

TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXVI. ročník • Číslo 3/2026 • Cena 20,- Kč

• • •
**VELKÝ
TÝNEC**



10-11 Hasiči plesali i pracovali
12-13 Týnec slavil tradiční masopust
15 Branky, body, vteřiny ve Vsisku
16-18 + LŠS V našich školách to prostě žije!
Přesahy Rozhovor s herečkou Tatjanou Medveckou

EDITORIAL

Milé čtenářky, milí čtenáři, máme tady března a s ním i nové vydání Týneckých listů, které vás provede aktuálním děním v naší obci i blízkém okolí. Zatímco se příroda i první jarní paprsky pomalu probouzejí, v Týnci se rozhodně nezhálí.

V tomto čísle se věnujeme klíčovým investicím, které zvýší bezpečnost a komfort nás všech. Starosta Petr Hanuška informuje o pokroku v přípravě projektu suchého poldru, který má ochránit ulice U Beroňky, Bystřickou a část Ke Vsisku před přívalovými dešti. Dobrou zprávou je také chystaná stavba dvou chodníků – na Bystřické ulici a propojení Grygovské ulice s novou cyklostezkou.

K jaru v Týnci neodmyslitelně patří i společenský život. Na našich stránkách najdete například pozvánku na Maškarní ples, kde se můžete těšit na pestrou přehlídku masek a skvělou zábavu. Milovníky vína jistě potěší pozvánka na již tradiční Týnecký košť (28. března), kde budeme společně vítat jaro s pohárkem v ruce a za doprovodu cimbálové muziky. Rodiče by neměli přehlédnout nabídku dvou příměstských táborů – jeden pořádají týnečtí hasiči a druhý je organizován pod hlavičkou SRPŠ, což je ideální příležitost, jak zajistit dětem aktivní léto v domácím prostředí.

Tradičně bohatá je příloha „Letem školním světem“. V týnecké školce se děti proměnily například v olympioniky a v Suchonicích si užily masopust a „Pyžamkový bál“. Škola zase žila soutěží „Hledá se talent“, kde překvapili nejen zpěváci, ale i mladí sběratelé či stand-up komici. Za pozornost stojí i inspirativní cestopisný příspěvek mladé cestovatelky Leon-týnky, která vás ve svém vyprávění zavede k mrazivě krásným Pulčinským ledopádům.

V rubrice Přesahy naleznete rozhovor „55 minut s Taťjanou Medveckou, jednou z našich nejvýraznějších a nejoblíbenějších hereček, držitelkou několika cen Thálie i Českých lvů, známou svým nesmírným charismatem a kultivovaným projevem. V rozhovoru se dočtete o jejím vztahu k divadlu, o tom, jak vnímá současný svět, i o drobných radostech, které jí naplňují život mimo světla ramp. Za celou redakci vám přejí příjemné čtení a krásné březnové dny plné jarní energie.

Vendula Vránová

Foto na titulní straně

Masopust je tradiční lidový svátek udržovaný i v našich obcích.

Foto: Milan Stacho

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zveřejnění, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčas na podatelnu obecního úřadu.“

BŘEZNOVÝ ÚVODNÍK

Velevážené čtenářky, vážení čtenáři, také jste ho tak netrpělivě vyhlíželi? Nemyslím tím tento úvodník, ale měsíc března! My doma topíme dřevem a máme ho uskladněno v přístřešku na dvorku, odkud si ho v koši nosíme dovnitř. Je to taková krátká osvěžující procházka. Dokonce se někdy se ženou dohadujeme, kdo bude mít tu výsadu ho donést. Ona při tom pozoruje hvězdy a já stížen mírnou přizemností sleduji, jak toho dřeva ubývá. Někdy si v duchu přehraju takový časosběrný dokument. Zrychlený film o tom, jak jsme před dvěma roky nakládali tohle dřevo v lese, skládali ho do hraniček a u toho jsem přemýšlel, jaké to asi bude za dvě léta, až s ním budeme topit. „Celkem dobrý,“ říkám těm polenům, když je ukládám do koše. Dobrý, dobrý, ale ta letošní zima měla přece jen ostřejší drápky, než na

jaké jsme si teď přivykli. A tak přes ty ubývající hraničky vyhlížím jaro a března. Teď jsem ho uviděl, jak zvesela přichází, jak ho zdraví pupeny na stromech a jak ty brízy mu mávají ze všech nejvíce.

Vzpomněl jsem si na babičku, která vyprávěla, že jí dědeček vždycky na jaře přinesl lahvičku s březovou mizou. Ona si jí potírala vlasy a měla je pak do vysokého věku pevné a tmavé. A když dědeček už nebyl, ona mu na hrob, ve kterém neležel, nosila kytky. V nebi je však místa dost a duše se tam setkávají.

V pondělí 9. března je Den památky obětí vyhlazení terezínského rodinného tábora v Osvětimi-Březince. Na závěr úvodníku tedy přidám báseň od Paula Celana, tam to všechno je, i naděje. A té je tento měsíc plno. Vlastně k nám z nebe naprosto viditelně sestupuje. První

březnový den má jedenáct hodin a poslední je skoro o dvě hodiny delší. V tom se jako drahokam na zásnubním prstenu zaleskne jarní rovnodennost a taky sněženky, bledule, prvosenky a podběl. Jak krásné a poetické názvy si pro ty první kytky vymysleli naši předkové. Bodejť by ne! Asi byli také na to jaro pořádně natěšení a zimy měli plné zuby. Dokonce tak, že ji zakleli do slamené Moreny, a prý s ní ze vsí! U nás v Čechovicích skautky stále tuto tradici dodržují. Sehnat slámu je prý rok od roku těžší, ale když pak Morena celá ohořelá odplouvá po potoce, tak je to fakt úžasná katarze. No a pak je třeba popadnout březové koště a vymést z domu všechny smutky zimy. Otevřít okno a zavolat: „Jaro je tady!“

První jarní pozdrav všem
posílá Stanislav Denk

Fuga smrti

Paul Celan

Černé mléko jitra večer je pijem
pijem je v poledne ráno a pijem je v noci
pijem a pijem
kopeme hrob tam v povětří není tam těsno
Muž bydlí v domě hraje si s hady on píše
píše když stmívá se do Němec tvé vlasy zlato Margareto
dopíše vychází před dům a hvězdy se třpytí zahvízdá na
svoji smečku
hvízdne na svoje Židy a velí kopat hrob v zemi
velí nám hrajte k tanci jen hrajte
Černé mléko jitra v noci tě pijem
pijem tě ráno a v poledne pijem tě večer
pijem a pijem
Muž bydlí v domě hraje si s hady on píše
píše když stmívá se do Němec tvé vlasy zlato Margareto
Tvé vlasy popel Sulamit kopeme hrob tam v povětří není
tam těsno

Volá hlouběji ryjte vy tady a ostatní zpívejte hrajte
k opasku sahá v ruce má zbraň jí mávne a modré má oči
hlouběji zaryjte rýče vy tady vy ostatní hrajte dál k tanci

Černé mléko jitra v noci tě pijem
pijem tě v poledne ráno a večer tě pijem
pijem a pijem
Muž bydlí v domě tvé vlasy zlato Margareto
tvé vlasy popel Sulamit hraje si s hady
Volá sladčeji hrajte smrt to smrt je z Německa mistr
volá temněji přejedte struny těch houslí pak budete
povětří stoupat co dým
pak najdete hrob tam v oblacích není tam těsno

Černé mléko jitra v noci tě pijem
pijem tě v poledne smrt je z Německa mistr
pijem tě večer a ráno a pijem a pijem
smrt je z Německa mistr modré má oko tvář bledá
treť tě kulkou z olova treť co hledá
muž bydlí v domě tvé zlaté vlasy zlato Margareto
štve svoji smečku na nás a dává nám ve vzduchu hrob
hraje si s hady a sní to smrt je z Německa mistr
tvé zlaté vlasy zlato Margareto
tvé vlasy popel Sulamit

Přeložil Radek Malý (2010)

Komise pro volnočasové aktivity
ZO Velký Týnec
pořádá

TŘETÍ

*Týnecký jarmark
v podzámčí*

**10. 05. 2026
9:00 - 13:00**

Velký Týnec - ulice Sokolská
u zdravotního střediska

Selské trhy, občerstvení a příjemné posezení.
O zábavu pro děti se postarají Bukohrátky.



Vendula Vránová,
šéfredaktorka



Petr Hanuška,
redaktor



Stanislav Denk,
redaktor



Vladimíra Hacsiková,
redaktorka



Pavel Peňaška,
grafik

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.

Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXVI, číslo 3. Vyšlo 6. března 2026. Cena výtisku 20,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytynec@velkytynec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.

Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytynec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytynec.cz.

Grafická úprava: Pavel Peňaška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.

Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

Kalendárium

14. února

Týnecký masopust s voděním medvěda a pochováváním basy
- Obec VT + NS Týnečáci - zámecká zahrada a po obci - od 12:00 hodin

Skautský ples

- Skaut VT a Č - společenský dům - 20:00 hodin

23. ledna

24. zasedání Zastupitelstva obce VT
- společenský dům - 16:30 hodin

Další události

Dne 16. března proběhla v pracovních starosty obce neformální pracovní schůzka zastupitelstva obce. Hlavním předmětem jednání byla příprava 24. zasedání.

Dne 24. února proběhlo jednání rady mikroregionu Království v Charvátčích.

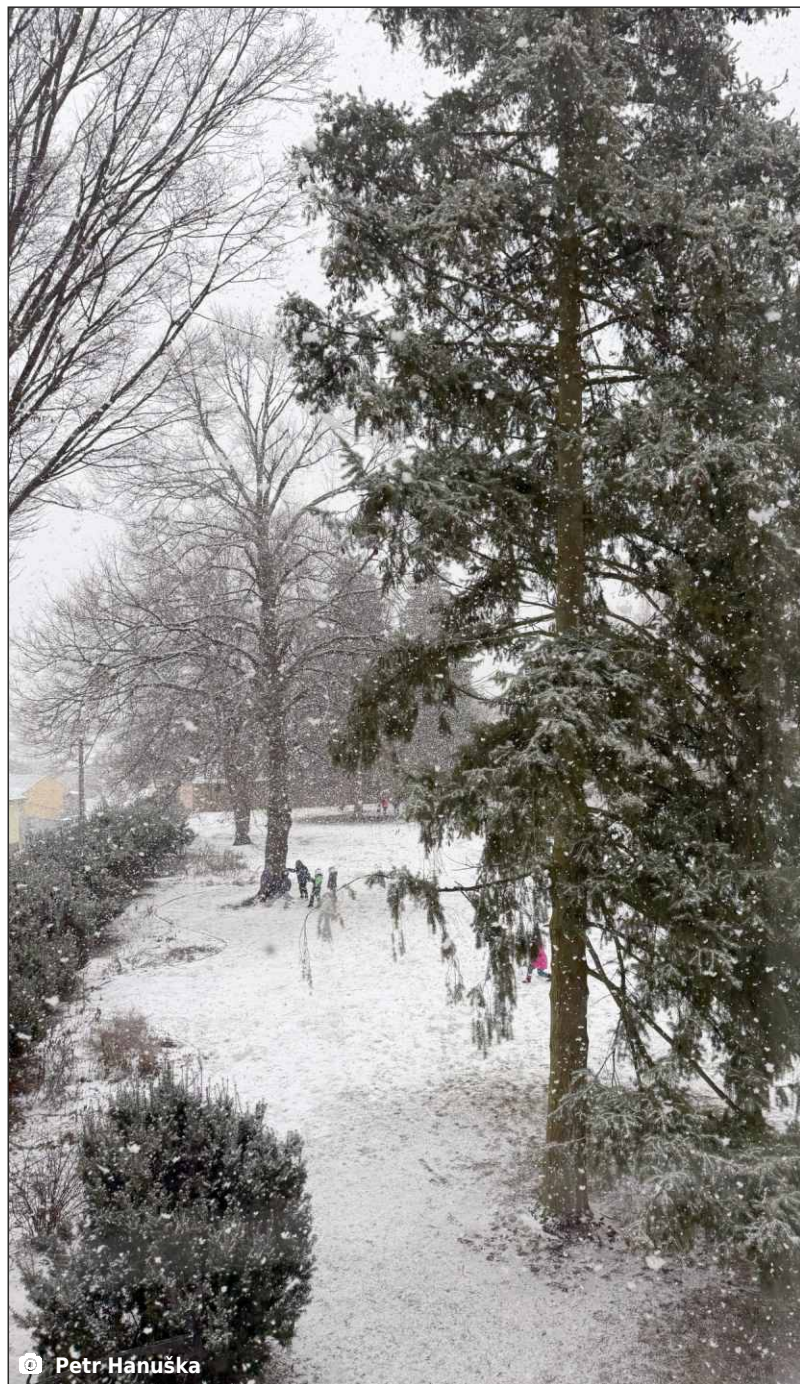
Dne 26. února převzala realizační firma staveniště/hřiště ve Vsisku a rekonstrukce mohla započít!

Počasí

Tak co napsat o letošním únorovém počasí? Únor bílý, pole sílí. Platilo do 23. února, kdy přišla jarní obleva. A pokud v sobotu 21. února ještě v noci solidně mrzlo - bylo -9 pod nulou -, za dva dny odpoledne bylo krásných 12 stupňů nad nulou. Soused přes plot volal: „Dřevo ti pěkně ubývá!“ Měl pravdu. Ubývá. Topilo se více než obvykle během posledních zim...

První dekáda. Noc: -7, -6, -5, -2, 0, 1, 2, 2, 1, 0. Den: -4, -3, -1, 2, 3, 6, 4, 4, 0, 4.
Druhá dekáda. Noc: 1, 5, 3, 0, -6, -7, -4, -4, -4, -7. Den: 5, 9, 10, 4, 0, -2, 1, 4, 3, 0.
Třetí dekáda. Noc: -9, -2, 3, 0, 0, -2, -1, -1. Den: 0, 6, 13, 9, 11, 10, 11, 14.

Připravil Petr Hanuška



Petr Hanuška

Únor bílý, zámecká zahrada sílí

Ze Starostova deníku

Příprava projektu suchého poldru Velký Týnec pokračuje

9/2 V těchto dnech obrželi majitelé pozemků dotčených budoucí stavbou suchého poldru, který by se měl rozkládat za areálem Vepaspolu Olomouc, a. s., výzvu k písemnému vyjádření, zda budou souhlasit s jeho výstavbou. Jen malá část pozemků má být vykoupěna (pod a bezprostředně u stavby suchého poldru), ostatní budou zahrnuty do ploch, na kterých by se měla hromadit voda v případě intenzivních dešťů a stoků z okolních polí. Společnost Agra, a. s., která na dotčených pozemcích hospodaří, se písemně zavázala, že se stavbou poldru souhlasí a že i nadále zde bude vykonávat zemědělskou činnost. Vedení obce tak opakovaně reaguje na

potřebu větší ochrany obyvatel části naší obce (ulice U Beroňky, Bystřická a část Ke Vsisku). Projekt z roku 2008 byl zmařen vinou nesouhlasu části majitelů pozemků s jeho realizací. V následujících letech se vedení obce zaměřilo na jednání s vedením společnosti Agra a. s. (otázka osevních plánů - vyloučit rizikové plodiny jako kukuřice, řepka atp.) a na výzvy firmě Povodí Morava, a. s., aby vyčistila a prohloubila koryta říček Beroňka a Týnečka. To se po půl století podařilo před několika měsíci. A jen drobnou poznámku na závěr: Obec v tomto mezidobí od nikoho neobdržela ani písemnou, ani ústní nabídku k odprodeji pozemků v diskutované lokalitě.

Chystáme stavbu dvou důležitých chodníků na Bystřické a Grygovské ulici

10/2 V procesu stavebního řízení jsou aktuálně dvě důležité stavby, které by obec ráda realizovala v letošním roce. První je stavba chodníku na Bystřické ulici. Jeho začátek hledejte u vjezdu k hasičské zbrojnici. První část končí u vjezdu k areálu firmy Agra, a. s. Druhá část pokračuje při výjezdu z obce po levé straně směrem na Velkou Bystřici a končí u posledního vjezdu k rodinnému domu čp. 668. Na dálku chci poděkovat vedení zemědělského podniku,

který zde vlastní dotčené pozemky, za vstřícný postoj k samotné stavbě! Druhá stavba propojí chodník na Grygovské ulici s novou cyklostezkou směřující přes dálniční most do Grygova. Nemalé komplikace nám zde dělá sloup vysokého napětí, který budeme muset obejít tím, že bude zrušen na krajské komunikaci dopravní ostrůvek. Vyřizování stavebního povolení je bohužel mnohem delší proces, proto vás moc prosím o trpělivost!



archiv OÚ Velký Týnec

Pan Ing. Miloš Hlaváček z týneckého stavebního úřadu
úřaduje i v dalekém Moravském Berouně

Starostenským objektivem



Petr Hanuška

Část jarních prázdnin jsem strávil
ve Velkých Karlovicích...



...kde jsem objevil tyto řemeslné
výtečné práce

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci březu blahopřejeme
k významným životním milníkům
těmto našim spoluobčanům

102 let

Josef Marek z Velkého Týnce

89 let

Oldřich Stroupek z Velkého Týnce

88 let

Růžena Nádvorníková z Čechovic

85 let

Anna Smékalová z Velkého Týnce

83 let

Marie Mertová z Velkého Týnce

81 let

Bronislava Skopalová z Velkého Týnce

80 let

Zdenka Živcová z Velkého Týnce
Juraj Guba z Velkého Týnce
Petr Pospíšil ze Vsiska
Anna Dokoupilová z Velkého Týnce

70 let

Alena Molerová z Velkého Týnce
Zdenka Stiborová z Čechovic
Jaromír Palucha z Velkého Týnce
Jan Bartl z Velkého Týnce

65 let

Hana Lexová z Velkého Týnce

60 let

Jiří Zeman z Velkého Týnce
Lenka Slaninová z Velkého Týnce

Připravila Radka Tomečková, matrikářka obce Velký Týnec

VZPOMÍNÁME

Přišla černá noc a po ní žádné ráno

Dne 9. března 2026 vzpomeneme již 12. výročí
úmrtí manžela, tatínka, dědečka, bratra a švagra

pana Václava Dosoudila

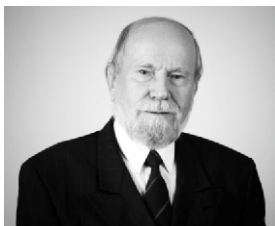
Věnujte prosím modlitbu a tichou vzpomínku, kdo jste ho znali.
Manželka Jiřina, dcery Jitka a Iveta, vnučka Sonička



Ve věku 88 let zemřel v pátek 20. února 2026

Profesor František Mezihorák

Významný vysokoškolský pedagog zastával mnoho let funkci děkana Pedagogické fakulty UP, věnoval se i politice: byl senátorem i krajským zastupitelem. Stal se držitelem mnoha ocenění včetně Ceny města Olomouce.



Národopisný soubor Týnečáci se rozloučil s mnohaletou členkou

Dne 1. února nás velmi zarmoutila zpráva o úmrtí naší dlouholeté členky souboru Marie Aclerové. Odešla ve věku 90 let. Osobnost, žena vždy plná energie, tvořivých nápadů a znalkyně čuháckého nářečí, všemi oblíbená, milá kamarádka, která byla oporou nejen zpěváků, ale celého souboru. Madlenko, nikdy nezapomeneme na Tvé veselé čuhácké rozprávky o „stěhování peřen“. Ani na Tvá slova, jak „Ču-

háci a Hanáci sú fšeci z jedné rodine“, kterými jsi úžasně doplňovala naše četná souborová vystoupení a která jsi mnohokrát v čuháckém nářečí sama uváděla. Tvůj zvucný alt bude nám všem moc chybět!

Se smutkem v srdci se loučí Tvoje kamarádka Jitka a celý Národopisný soubor Týnečáci



© Milan Stacho

Ohlédnutí s paní Aničkou Smékalovou

Paní Smékalová, jsem moc ráda, že jste mě neodmítla a že jste nakloněna tomu, abych s vámi tak trochu zavzpomínala. Je to neuvěřitelné, jak ten čas běží. Ale po pravdě každému stejně a v tom je ta spravedlnost. Já osobně strašně ráda vzpomínám na týnecký textil u Vakočů, kde jste působila řadu let jako prodáváčka a vedoucí v jednom. Vždycky mě fascinovala kamna, ve kterých jste topila, a ty skleněné prodejní pulty. Moc ráda jsem k vám chodila nakupovat. Prostě se chodilo k Aničce. A taky mám v živé paměti vaše rodiče, jak nám prodávali lístky do kina za korunu nebo za dvě. Tak pojďme od vzpomínek přímo na otázky.

Aničko, prozradte nám něco o vašem dětství, o rodičích, kolik máte sourozenců...

Mojí rodiče se jmenovali Anna a Adolf Titzovi. Žili jsme celý život ve Velkém Týnci, i když jsme se několikrát stěhovali. Když jsme bydleli v místní sokolovně, dělala maminka správcovou a zároveň prodávala lístky v kině a tatínek dělal uvaděče. Sourozence jsem měla jen jednoho, staršího bratra Antonína, který už zemřel.

Školní léta jste tedy prožila v Týnci. Měla jste oblíbeného kantora? Kolik vás chodilo do třídy, který byl váš oblíbený předmět?

Na školní léta vzpomínám ráda. S učním jsem neměla žádné problémy. V první třídě nás bylo třicet dva, ve čtvrté třídě nás učila paní učitelka Dokoupilová, a to už nás bylo dokonce třicet devět. V páté třídě nás učil pan učitel Hruška. Toho jsem měla nejraději a bylo nás už čtyřicet. Školní docházku jsem ukončila ve čtrnácti letech.

Věděla jste hned, že chcete být prodáváčkou? Protože moje maminka vždycky říkala, že vy jste obchodnice tělem i duší!

Žádný zvláštní důvod být prodáváčkou jsem neměla. Rodičům vyhovovalo, že se mohu učit ve Velkém Týnci a že mě mohou mít stále na očích. Vedoucí textilu paní Božena Rašovská si mě vzala pod křídla. Učení trvalo dva roky. Jako prodáváčka jsem v textilu neměla místo, tak jsem se přeškolila na potraviny. Nikdy jsem nelitovala, svou profesi jsem

vykonávala velmi ráda.

A pak přišla rodina...

Vdávala jsem se ve dvaceti letech. Můj manžel byl Miroslav Smékal z Čechovic. V jednadvaceti letech se mi narodila dcera Alena a za dva roky syn Miroslav. Ten ve věku jednoho roku onemocněl a v osmi letech zemřel. V roce 1964 jsme se spolu s rodiči přestěhovali do vlastního domku, ve kterém žiji dodnes. Když mi bylo čtyřicet čtyři let, zemřel můj manžel.

Snažím se brát život tak, jak přichází. Teď se raduji ze své velké rodiny. Mám vnuka a vnučku a pět pravnoučat. Stále se všichni scházíme při různých příležitostech. Pomáhají mi s věcmi, které už nezvládám. Zvláště dcera a zeť.

I v důchodu jste nezhálela a byla jste velmi aktivní v klubu týneckých seniorů nebo v komisi pro sociální záležitosti působící při naší obci. Sama víte, že je to zodpovědná činnost. Naplňovalo vás to?

Práci v sociální komisi jsem měla ráda. Bylo to setkávání s mladými rodiči a jejich dětmi, když jsem je zvala na vítání občánků. Také setkávání s jubilanty bylo velice příjemné, zvláště jejich vzpomínky. V klubu seniorů jsem byla jednou z prvních členek a patnáct let jsem tam vykonávala funkci pokladní. Také jsem byla členkou taneční skupiny Poupata. Ráda na to vzpomínám a jsem stále s nimi v kontaktu, i když jen pasivně.

Paní Smékalová, mockrát vám děkuji za chvíle, které jste mi věnovala. A jsem neskutečně ráda, že i teď, kdy byste si mohla užívat pohody, mi s vaší dcerou pomáháte při akcích, které jsou mou srdeční záležitostí a jejichž výtěžek jde pro potřebné. Šijete, pletete nebo háčujete. My pak můžeme dávat výrobky k prodeji jak do prodejny Šance v Olomouci, tak je můžeme prodávat na vánočních trzích. Pomáháme tím jak dětem, tak i rodičům, kteří nemají to štěstí se z dětí jen tak prostě radovat. A na závěr vám ještě jednou za celou obec, ale i za sebe přeji pevné zdraví, štěstí, radost z vnoučat a pravnoučat. Děkuji mnohokrát za rozhovor!

Vlastimila Coufalová

Autorka je zastupitelkou obce a předsedkyní
Komise pro sociální záležitosti ZO VT



© archiv Anny Smékalové

Soupis usnesení z 24. zasedání Zastupitelstva Obce Velký Týnec

konaného dne 23. února 2026 od 16.30 hodin v malém sále Společenského domu ve Velkém Týnci

Usnesení č. 1/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje program jednání 24. zasedání v tomto znění:

1. Střednědobý výhled rozpočtu obce na léta 2026-2030
2. Rozpočet Obce Velký Týnec na rok 2026
3. Rozpočtová opatření č. 10 a 11/2025
4. Smlouva o kontokorentním úvěru č. 1800398349/26
5. Přijetí dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu 52.77 LEADER Komunální technika pro obec Velký Týnec
6. Výběr dodavatele jednonápravového traktorového přívěsu
7. Prodej, pronájem a směna pozemků, smlouvy o zřízení věcného břemene, žádost o stanovisko ke stavbě mostku přes Týnecký
8. Kácení a ořez dřevin
9. Projekt FIFA ARENA – podání přihlášky
10. Různé, diskuse

Usnesení č. 2/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Střednědobý výhled rozpočtu obce na léta 2026-2030

Usnesení č. 3/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Rozpočet Obce Velký Týnec na rok 2026

Usnesení č. 4/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na vědomí Rozpočtové opatření č. 10/2025

Usnesení č. 5/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec bere na

vědomí Rozpočtové opatření č. 11/2025

Usnesení č. 6/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Smlouvu o kontokorentním úvěru č. 1800398349/26

Usnesení č. 7/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Přijetí dotace ze Státního zemědělského intervenčního fondu 52.77 LEADER Komunální technika pro obec Velký Týnec ve výši 228.690,- Kč. Celkové způsobilé náklady projektu činí 326.700,- Kč. Zastupitelstvo obce pověřuje starostu obce podpisem dotační smlouvy

Usnesení č. 8/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje výběr firmy Hitl, s. r. o., Dobelice 57, 672 01 Dobelice na dodávku jednonápravového traktorového přívěsu za cenu 241.250,- Kč bez DPH, resp. 291.912,50 Kč v č. DPH a pověřuje starostu obce podpisem smlouvy

Usnesení č. 9/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje uzavření Smlouvy o zřízení věcného břemene č. 8800113077_3/VB/P ke stavbě „PREL A MS – Velký Týnec, ul. Zamlýnčí, STL plynovod, číslo stavby: 8800113077“ a pověřuje starostu obce podpisem smlouvy

Usnesení č. 10/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje uzavření Smlouvy o zřízení věcného břemene č. 88001123 19_1/VB/P ke stavbě „PREL A Velký Týnec – Týnecká,

Čechovice, STL přípojka pro č.p. 98, st. úpravy, číslo stavby: 8800112319“ a pověřuje starostu obce podpisem smlouvy

Usnesení č. 11/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá Žádost XXX o prodej části obecního pozemku p. č. 266, v k. ú. Čechovice

Usnesení č. 12/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá Žádost XXX o prodej částí obecních pozemků p. č. 684, v k. ú. Velký Týnec a p. č. 686 v k. ú. Velký Týnec

Usnesení č. 13/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec zamítá Žádost XXX o kladné stanovisko k projektové dokumentaci „Pojezdová lávka přes koryto vodního toku Týnecký, Velký Týnec“, p. č. 153/1, katastrální území Velký Týnec

Usnesení č. 14/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje Kácení

a ořez dřevin dle Přílohy č. 2

Usnesení č. 15/24/2022-26

Zastupitelstvo obce Velký Týnec schvaluje podání přihlášky do projektu FIFA ARENA Výzva č. 1/2026 vypsaného FAČR






POCHOD PRO MOZEK

PONDĚLÍ 23. 3. 2025
SRAZ 10:45 ZÁKŘOV - ZASTÁVKA

Odjezd autobusem následovně:

- Vsisko – 10:11
- Velký Týnec – sokolovna – 10:13
- Komárov – 10:14
- Čechovice – 10:17

Přestup v Tršicích na autobus v 10:37 do Zákřova, na místě budeme 10:45.
Jízdenky je třeba koupit až do Zákřova

Půjde se pěšky po Zákřově, po dohodě na místě po Daskabátu nebo Velkém Újezdě, kde je možné občerstvit se. Po občerstvení cesta zpět autobusem přes Olomouc do Velkého Týnce, zdatní mohou trasu jít zpět pěšky.

Určeno pro všechny zájemce bez rozdílu na věk nebo na členství v Klubu seniorů.

CENÍK

připojení k internetu v obci Velký Týnec

SLUŽBA	Wifi 5G	Wifi 60G		OPTIKA		
PŘI ROČNÍM PŘEDPLATNÉM	200 Kč	300 Kč	400 Kč	300 Kč	500 Kč	700 Kč
MĚSÍČNÍ PLATBA	240 Kč	360 Kč	480 Kč	360 Kč	600 Kč	840 Kč
RYCHLOST STAHOVÁNÍ	7 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	500 Mbps	1000 Mbps
RYCHLOST ODESÍLÁNÍ	3,5 Mbps	50 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps	100 Mbps
LIMIT STAHOVÁNÍ	neomezený	neomezený		neomezený		

instalace zdarma se závazkem na 2 roky



POZNÁMKA: Připojte se k nejrychlejšímu internetu v okolí. Pro dotaz na nejvyšší možnou rychlost využijte naše kontakty, rádi Vám obratem odpovíme. Instalace antény nebo optického modemu zdarma při úvazku na dva roky. Uvedené ceny jsou včetně DPH. Více informací a seznam čísel popisných obce, kde se dá připojit k optické síti najdete na <http://intranet.velkytynec.cz>. Jsme tu s vámi již více jak 20 let.

Objednávky a servis
608 292 789

Poruchová linka a nonstop záznamník
587 571 432

e-mail:
internet@velkytynec.cz

AUTOBUSOVÝ VÝLET zřícenina HRAD LUKOV

23. května 2026

U hradu je občerstvení a hřiště pro děti.

Nástupní místa:
 9:00 Vsisko (směr VT)
 9:05 Čechovice, točna
 9:08 VT, Komárov
 9:11 VT, Na Návsi
 9:14 VT, Orlovna
 Odjezd zpět: 16:00

Krásný výlet pro malé i velké. Vydejte se s námi na jeden z nejstarších a nejvýznamnějších hradů na Moravě. Navštivte hrad, který patří k nejoblíbenějším ve Zlínském kraji. Nejkratší cesta z parkoviště a zpět měří 2 km, vybrat si ale můžete i z několika dalších tras a pokochat se krásným okolím hradu.

S kočárkem na hrad Lukov:
 • 5,4 km – příjemné stoupání lesem, vhodné pro rodiny s většími dětmi, seniory i terénní kočárky.
 • 2 km – zpevněná cesta pro klasické kočárky, kratší, ale pěkně do kopce.
 • Přepřavíme max 4 kočárky (v úložném prostoru).

Z pověstí do pověstí (4 km)
 Nejříve k hradu do kopce a pak po stopách lukovských pověstí. Čeká vás 10 pohádkových zastavení, kvíz pro děti a poklad v podobě stříbrné mince (po zakoupení průvodce s pověstmi).

Pěšky lukovským podhradím na hrad Lukov (12 km) – krásný výlet krásnou přírodou – lesním podhradím kolem rybníku Bezedník, Chladnou dolinou a Býčími skalami. Trasa se vrací zpět na hrad Lukov kolem věže Svatojáňky.

Prodej v infocentru Na Křibě 19, Velký Týnec od 1. 4. 2026
150,- Kč
100,- Kč/DÍTĚ
VSTUPNÉ NA HRAD SE PLATÍ SAMOSTATNĚ
 Děti do 18 let pouze v doprovodu odpovědné osoby

Porádá: Komise pro dobrovolné aktivity ZO Velký Týnec
 Info: volnycasvt@seznam.cz, batova@velkytynec.cz



Čisto.cz
 PROFESIONÁLNÍ ÚKLID DOMÁCNOSTÍ

- JEDNORÁZOVÝ / PRAVIDELNÝ ÚKLID DOMÁCNOSTÍ
- MYTÍ OKEN
- ÚKLID PO MALOVÁNÍ / REKONSTRUKCI
- ČIŠTĚNÍ GAUČŮ, KOBERCŮ
- VYKLÍZENÍ PROSTOR
- ÚKLID PŘED A PO STĚHOVÁNÍ
- VELKÉ DEBORDELIZAČNÍ ÚKLIDY

776 204 480

@CZ.CISTO f ČISTO.CZ

RC ČMELDA a SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VELKÝ TÝNEC
 za finanční podpory Obce Velký Týnec
 vás srdečně zvou na

MAŠKARNÍ PLES

PRO děti i dospělé

14. 3. 2026

SPOLEČENSKÝ DŮM VELKÝ TÝNEC

děti	dospělí
➤ SOUTĚŽE A ZÁBAVA S KLAUNEM	➤ TANEČNÍ ZÁBAVA
➤ SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ MASKY	➤ SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ MASKY
➤ BOHATÁ TOMBOLA	➤ BOHATÁ TOMBOLA
➤ VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ	➤ VSTUPNÉ 100,- Kč
15:00 - 17:00 sál otevřen od 14:30	20:00 - 02:00 sál otevřen od 19:30

Logos: LV Stayby Vencik, VETYKO, VELKÝ TÝNEC, Čmelda, SIKLAND, SEKNE

Východočeské divadlo Pardubice
 uvádí na plátna kin divadelní představení

Žitkovské bohyně

29. BŘEZNA OD 14:00
KINO VELKÝ TÝNEC
 Adaptace čtenáři oblíbeného románu Kateřiny Tučkové.

MAGNESIA LITERA 2013
 KOSMAS CENA ČTENÁŘŮ

ČESKÝ BESTSELLER 2013

Vstup zdarma, bez rezervace

DRAMOX KNIHOVNA VELKÝ TÝNEC VELKÝ TÝNEC KINO Velký Týnec

Náborová kampaň k Policii ČR

Nově náborový příspěvek 110.000 Kč a výrazné zvýšení služebních příjmů policistů a policistek v Olomouckém kraji. Chcete akční job, kde žádný den není stejný? Jako policista/ka můžete zachránit lidský život, najít pohřešované dítě, ztraceného seniora, zabránit týrání zvířete.... Budete zajišťovat stopy, vyslýchat svědky, ohledávat místo činu, shromažďovat důkazy, pracovat s moderní technikou a absolvujete výcvik v sebeobraně a střelbě

Nezbytnou podmínkou přijetí je občanství ČR, trestní bezúhonnost, maturita, fyzická, osobnostní a zdravotní způsobilost ke službě. Hledáme muže a ženy, kteří se nebojí naučit něco nového. A není důležité, jestli jste absolvent nebo v produktivním věku. Vše potřebné pro výkon služby vás naučíme. Přijďte si nezávazně vyzkoušet fyzické testy na zkoušku, při splnění máte už jednu třetinu přijímacího řízení hotovou. Termíny jsou pátky 20. 3. 2026, 17. 4. 2026, 22. 5. 2026 a 19. 6. 2026, vždy v 9:30 hod. v Olomouci.



NOVĚ náborák 110.000 Kč!
VÝRAZNÉ zvýšení služebních příjmů!

nabor.olomouc@pcr.cz



NOVĚ náborák 110.000 Kč!
VÝRAZNÉ zvýšení služebních příjmů!

nabor.olomouc@pcr.cz



NOVĚ náborák 110.000 Kč!
VÝRAZNÉ zvýšení služebních příjmů!

nabor.olomouc@pcr.cz



NOVĚ náborák 110.000 Kč!
VÝRAZNÉ zvýšení služebních příjmů!

nabor.olomouc@pcr.cz



UKLIÐME ČESKO 28. BŘEZNA 2026
9:00 - 12:00

UKLIÐME ČECHOVICE
SKAUTSKÝ ODDÍL POUTNÍCI VÁS SRDEČNĚ ZVE
NA KAŽDOROČNÍ ÚKLIDOVOU AKCI

SRAZ: V 9:00 U HASIČSKÉ ZBROJNICE V ČECHOVICÍCH

ÚKLIDOVÉ POMŮCKY PRO ÚČASTNÍKY ZAJIŠTĚNY



PARTNERI: GARNIER, EKO-KOM, SAINT-GOBAIN, Coca-Cola, nevajgiuj, ESUX, DSV, Nadace OSF

GRAFIKA: REDLIGHT COMICS

Úplná uzavírka silnice I/55 Olomouc - Krčmaň

Vážení čtenáři, chtěli bychom vás touto cestou informovat o úplné uzavírci silnice I/55 Olomouc - Krčmaň při akci „D55 5501 Olomouc - Kokory“ v termínu od 16. 3. 2026 do 29. 6. 2026.

Zastávka Krčmaň, Olomoucká nebude obsluhována s náhradou v zastávce Krčmaň, náves.

**V termínu
od 1. 6. 2026 do 29. 6. 2026**

Dotčené jsou autobusové linky VLD v závazku Olomouckého kraje 891351, 920512, 950904 dopravce ARRIVA autobusy a.s.

Uvedeným úsekem bude umožněn průjezd dotčeným spojem linek 891351, 920512, 950904 prostorem stavby.

Návrh řešení dopravní obslužnosti po dobu trvání úplné uzavírky

**V termínu
od 16. 3. 2026 do 31. 5. 2026**

Uvedeným úsekem nebude umožněn průjezd spojem linek 891351, 920512, 950904, které budou vedeny v Krčmani po I/55 a dále obousměrnou objízdnou trasou po MK ul. Náves, náhradou obsluží zastávku Krčmaň, náves, zpět na I/55, dále směr Kokory - odbočí na D55 a budou pokračovat směr Olomouc dle platných JŘ, popř. EXIT 3 - III/4353 a dále dle platných JŘ.

Na dotčené linky 351, 512, 904 byly vypracovány návrhy výlukových jízdních řádů, které zasíláme v příloze k nahlédnutí, ve kterých je upřesněno vedení, časová poloha spojů a obsluha jednotlivých zastávek. Návrhy výlukových jízdních řádů budou v této podobě předloženy Dopravnímu úřadu ke schválení.

Děkujeme vám za spolupráci pochopení.

Iveta Spáčilová
odborný dopravní referent odbor řízení
dopravy a dopravních systémů

351 Olomouc - Velký Týnec - Kokory

VÝLUKOVÝ



Prepravu zajišťuje : ARRIVA autobusy a.s., Na Ostrově 177, 537 01 Chrudim, provozovna Olomouc, tel.+420725100725, www.arriva.cz, info.autobusv@arriva.cz

TPZ	Tč		1	3	301	31	303	33	305	7	307	15	17	309	19	311	313	25	35	27
			♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂	♂
1710,171	1	od Olomouc, aut.nádr.	5 03	...	7 30	...	9 30	...	11 30	...	13 30	15 50	15 15	13 30	16 25	17 20	18 43	18 55	21 10	22 40
1710,171	2	Olomouc, Pekárny	5 06	6 20	7 33	7 55	9 33	10 50	11 30	11 53	13 33	15 53	15 08	13 33	16 25	17 20	18 43	18 55	21 10	22 40
1710,171,176	3	Olomouc, Tynecká	5 07	6 25	7 35	7 59	9 35	10 53	11 35	11 55	13 35	15 55	15 15	13 35	16 25	17 20	18 43	18 55	21 10	22 43
176	4	Velký Tynec, Vísisko Olympia	...	6 30	...	...	9 40	...	11 40	...	13 40	16 00	15 15	15 40	16 35	17 30	18 50	19 05	22 50	24 50
176	5	Velký Tynec, Vísisko, rozc.	...	6 33	7 40	...	9 43	...	11 43	12 00	13 40	16 00	15 15	15 43	16 38	17 30	18 50	19 05	22 53	...
176	6	Velký Tynec, sokolovna	...	6 35	7 43	...	9 46	...	11 46	12 03	13 43	16 03	15 18	15 46	16 41	17 33	18 53	19 08	22 55	...
176	7	Velký Tynec, Orlovna	...	6 37	7 45	...	9 48	...	11 48	12 05	13 45	16 05	15 20	15 48	16 43	17 35	18 55	19 10	22 57	...
170,176	8	Křmář, Olomoucká	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
170,176	9	Křmář, náves	5 19	6 44	7 51	8 10	9 55	11 06	11 55	12 13	13 53	16 13	15 28	15 55	16 50	17 43	19 03	19 18	20 26	23 04
170	10	Majetín, škola	5 23	6 47	7 56	...	9 58	11 10	11 58	12 16	13 56	16 16	15 31	15 58	16 53	17 46	19 06	19 21	20 30	23 07
170	11	Majetín, rest.	5 24	6 49	7 58	...	10 00	11 11	12 00	12 18	13 58	16 18	15 33	16 00	16 55	17 48	19 08	19 23	20 31	23 09
153,170	12	Brodek u Přerova, Masarykovo nám.	5 27	6 52	8 01	...	10 03	11 14	12 03	12 21	14 01	16 21	15 36	16 03	16 58	17 51	19 11	19 26	20 34	23 12
153,170	13	Kokory, rest. U Dohnalů	5 35	6 58	8 07	8 15	10 09	11 22	12 09	12 27	14 07	16 27	15 42	16 09	17 04	17 57	19 17	19 32	20 42	23 17

☒	jede v pracovních dnech	⑥	jede v sobotu
†	jede v neděli a ve státem uznané svátky	Ⓢ	spojuje s bezbariérově přístupným vozidlem

VÝLUKOVÝ



Prepravu zajišťuje : ARRIVA autobusy a.s., Na Ostrově 177, 537 01 Chrudim, provozovna Přerov, tel.+420725100725, www.arriva.cz, info.autobusv@arriva.cz

[illegible]

VÝLUKOVÝ



Přepравu zajišťuje : Linka 950904 ARRIVA autobusy a.s., Na Ostrově 177, 537 01 Chrudim, provozovna Olomouc, Sladkovského 142/37, tel.+420 725 100 725, info.autobusy@arriva.cz (spoje 10,13,527-628)
Linka 891904 VOJTILA TRANS s.r.o., třída Tomáše Bati 283, 763 02 Zlín-Louky, prov. Olomouc, tel.725 69 69 79, www.vojtila-trans.cz, info@vojtila-trans.cz (spoje 11,14)
Linka 950904 ARRIVA autobusy a.s., Na Ostrově 177, 537 01 Chrudim, provozovna Jeseník, Bezručova 1326/6, tel.+420 725 100 725, info.autobusy@arriva.cz (spoje 1-9,12,422)
Linka 950904 ARRIVA autobusy a.s., Na Ostrově 177, 537 01 Chrudim, provozovna Přerov, 9. května 228/92, tel.+420 725 100 725, info.autobusy@arriva.cz (spoje 22-29)

1	3	5	7	9	25	627	23	27	527	29	11	13	TPZ	km	Tč		422	22	628	28	528	6	10	8	4	14	2	12	
950904-1	950904-3	950904-5	950904-7	950904-9	950904-25	950904-627	950904-23	950904-27	950904-527	950904-29	950904-11	950904-13					950904-422	950904-22	950904-628	950904-28	950904-528	950904-6	950904-10	950904-8	950904-4	950904-2	950904-12		
						R 72 18 35						7 17 19 37																	
5 20	7 45	11 00	12 45	...	14 30	14 45	14 55	14 55	14 55	15 00	...	16 05	I31	0	0	1	od	9 15	9 40	10 45	10 45	10 45	11 50	...	16 55	...	18 50	18 50	
...	7 50	11 05	12 50	...	14 35	14 52	15 02	15 02	15 02	15 06	...	16 10	I27,I31	1	1	2		...	...	10 35	10 38	10 38	11 44	11 44	...	16 49	...	18 44	18 44
...	7 52	11 07	12 52	...	14 55	15 05	15 05	15 05	15 05	15 09	...	16 12	I27	6	6	3		...	...	10 31	10 34	10 34	11 41	11 41	...	16 46	...	18 41	18 41
...	7 55	11 10	12 55	...	15 00	15 10	15 10	15 10	15 10	15 13	...	16 15	I27	8	8	4		...	...	10 27	10 30	10 30	11 38	11 38	...	16 42	...	18 38	18 38
...	8 00	11 14	13 00	...	15 04	15 14	15 14	15 14	15 14	15 17	...	16 19	I27	11	11	5	x	Belá p.Prad.,vodoropy	...	10 22	10 25	10 25	11 33	11 33	...	16 38	...	18 34	18 34
...	8 07	11 20	13 07	...	15 10	15 20	15 20	15 20	15 20	15 23	...	16 24	I27,O120	15	15	6	x	Belá p.Prad.,Videlský kříž	...	10 17	10 20	10 20	11 27	11 27	...	16 32	...	18 30	18 30
...	8 12	11 25	13 12	...	15 15	15 25	15 25	15 25	15 25	15 28	...	16 29	O120	20	20	7	x	Vrbno p.Prad.,Vidly,konečná	...	10 12	10 15	10 15	11 22	11 22	...	16 27	...	18 23	18 23
...	8 18	11 31	13 18	...	15 21	15 31	15 31	15 31	15 31	15 34	...	16 36	O120	25	25	8	x	Vrbno p.Prad.,Bílý Potok	...	10 07	10 10	10 10	11 18	11 18	...	16 23	...	18 19	18 19
5 27	...	...	...	...	14 37	...	...	...	...	...	...	...	I31,I32	4	4	9	Ceská Ves,,ObU	9 08	9 33	...	...	...	...	...	...	...	18 43	18 43	
5 32	...	...	...	...	14 42	...	...	...	...	...	...	...	I32	7	7	10	Písečná,,rozc.	9 04	9 29	...	...	...	...	...	...	...	18 39	18 39	
5 37	...	...	...	...	14 47	...	...	...	...	...	...	...	I32,I33	10	10	11	Mikulovice,Siroký Brod,pošta	8 59	9 24	...	...	...	...	...	...	...	18 34	18 34	
5 39	...	...	...	...	14 49	...	...	...	...	...	...	...	I33	12	12	12	Mikulovice,Myslivecká louka	8 57	9 22	...	...	...	...	...	...	...	18 32	18 32	
5 44	...	...	...	...	14 54	...	...	...	...	...	...	...	I33	15	15	13	Mikulovice,,ObU	8 52	9 17	...	...	...	...	...	...	...	18 27	18 27	
5 51	...	...	...	...	15 01	...	...	...	...	...	...	...	I30	20	20	14	Zlaté Hory,Ondřejovice,rest.	8 44	9 09	...	...	...	...	...	...	...	18 19	18 19	
5 59	...	...	...	...	15 09	...	...	...	...	...	...	...	I30,O230	24	24	15	Zlaté Hory,,aut.st.	8 38	9 03	...	...	...	...	...	...	...	18 13	18 13	
6 06	...	...	...	...	15 16	...	...	...	...	...	...	...	I30,O230	30	30	16	xZlaté Hory,,poutní kostel	8 28	8 53	...	...	...	...	...	...	...	18 03	18 03	
6 10	...	...	...	...	15 20	...	...	...	...	...	...	...	O126	33	33	17	xHermanovice,,rozc.	8 24	8 49	...	...	...	...	...	...	...	17 59	17 59	
6 17	...	...	...	...	15 27	...	...	...	...	...	...	...	O120	40	40	18	xVrbno p.Prad.,Mnichov.Dom.důch.	8 16	...	...	...	...	...	...	...	...	17 51	17 51	
6 22	...	...	...	...	15 32	...	...	...	...	...	...	...	O120	42	42	19	Vrbno p.Prad.,centrum	8 13	8 13	...	...	...	...	...	16 16	...	17 48	17 48	
6 25	8 25	11 36	13 25	...	15 35	15 28	15 36	15 36	15 36	15 39	...	16 46	O120	43	43	20	xVrbno p.Prad.,Dřevokompinát	8 11	8 11	10 01	10 04	10 04	11 13	11 13	...	16 13	...	17 46	17 46
6 28	8 28	11 39	13 28	...	15 39	15 31	15 39	15 39	15 39	15 42	...	16 48	O120	44	44	21	xVrbno p.Prad.,rozc.Ludvikov	8 08	8 08	9 58	10 02	10 02	11 11	11 11	...	16 10	...	17 43	17 43
6 30	8 30	11 41	13 30	...	15 40	15 33	15 41	15 41	15 41	15 43	...	16 52	O120	46	46	22	xLudvikov,,pošta	8 06	8 06	9 50	10 00	10 00	11 08	11 08	...	16 08	...	17 41	17 41
6 33	8 33	11 47	13 33	...	15 43	15 44	15 47	15 47	15 47	15 48	...	16 57	O121	51	35	50	xLudvikov,rest.Stonožka	8 01	8 01	9 50	9 55	9 55	11 03	11 03	...	16 03	...	17 36	17 36
6 38	8 38	11 52	13 38	...	15 48	15 55	15 52	15 52	15 52	15 53	...	17 00	O119,O121	53	37	52	Karlova Studánka,,dolní parkoviště	...	...	...	...	...	...	...	...	...	17 36	18 04	
6 40	8 40	11 55	13 38	...	15 55	15 55	15 55	15 55	15 55	15 55	...	17 01	O119,O121	53	<	<	Karlova Studánka,,Hvězda aut.st.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	17 31	17 55	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	O119,O121	<	<	<	Malá Morávka,,Ovčárna točna	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	O119,O121	<	<	<	Karlova Studánka,,Hvězda aut.st.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
6 43	8 43	11 58	13 41	...	13 58	15 58	15 58	15 58	15 58	15 58	...	17 05	O115	56	40	55	xMalá Morávka,,Pod Kopřivnou	7 54	7 54	9 00	9 49	9 49	10 54	10 54	...	15 57	...	17 30	17 55
6 44	8 44	11 59	13 42	...	13 59	15 59	15 59	15 59	15 59	15 59	...	17 06	O115	57	41	56	xMalá Morávka,,škola	7 49	7 49	8 45	9 45	9 45	10 49	10 49	...	15 52	...	17 25	17 54
6 46	8 46	12 01	13 44	...	14 01	16 01	16 01	16 01	16 01	16 01	...	17 08	O115	59	43	58	xMalá Morávka,,zast.	7 48	7 48	8 43	9 43	9 43	10 47	10 47	...	15 50	...	17 23	17 52
6 48	8 48	12 03	13 46	...	14 03	16 03	16 03	16 03	16 03	16 03	...	17 10	O115	61	45	60	xMalá Morávka,,hotel Avalanche	7 46	7 46	8 41	9 41	9 41	10 45	10 45	...	15 48	...	17 21	17 50
6 50	8 50	12 05	13 48	...	14 05	16 05	16 05	16 05	16 05	16 05	...	17 12	O115	62	46	61	xDolní Moravice,,rozc.	7 43	7 43	8 38	9 38	9 38	10 42	10 42	...	15 45	...	17 18	17 47
6 54	8 54	12 09	13 52	...	14 09	16 09	16 09	16 09	16 09	16 09	...	17 16	O114,O110,O115	65	49	64	xDolní Moravice,,rozc.	7 41	7 41	8 36	9 36	9 36	10 40	10 40	...	15 43	...	17 16	17 45
7 03	9 03	12 18	14 01	...	14 18	16 18	16 18	16 18	16 18	16 18	...	17 25	O110	71	0	55	xMalá Stáhl,,rozc.	7 37	7 37	8 32	9 32	9 32	10 36	10 36	...	15 39	...	17 12	17 41
7 05	9 05	12 20	14 01	...	14 20	16 20	16 23	16 20	16 20	16 20	...	17 30	O110	0	71	0	Rýmařov,,aut.st.	7 31	7 31	8 25	9 25	9 25	10 30	10 30	...	15 32	...	17 05	17 34
7 07	9 07	12 22	14 03	...	14 22	16 22	16 25	16 22	16 22	16 22	...	17 33	O110,O111	3	74	3	od	7 25	7 25	8 15	9 20	9 20	10 30	10 30	...	15 27	...	17 00	17 30
7 09	9 09	12 24	14 03	...	14 24	16 22	16 25	16 22	16 22	16 22	...	17 33	O110,O111	3	74	3	xRýmařov,Ondřejov.bytovky	7 20	7 20	8 10	9 15	9 15	10 30	10 30	...	15 24	...	16 55	17 25
7 24	9 24	12 39	14 20	...	14 39	16 39	16 42	16 39	16 39	16 39	...	17 51	O183,O111	16	87	16	xRýmařov,Ondřejov.točna	7 05	7 05	7 59	8 57	8 59	10 07	10 07	...	15 09	...	16 40	17 10
7 27	9 27	12 42	14 23	...	14 42	16 42	16 45	16 42	16 42	16 42	...	17 54	O183,O111	18	89	17	xDlouhá Loučka,,rozc.	7 01	7 01	7 52	8 54	8 56	10 03	10 03	...	15 05	...	16 31	17 06
7 30	9 30	12 45	14 26	...	14 45	16 48	16 48	16 48	16 48	16 45	...	17 57	O183,I87	20	91	20	xDlouhá Loučka,,rozc.	6 58	6 58	7 48	8 51	8 53	10 01	10 01	...	15 02	...	16 28	17 03
7 43	9 43	12 58	14 38	...	14 54	16 58	17 05	16 58	16 58	16 58	...	18 10	I101	31	102	31	xPaseka,,rozc.	6 43	6 43	7 35	8 39	8 41	9 49	9 49	...	15 54	...	16 20	16 50
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I74	110	94	109	Sternberk,,aut.st.	6 23	6 23	7 20	8 26	8 26	...	...	...	...	...	...	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I710,I71	117	117	101	xDolany,Dolánky.rozc.	6 18	6 18	7 05	8 10	8 05	9 25	9 25	...	11 30	...	14 25	15 30
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I710,I71	118	<	<	Olomouc,,hl.nádr.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
8 10	10 10	13 25	15 05	...	15 20	17 30	17 30	17 30	17 30	17 30	...	18 35	I710,I71	49	49	104	Olomouc,,aut.nádr.podchod	6 18	6 18	7 05	8 10	8 05	9 25	9 25	...	11 30	...	14 25	15 30
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I710,I71	49	49	104	Olomouc,,aut.nádr.	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I710,I71	49	49	104	Křčmaň,,Olomoucká	6 18	6 18	...	8 00	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I76,I70	128	112	127	Křčmaň,,náves	6 03	6 03	...	7 48	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I53,I70	132	116	131	Kokory,rest.U Dohnalů	5 59	5 59	...	7 44	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	I51	139	123	138	Prerov,,Předmostí,hřbitov	5 51	5 51	...	7 37	...	...	...	...	...	...	...	...
...																													

HASIČSKÝ PRÍMĚSTSKÝ TÁBOR
27.-31.7.2026
8:00 - 16:00 hod
Hasičská zbrojnice
Velký Týnec

Zabava & navštíví nás BCSIP
Výlet na HZS Olomouc
Tvoreni & hry
Obědy & svačiny pitný režim

Věk 4-7let
Přihlášky: hasici.kohuti@seznam.cz
Jméno dítěte a rodiče, věk dítěte
Cena: 2200,- Kč

MAS Hanácké Království
Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

POLICEJNÍ AKADEMIE ZOOTROPOLIS
PŘIDEJ SE K NÁM!
POMOZ NÁM OCHRÁNIT VŠECHNY CHLUPATÉ TLAPKY!

13.7.2026
17.7.2026
20.7.2026
24.7.2026

SRPŠ
PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Program:

- DENNĚ TEPLÝ CHUTNÝ OBÍDEK
- 2X SVAČINKA, PITNÝ REŽIM
- VÝTVARNÝ MATERIÁL
- CELODENNÍ VÝLET A ODMĚNY
- PONDĚLÍ - PÁTEK
8:00 HOD - 16:00 HOD

Adresa:
HASIČKA
BYSTRICKÁ 411
VELKÝ TÝNEC

Rezervace:
srpsvt@seznam.cz

Cena:
PRO NEČLENY SRPŠ: 2400 Kč
PRO ČLENY SRPŠ: 2200 Kč

Do e-mailu napište:

- JMÉNO A PŘÍJMENÍ DÍTĚTE
- JMÉNO A PŘÍJMENÍ RODIČE
- TERMÍN TÁBORA
- VĚK A TRÍDU ZŠ DÍTĚTE

TÁBOR JE URČEN PRO DĚTI NAVŠTĚVUJÍCÍ 1. STUPEŇ ZŠ

VELKÝ TÝNEC
Komise pro kulturu a sport
Zastupitelstva Obce Velký Týnec

Týnecký košť 2026
aneb jaro stále vínem vítáme

28. března 2026
Velký sál Společenského domu ve Velkém Týnci

Program:

16:00 Zahájení koštu
16:00-19:00 Volná degustace pouze pro návštěvníky, kteří si zakoupí degustační vstupenku - pouze orientační čas, může trvat déle
16:30-23:00 Akvarel Country-folk-pop
17:00 Mužský sbor KUDLOVICE
17:00-22:30 K poslechu i k tanci hraje CM Stanislava Gabriela z Babic u Uherského Hradiště

Vinařství: HOLÁNEK-Ivaň, Malánek-Osíčka s.r.o., Vinařství Buriánkovi,
Rodinné vinařství Zajáci ze Zaječů

Vstupné 150 Kč Kulturní program. Bez možnosti degustace připravených vzorků.
Vina dle nabídky - sudová i přívlastková - si mohou návštěvníci na místě zakoupit.
Vstupné + degustace 400 Kč Kulturní program. Volná degustace připravených vzorků vín.

RADIO JARNA 92.3 FM
Nejlepší hudební výběr
JSEM Z OLMOUCE

Hasičský ples 2026

I když už od našeho hasičského plesu uplynulo několik týdnů, stále v nás doznívá krásná atmosféra, která nás celý večer provázela. Rádi bychom se proto ještě jednou ohlédli za touto společenskou událostí.



Sál se zaplnil velmi rychle a od prvních tónů bylo jasné, že nás čeká příjemný večer. O skvělou náladu se postaral DJ Roman Fojtík, který roztančil parket napříč generacemi. Bylo radostí sledovat, jak se baví mladší i starší, jak se u stolů živě diskutuje a jak je parket plný

až do pozdních hodin. Ukázku standardních tanců nám předvedli manželé Čadíkovi a později zapojili návštěvníky do svého workshopu se základy bachaty. Svým vystoupením mnohé pobavil i imitátor Zdeňek Barnett. Z fotografií se můžete přesvědčit, že o zábavu bylo skvěle postaráno.

Nechyběla bohatá tombola, která každoročně patří k nejočekávanějším bodům programu. Velké poděkování patří všem sponzorům a dárcům, kteří svými příspěvky umožnili připravit opravdu pestrou nabídku cen. Vážíme si jejich podpory a dlouhodobé spolupráce, která je pro činnost našeho sboru velmi důležitá.



Novinkou na našem plese byla tipovací soutěž. Velice nás potěšilo, že se zapojili opravdu všichni návštěvníci. Soutěžní otázka zněla: Kolik žároveček zdobilo naši vánoční Tatru? Tipy byly různé – někdo se velmi přiblížil, jiní byli hodně vedle. Vítěz může být jen jeden, a proto srdečně gratulujeme výherkyni, která se svým tipem přiblížila skutečnému počtu nejvíce – lišila se pouze o 6 žároveček. Poděkování si zaslouží také všichni pořadatelé. Příprava plesu znamená mnoho hodin práce – od výzdoby sálu, přípravy tomboly, zajištění občerstvení, přípravy výborného jídla v kuchyni až po samotný průběh večera. Bez ochoty a nasazení našich členů i přátel by ne-

bylo možné takovou akci uskutečnit. Velmi si vážíme všech, kteří přišli, podpořili nás svou účastí a pomohli vytvořit přátelskou a veselou atmosféru.

Ještě jednou srdečně děkujeme všem návštěvníkům, sponzorům i pomocníkům. Vaše přízeň je pro nás tou největší odměnou. Už nyní se těšíme na další společné akce a setkání – a věříme, že se opět sejdem v tak hojném počtu a dobré náladě.

Za všechny týnecké hasiče zdraví

Anna Bartlová

Autorka je starostkou SDH VT



© 8x Martin Studený

Zimní údržba techniky

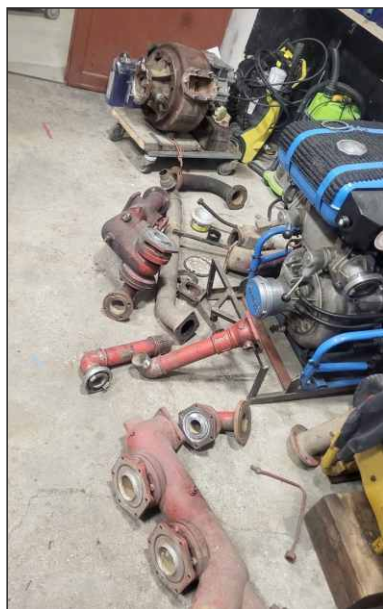
Přes zimní období máme naši cisternu Tatra „stařenku“ dočasně odhlášenou z výjezdu. Neznamená to ale, že by stála bez povšimnutí v koutě garáže – právě naopak. Každou zimu se snažíme využít klidnějšího období k důkladné údržbě, opravám a kontrole všeho, co během sezóny dostává pořádně zabrat.



Letos bylo nutné vymontovat čerpadlo a navazující armatury, které už nesly známky opotřebení a poškození vodou. Nešlo o malý zásah – rozborka zabrala spoustu hodin práce a bylo potřeba



všechno pečlivě vyčistit, zkontrolovat a připravit na opravu, případně výměnu některých dílů. Veškeré práce probíhají svépomocí přímo na hasičské zbrojnici. Kdo někdy něco podobného dělal, ví, že to není jen tak – špinavá práce, zima, promrzlé ruce, ale když se chce, jde to. Naše Tatra má u jednotky své pevné místo. Využíváme ji především při zá-



sazích u lesních a polních požárů, kde se díky své průchodnosti terénem a velké zásobě vody jen těžko hledá náhrada. Už mnohokrát nám dokázala, že i přes svůj věk je to pořád spolehlivý kus techniky, na který se dá opřít, když jde do tuhého.

O to víc si zaslouží péči, kterou se jí snažíme vrátit to, co ona odvádí při zásazích. Jakmile budou opravy hotové a všechno znovu složené a odzkoušené, vrátí se zpět do výjezdu připravená na další sezónu.

Velké poděkování patří především všem členům jednotky, kteří na údržbě pracují ve svém volném čase. Bez jejich ochoty,

zkušeností a nasazení by to jednoduše nešlo. Každá hodina strávená v garáži je investicí do toho, aby byla technika připravena, až ji bude obec znovu potřebovat.

Stejně tak si ale vážíme podpory našich občanů a přátel, kteří sice nejsou členy jednotky, ale stojí při nás. Pomáhají nám zařídit spoustu věcí, shánějí materiál, nabídnou pomocnou ruku nebo podporu, když je potřeba. I díky nim čelíme této výzvě společně – jako jeden tým.

Děkujeme všem, kteří nás podporují a drží při sobě!

Michal Sviták

Autor je zástupcem velitele JPO VT



4x archiv SDH Velký Týnec

Skautský ples

Rok se s rokem sešel a nastala opět sezóna plesů. A týneckí skauti ani letos nezaháleli, aby uspořádali ples, na který budou všichni vzpomínat. Na pořadu večera nesmělo chybět ani předtančení, a to hned dvě. Skauti z Velkého Týnce si nachystali tanec na téma Pomády a skauti z Čechovic na High school musical. Nesmíme opomenout ten fakt, že letos náš krásný ples vyšel přesně na Valentýna, takže jsme měli i koutek se střílníci, kde byla možnost vystřelit kytičku své lásce, kamarádce, mamince

nebo třeba i prarodičům. Tento ples by se nemohl vůbec konat bez spousty lidí, kteří se podíleli na přípravách, vaření, pečení. Samozřejmě by to nešlo bez spousty našich sponzorů, kterými jsou obec Velký Týnec, středisko Ladislava Ruska a hospody Vesnice. Tímto všem sponzorům mockrát DĚKUJEME.

Eliška Zákoutská

Autorka je členkou Skautu VT



3x archiv Skautu Velký Týnec a Čechovice

Místo zlata našel granát!

155 mm dělostřelecký granát našel pravděpodobně amatérský hledač pokladů v lesním porostu za Čechovicemi. Mohl to být poslední poklad, který vykopal. Takové věci dokáží zabít i po osmdesáti letech. Je prostě neodpuštělné, že když takto nebezpečnou věc našel, tak ji nechal ležet obnaženou na

místě a odešel. Svým jednáním ohrozil další lidi, kteří by mohli chtít s dělostřeleckou municí nějak manipulovat. Při takovém nálezů je jediný správný postup: Označit místo a přivolat Policii České republiky.

Stanislav Denk



Hammer 2026.02.18 08:11

Martin Podivínský

Masopust ve Velkém Týnci

V sobotu 14. února se ve Velkém Týnci konal jako každoročně masopustní průvod s voděním medvěda.

Masopust je tradiční český svátek hodování a veselí, který předchází postní době a zahrnuje průvody, masky, tanec, hostiny a vepřové hody – zabíjačky. Název „masopust“ pochází ze slov „maso“ a „pustit“, tedy opustit maso, což je období hodování před čtyřicetidenním půstem. Slovo „masopust“ je doloženo již z doby cyrilometodějské z 2. poloviny 9. století. Masopust tak stále zůstává obdobím hojnosti, veselí a společenského setkávání před nástupem postní doby.

Masopust, lidově také fašank, šibřinky, voračky, obecně karneval, je období mezi Vánoce a začátkem postní doby, které začíná 6. ledna na svátek Tří králů a končí Popeleční středou, jejíž datum se odvíjí od Velikonoc. Je to obvykle mezi polovinou února a začátkem března. Ve Velkém Týnci se dodržují české tradice a jako každoročně i letos se konal

tradiční masopustní průvod s voděním medvěda.

Na tento den byla velmi nepříznivá předpověď počasí, mělo pršet, takže byly oprávněné obavy, jak to všechno dopadne. A světe div se! Počasí nám přálo a celý den ani kapička.

Na sraz masek přišlo velké množství dospěláků i dětí. Průvod masek s kapelou procházel takřka celou obcí. Předem jsem si v duchu říkala, že když tu délku trasy nezvládnou, tak se prostě odpojím a počkám na ostatní ve „Společňáku“. Ale to se nestalo, zvládli jsme to všichni, protože ta jedinečná atmosféra je tak silná, že najednou je člověk nabitý takovou energií, že vydrží všechno na světě. A také jsme vydrželi. Po cestě vyhrávala kapela, medvěd vždy s paní domu zatancoval, ostatní se k tanci přidávali. Bylo neuvěřitelné, jak nás mnozí obyvatelé očekávali, co všechno nachystali, koblihy a další sladké dobrotky, chuťovky, chlebičky, uzené maso, ovoce a další. Samozřejmě ne-

chyběla štamprlička. Děkujeme všem!

Cílem naší masopustní cesty byla zámecká zahrada, kde se uskutečnil rej masek s „Pochováváním basy“. Tady patří velké poděkování Národopisnému souboru „Týnečáci“. Děkuji všem členům souboru, kteří se podíleli na zajištění této akce a kteří se celého půldenního průvodu v maskách s voděním medvěda a rozlučky s basou zúčastnili a vše s grácií zvládli.

Od rána se konala v zámecké zahradě také ta pravá moravská zabíjačka a všechny mňamky si každý mohl ochutnat a také zakoupit. A za toto patří obrovské poděkování „Masně Coufal“. (Tento název používám já sama, je jasný a výstižný, tak jsem si ho dovolila použít.) Děkujeme moc Aťce, Václavovi a Ondrovi, děkujeme za to, že vše děláte pro lidi, a věřte, že si toho vážíme a maso od vás je prostě super! Já jsem z Olomouce, ale pro maso a ostatní masné výrobky si jezdím jediné k Coufalům do Týnce.

Poděkování patří členům vedení obce, bez nich by se tato celodenní akce nemohla uskutečnit. Někteří se mimo jiné přímo aktivně zapojili v den masopustu, např. do smažení řízků, zajišťování pitného režimu apod. A tak to má být a my již jsme na to zvyklí, kdyby při tom dění nebyli, chyběli by nám, že ano?

A závěrem mi dovolte ze srdce poděkovat všem příznivcům a účastníkům masopustního dne. Poděkovat všem, kteří podporují tyto naše krásné tradice a my nesmíme připustit, aby se na ně zapomnělo!

Byl to veselý, radostný, vydařený den! Přeji nám všem co nejvíce takových usměvavých dnů!

Věra Fialová

Autorka je členkou NS Týnečáci a Klubu seniorů VT, účastnice masopustu



Týnecký masopust 2026

Ani se člověk nevzpamatoval z Vánoc byl tu masopust! Letos přišel opravdu brzy a nebudeme si nalhávat, že určité obavy tam byly. Jaké bude počasí?! Přijdou lidé?! Neodradí je virózy?!

Naše parta se ale nevzdává! Všichni jsme věřili, že i letošní úsilí vyjde nův. Mohl to být náš desátý jubilejní masopust nebýt zatraceného covidu. Ale i tak jsme potřebným lidem předali 440.028,-Kč! Připomeňme si, že mezi obdarované se zařadil Hospic na Svatém Kopečku, Nemocniční klaun Olomouc, organizace Zet-My, Mobilní Hospic Olomouc, Dětská onkologie Šance, Roska Přerov, Nedoklúbko Olomouc. Kdo byl v říjnu na koncertě Davida Uličníka tak ví, že letošní výtěžek bude opět věnován dětské onkologii v Olomouci. Bohužel na oddělení je stále plno a peněz tam není nikdy dost.

Moc mě potěšilo, že naším hostem byl nový týnecký pan farář Milan Maštera. Je fajn, že neodmítnul, ba naopak byl nadšený a s radostí přijal naše pozvání.

Je to přece jen člověk z masa a kostí tak jako my, a hlavně není izolovaný od svých oveček. Tak proč by se nemohl s námi pobavit?

K tanci nám zahrála cimbállovka Zdeňka Zmeškala. Hráli tak vesele a s chutí, že si návštěvníci zazpívali a zapomněli, jak je ve stodole zima. Řízky nám vysmažili pan starosta s Fanou Hadašem a dobrou chuť popřála Janička Hlavinková. O pívko, punč, kávu, ale i o něco ostrějšího se postarali manželé Novákoví a Zdráhalovi. Guláš a prdeláčku servírovali syn Ondra s Hankou a s mým manželem Vaškem. A u lahůdek jsem byla já, Jiřulka Unčovská a Renča Hadašová.

Šlo to jako po másle a moc nás potěšilo, že spousta lidí se na nás těšila, a dokonce nám mnozí představili své kamarády a sousedy, které dovezli s sebou. Přijeli ze širokého okolí. Ze Štěpánova, Velké Bystřice, Pňovic, Holice, Pěncína, Lutína, Doloplat, Přaslavic i dalších míst. Dokonce fotky z našeho Masopustu letos poletí až do Jižní Afriky.

Co říci na závěr? I když nám pořádání akce dalo zabrat, tak je člověk šťastný, že všechno dobře dopadlo a že výtěžek 58.400,- Kč putuje na dobrou věc. Všem, kteří nás podporujete, tisíckrát děkuji! Děkuji za to, že vám toto téma není lhostejné a nebýt vás, nemohli bychom to dělat. Děkuji Národopisnému souboru Týnečáci za pořádání masopustního průvodu (i lidem, kteří se k němu spontánně přidali) a tradičního zakončení období veselosti v podobě Pochovávaní basy. Mé rodině, panu starostovi, panu Denkovi, nejlepšímu konferenciérovi pod sluncem, manželům Hadašovým, Kovaříkovým, Novákovým, Zdráhalovým, Haničce a Janičce. Díky naším sponzorům, ke kterým patří Obec Velký Týnec, Penam Olomouc, Drůbež Jaš, Maso Warisch, Játka Brodek u Přerova, Voma Uherský Brod, manželé Zdráhalovi, manželé Hadašovi a Řeznictví Ondřeje Coufala. Ráda také zmiňuji naše pravidelné celoroční podporovatele - manželé Šmídákoví, Škrabalovi, paní Miluš-

ku Řepovu paní Marušku Rozsypalovou a spoustu dalších a dalších, které člověk vůbec nezná jejich jménem a oni přesto mají naši důvěru a svěřují nám své peníze pro dobrou věc. Pro nás to moc znamená, důvěra je totiž obrovská hodnota.

Na závěr bych se chtěla pochlubit tím, jak moc mě potěšila slova, která jsem v sobotu mnohokrát slyšela. „K vám jezdíme moc rádi, tady je totiž kvalita, která nikdy nezklame a život, který je ještě v pořádku!“ A já za ta slova moc děkuji, protože mj. právě proto, aby byl svět kolem nás lidsky normální, to také děláme. Takže možná za rok na viděnou. Slovo možná píšu proto, že člověk nezná den ani hodinu, v prstě má slovo možná také proto, že budou komunální volby. Ale to už je jiná stránka věci, to bude na vás!

Vlastimila Coufalová

Autorka je zastupitelkou obce a předsedkyní Komise pro sociální záležitosti ZO VT



Týnecké listy vyhlašují soutěž O FOTKU MĚSÍCE

**Nejoriginálnější fotka bude oceněna
každý měsíc poukázkou* na nákup
v Olympii Olomouc v hodnotě 300,- Kč**

* po zveřejnění k vyzvednutí na sekretariátu OÚ ve Velkém Týnci

Soutěží se ve dvou kategoriích

Život v naší obci

Do kategorie patří snímky zachycující člověka
při práci, odpočinku, zábavě, ale i portréty či akty.

Svět kolem nás

Do kategorie zařazujeme snímky zvířat, rostlin,
krajiny, ale i architektury a uměleckých děl.

**Do jaké kategorie má být fotka zařazena,
rozhoduje autor.**

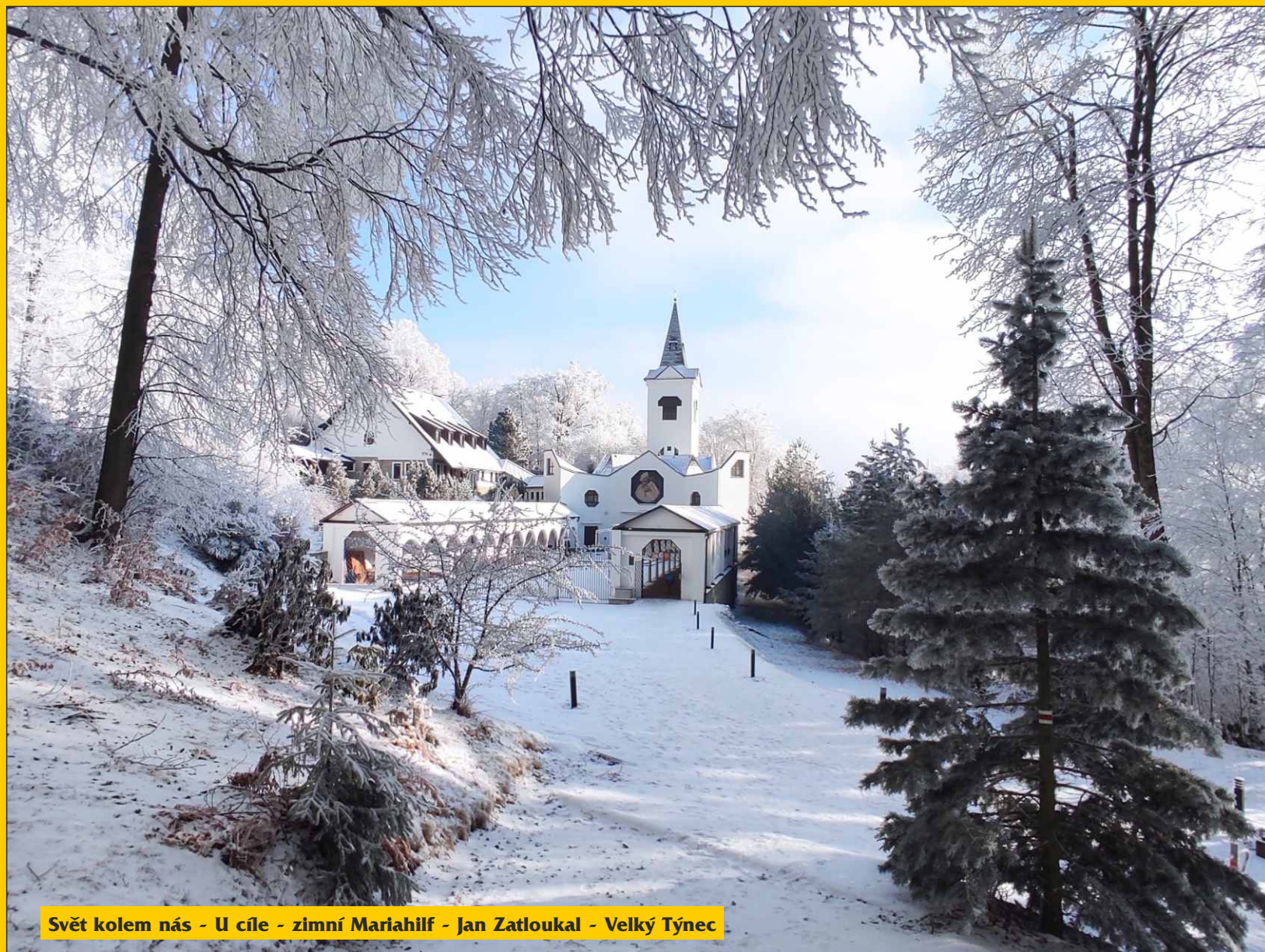
Fotku je třeba zaslat na email:

mistostarosta@velketynec.cz

Nezapomeňte uvést jméno a příjmení autora,
adresu, věk a kategorii, ve které chcete soutěžit.



Život v naší obci - Sněhový hrad Ondřej Ašer - Velký Týnec



Svět kolem nás - U cíle - zimní Mariahilf - Jan Zatloukal - Velký Týnec

Ples na téma Branky, body, vteřiny ve Vsisku

Sobota 21. února patřila ve Vsisku vzpomínkám na výrazné sportovní osobnosti. Retro plesu na téma Branky, body, vteřiny se „zúčastnilo“ mnoho známých legend sportovního světa, ale také propagátorů menšinových sportů. V sále Hostince u Facků nechyběli fotbalisté, tenistky, hokejisté, ragbisté, atleti... Po parketu se proháněla krasobruslařka i rychlobruslařka (ta chvílemi i s bruslemi na nohou), zastavili se k nám zástupci motosportu, curlingu, vzpírání. Mezi hosty se objevil legendární sportovní komentátor Karol Polák i celá řada klubově oděných fanoušků či roztleskávaček. Večer se náramně povedl. Těším se na další podobnou akci!

Petra Kolibová
Autorka je zastupitelkou obce



© 4x archiv Petry Kolibové



KNIHOVNA Velký Týnec-Vsisko

NOVINKY Z NAŠÍ KNIHOVNY



Na konci roku 2025 proběhlo v naší knihovně hlasování, děti měly možnost vybrat si maskota. Volily ze tří možností nebo mohly přijít s vlastním návrhem. Nejvíce hlasů získala sovička, které daly jméno Anička. Aby nebylo sovičce celý týden v knihovně smutno, naše knihovna je otevřená pouze v pondělí od 17:15 hod. do 19 hod., losují si děti období, ve kterém si sovičku půjčí domů.

Sovičku si děti odnáší ve stylovém batůžku, ve kterém mají kromě sovi lampičky také deník, do kterého zapisují vše, co společně zažily. Zapůjčit si mohou rovněž kufřík plný dětského nádobí ozdobeného sovami, který našla sovička Anička pod vánočním stromčkem.



Sovička čeká v knihovně ve Vsisku i na Tebe. Přijď ji si půjčit zároveň s nějakou hezkou knížkou.



ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Sportu zdar třikrát ZDAR, ZDAR, ZDAR!

V současné době se více než jindy klade důraz na zdravý pohyb dětí a mládeže. V tomto směru přišla s bezva nápadem naše nová kolegyně Hanka Teličková. Doposud velká herna v mateřské škole byla pro její pohybové aktivity najednou malá. A od myšlenky a prima nápadu byl jen malý krok k realizaci, a tak jsme se s dětmi z Koťátek vypravili s patřičnou výbavou do Hasičské zbrojnice na sportovní odpoledne. Na dětech bylo vidět, že si nové aktivity patřičně užívají. Děti

dostaly možnost zacvičit si na netradičním nářadí, zahrát hry, které se v prostorách herny v mateřské škole nedaly prostě realizovat. Protože nadšení bylo velké, nezůstalo jen u jedné návštěvy. A co víc – tímhle prima počinem se „nakažily“ i další třídy. Jupí!

Hana Teličková
Autorka je učitelkou v oddělení Koťátek



8x archiv MŠ Velký Týnec



Školková olympiáda ve Včelce

V naší školce se uplynulý týden nesl ve sportovním duchu. Třída Včelka se proměnila v malé olympijské zázemí plné pohybu a radosti z každého podařeného výkonu. Děti se zapojily do školkové olympiády, která nabídla pestrou škálu aktivit uvnitř i venku. Přípravy začaly již ve třídě. Děti si vyrobily vlastní olympijský oheň, věnovaly se grafomotorickým cvičením, opakovaly oblíbené básničky, nechybělo ani tematické tvoření. Společně jsme se také učili olympijský slib, ve kterém děti slibovaly, že budou soustředit čestně a dodržovat pravidla. I díky tomu si uvědomovaly, že olympiáda není jen o vítězství, ale především o radosti ze hry a spolupráci. Hlavní část olympiády se odehrávala v prostorách školky. Děti si vyzkoušely běh, slalom, hod na cíl i týmové hry. Nechybělo bobování, lyžování ani překážkové dráhy, při kterých si procvičily koordinaci, rovnováhu a obratnost. Slavnostní oceňování bylo krásným vyvrcholením celého snažení. Společně jsme si připili dětským šampaňským, rozdali perníkové medaile a na závěr jsme si se ctí poslechli státní hymnu

Olympijský slib Včelek

My jsem děti - Včeličky.
Milujeme rozcvičky.
Ve zdravém těle, zdravý duch,
dnes tu bude velký ruch.
Hrajeme si, sportujeme,
pravidla vždy dodržujeme
Dnes tu všichni slibujeme:
OLYMPIÁDU SI UŽIJEME!!!



a symbolicky uhasili olympijský oheň. Děti si odnesly nejen medaile, ale především společný zážitek.

Veronika Batová
Autorka je učitelkou v oddělení Včelek



2x archiv MŠ Velký Týnec



Valentýnské tvoření ve Včelce

V naší školce se valentýnský den nesl v duchu tvoření z čerstvých květin. Příležitostí ke tvoření byl svátek svatého Valentyna, který jsme letos oslavili opravdu výjimečným způsobem. Díky štědrému sponzorskému daru od paní Terezy Chodilové měly děti možnost pracovat s opravdovými řezanými květinami. Barevné růžičky, chryzantémy, vřes i doplňková zeleň provoněly naší třídu a proměnily ji v malou květinovou dílnu. Velmi si této podpory vážíme a děkujeme, že i ti nejmenší mohli zažít radost z práce s živým materiálem. Děti se s nadšením pustily do tvoření vlastních valentýnských vazeb pro své maminky. Učily se, jak květiny správně uspořádat a jak je doplnit zelení. Každá vazba byla originální, a především vytvořená z lásky. Součástí každé kytičky byla také fotografie dítěte. Tvoření nebylo jen

o výsledném výrobku, ale především o prožitku. Děti rozvíjely svou jemnou motoriku i estetické citění. Už se nemohly dočkat chvíle, kdy mamince předají kytičku, obejmou ji a se sladkou pusinkou jí řeknou, jak moc ji mají rády.

Veronika Batová
Autorka je učitelkou v oddělení Včelek



3x archiv MŠ Velký Týnec

Sněhová nadílka

Když se ráno probudíme a za oknem leží čerstvá vrstva sněhu, většina lidí má jasno: dnes se bude stavět sněhulák. Mrkev místo nosu, uhlíky místo očí, starý hrnec na hlavu. Je to klasika, tradice, kterou zná snad každý. Jenže my to máme trochu jinak. My totiž nestavíme sněhuláky. My stavíme housenky. Začalo to úplnou náhodou. Udělali jsme první kouli, pak druhou, třetí... A místo aby šly na sebe, začaly se řadit za sebe. Najednou z toho nebyla postava, ale dlouhý sněhový tělo. Přidali jsme oči, tykadla a bylo jasno – první sněhová housenka byla na světě.

Na housenkách je nejlepší to, že nemají

žádná pravidla. Můžou být krátké i nekonečně dlouhé, tlusté i hubené, rovné nebo klikaté. A přestože si sníh užíváme, někde uvnitř se už těšíme na jaro, a možná právě proto vznikla jedna taková sněhová housenka i u nás na zahrádě.

Konec února se blíží, brzy sníh roztaje, tráva se zazelená a místo sněhových housenek se objeví ty opravdové. Zima má své kouzlo, ale jaro přináší nový začátek – teplo, slunce a život.

Michaela Hrabcová

Autorka je učitelkou v oddělení Veverek



© 3x archiv MŠ Velký Týnec

Malí pekaři

Jednou z oblíbených aktivit našich dětí ze třídy Berušek je pečení. Malí pekaři mají za sebou už několik pekařských výrobků. Na podzim pekli jablčný štrůdl, před Vánocemi voňavé perníčky, v lednu bábovku od Karkulky a naposledy se pustili do výroby masopustních koblih. Protože vedeme děti ve školce ke zdravému životnímu stylu, k čemuž patří i zdravá strava, zvolili jsme koblihy pečené v troubě. Holky i kluci s nadšením připravovali kvásek a s napětím sle-

dovali, jak nám roste, poté míchali a váleli těsto, ze kterého vykrajovali kolečka. Kobližky nám při pečení krásně provoněly celou školku. Na závěr si děti vybraly z domácích marmelád a pochutnaly si na této tradiční masopustní pochoutce. Už teď děti vymýšlejí, co upečeme příště: sušenky, dort či velikonočního beránka? Myslím, že to zvládneme vše!

Marta Horáková

Autorka je učitelkou v oddělení Berušek



© 4x archiv MŠ Velký Týnec

ZÁPIS DĚTÍ DO MATEŘSKÉ ŠKOLY

VELKÝ TÝNEC

2026/2027

Zápis se uskuteční: 17. 3. 2026 od 12:00 - 18:00

K zápisu donese zákonný zástupce:

- Žádost o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání
- Potvrzení o řádném očkování
- Rodný list dítěte
- Občanský průkaz zákonného zástupce
- Kopie doporučení, závěrů školských poradenských zařízení

(v případě, že tato zařízení navštěvujete)

Mateřská škola
Velký Týnec



Karneval

V mateřské škole se v měsíci únoru uskutečnil dlouho očekávaný dětský karneval, který přinesl spoustu radosti, barev a nezapomenutelných zážitků. Třídy se na jedno dopoledne proměnily v pohádkové království plné princezen, rytířů, hasičů, zvířátek i superhrdinů. Děti si na svých kostýmech daly opravdu záležet a mnoho masek vzniklo doma za pomoci rodičů. K vidění byly nápadité a originální převleky, které rozzářily nejen samotné účastníky, ale i paní učitelky. Nechyběla ani společná promenáda masek, při níž se každé dítě mohlo představit a sklidit zasloužený potlesk. Součástí programu byly také soutěže, tanečky a pohybové hry. Děti si zatančily na oblíbené písničky, soutěžily v jednoduchých disciplínách a s nadšením se zapojovaly do všech připravených aktivit. Velké poděkování patří rodičům, kteří pomohli s přípravou kostýmů a drobného občerstvení. Karneval se vydařil a děti už teď s nadšením vyhlížejí další společné setkání plné her a zábavy.

Michaela Hrabcová
Autorka je učitelkou v oddělení Veveřek



Masopust v Mateřské škole Suchonice

Únor jsme v Mateřské škole Suchonice rozhodně neprožili v zimním spánku. Protože si vážíme lidových a vesnických tradic, oslavili jsme masopust tak, jak se patří – zpěvem, maskami, dobrotami a pořádnou dávkou radosti.

V úterý 17. února prošel obcí veselý masopustní průvod. Děti v nápaditých maskách, s hudebními nástroji a písničkami rozdávaly dobrou náladu po celé vesnici. K vidění byli pejsci z Tlapkové patroly, berušky, víly, princezny, havajská tanečnice, sportovci i nejrůznější zvířátka. V čele průvodu samozřejmě nechyběli medvědi, pevně přivázaní na laně, jak velí tradice.

Ve školce jsme se na masopust také poctivě připravovali. Děti pekly tvarohové a povidlové frgály a společně jsme

smažili masopustní koblížky. Po návratu z průvodu tak na všechny čekala sladká odměna, která přišla opravdu vhod. Masopustní týden jsme však neprožili jen v maskách. Děti se zapojily také do výchovně-vzdělávacího programu „Hudební detektivové“, ve kterém se proměnily v malé pátrače. Hravou formou objevovaly různé hudební nástroje, zkoumaly jejich zvuk, učily se je poznávat a samy si vyzkoušely, jaké to je stát se skutečným hudebním detektivem. Spojili jsme tak tradici, hudbu i poznávání.

Masopustní veselí vyvrcholilo ve čtvrtek 19. února odpoledním bálem. Letos jsme zvolili téma „Pyžamkový bál“ s mottem: „Pyžamko sem, pyžamko tam, čeká nás bál, tak pojďte k nám!“

A že to byl bál! Děti i rodiče si užili zábavné hry, soutěže i dětskou tombolu plnou malých radostí. Všichni dorazili stylově v pyžamech a rodiče opět nezklamali – připravili spoustu výborných dobrot, které k takové akci prostě patří. I v pochmurném a sychravém únoru tak bylo u nás ve školce veselo, živo a plno smíchu. Video z masopustu si můžete prohlédnout na instagramu *skolka_suchonice* nebo facebooku *Mateřská škola Suchonice*.

Zápis do Mateřské školy Suchonice pro školní rok 2026/2027 se uskuteční 26. března. Rádi mezi námi přivítáme nové děti a to již od dvou let. Elektronický předzápis je již spuštěn a přihlásit se můžete jednoduše prostřednictvím QR kódu uvedeného na plakátku.

Lucie Smékalová
Autorka je ředitelkou MŠ Suchonice



6x archiv MŠ Suchonice

MŠ Suchonice

vyhlašuje

ZÁPIS

na školní rok 2026/2027

26. března 15:00 – 18:00

Proč právě k nám?

- ♥ Klidné a rodinné prostředí s malým počtem dětí ve třídě.
- ♥ Přijímáme děti již od 2 let a citlivě podporujeme jejich pozvolný vstup do kolektivu.
- ♥ Pestrý vzdělávací program, který doplňuje angličtina, výlety, divadla, exkurze a každodenní pobyt venku.

Kontakty
725 160 643
585 957 175

Předzápis bude spuštěn již 23. února

Letem školním světem

Časopis ZŠ Milady Petřkové Velký Týnec - březen 2026



STŘÍPKY ZE ŽIVOTA 1. STUPNĚ

Na skok mezi školáky - velcí partáci učí malé

V lednu zavítaly děti z mateřské školy se svými učitelkami mezi naše prvňáčky. Přivítání paní učitelky Stoličkové bylo bouřlivé, děti měly velkou radost, že se s ní opět setkávají.

Školáci dětem ze školky a paní učitelce předvedli, co se ve škole za půl roku naučili, jak už umí číst a jak krásně píší. Předškoláčky i prvňáčky spolu spolupracovali na plnění různých úkolů, vytleská-

vali rytmus slov, počítali do pěti, zpívali společně písničky a také si ve třídě protáhli svá těla při pohybových aktivitách. Děti ze školky si mohly vyzkoušet, jak se sedí a pracuje ve školní lavici. Dařilo se jim a podle jejich úsměvů na tvářích se dalo poznat, že se jim návštěva líbila. Pevně doufáme, že jsme se v tomto školním roce nesetkali naposledy a že je brzy budeme moci u nás znovu přivítat.



Ukaž, co umíš

Tato moc pěkná akce, která v rámci třídní vánoční besídky přispěla k wellbeingu ve škole, ukázala, že i ti nejmenší školáci dokážou velké věci. Účast byla dobrovolná, přesto se našlo hodně dětí z obou prvních tříd, které sebraly odvalu vystoupit před ostatními a předvedly své dovednosti. Zájmy dětí byly všestranné - od zpěvu, hry na hudební nástroj, přes gymnastiku, tanec, recitaci či skákání přes švihadlo.



obrovskou sílu. Důležité je vytrvat, i když se zrovna nechce, nebo nedaří. Akce „Ukaž, co umíš“ nebyla jen přehlídkou talentu, ale také oslavou odvahy, elánu, vytrvalosti a vzájemné podpory. Prvňáčky dokázali, že svým nadšením dokážou skutečně zázraky.

Zlata Hlaváčová



Další fotografie na straně 2...

Nešlo o porovnání výkonů mezi sebou, ale především o to, abychom se všichni lépe poznali. Pro některé děti bylo těžké vystoupit před ostatními, měly tak možnost poprat se s trémou a samy se rozhodnout, o to víc potom na sebe byli hrdí, že to nevzdali a zvládli. Excelentní výkony (především při hře na hudební nástroj, tanci nebo gymnastice) byly důkazem každodenní píle a pravidelného tréninku, což mohlo být motorem právě pro ty, kteří teprve začínají a nedaří se jim podle představ. Každý začátek je těžký, úspěch je výsledkem stovek malých, nenápadných kroků, které děláme každý den. Často nejsou vidět, nepřináší okamžitý výsledek, ale přesto mají

Masopustní veselí u prvňáčků

Den ve třídě strávený v maskách, hudba, tanec, dobroty - masopustní koblížky od jedné hodné maminky, tvoření, malování, oslava narozenin, ale i činnostní učení na stanovištích. Makalo se na plné obrátky, ani nám na focení nezbyl čas.



Ukaž, co umíš



Hledání talentu ve 2. A

Soutěž Hledá se talent nabídla šanci všem zájemcům. Do třídního kola se nám ve 2. A přihlásili nejen tanečnice a zpěváci, ale také lovci dinosaurů, sběratelé mincí z celého světa a stand-up komik, který nás překvapil svým vtip-

ným vyprávěním o malém bráškově. Všichni zúčastnění nás skvěle pobavili a jejich spolužáci je ohodnotili ohromným potleskem. Těšíme se na další kola.

Petra Mrvová



HLEDÁ SE TALENT 2. A

Žijeme olympiádou...

Olympijské hry jsou velkým sportovním svátkem a my druháci jsme si je užili ve všech směrech.

Vyzdobili jsme si třídu, také jsme se dozvěděli něco o historii OH. Vrcholem našich příprav byly Olympijské hry v našich tělocvičnách. Mezi disciplíny jsme zařadili biatlon, krasobruslení, skoky na lyžích, sjezd a lední hokej. Olympionici byli nadšení a my doufáme, že se některý z nich v budoucnu na OH opravdu kvalifikuje.

I prvníáčci si zahráli na olympioniky, náhodnými losy byli rozděleni do šesti evropských států, které reprezentovali v duchu fair play v různých disciplínách

– skoku na lyžích, hokeji, rychlobruslení, biatlonu a v závodu saní. Všichni si domů odnesli na krku medaili, protože není důležité vyhrát, ale zúčastnit se.



OLYMPIJSKÉ HRKY 2026

Kdo si hraje, nezlobí...

Je snem každého učitele, když si děti o přestávce hrají a nezlobí. Chlapcům z 2. A se podařilo vytvořit krásný projekt

společnými silami. Vznikla stavba obřích rozměrů, jejich oblíbená Ikea. Uvidíme, co vznikne přistě...



STAVBA OBCHODNÍHO DOMU IKEA VE 2. A

Hudba, která spojuje...

Spodní tělocvična na nové škole se ve středu 21. ledna proměnila v místo plné rytmu, energie a radosti ze společného tvoření.

Do naší školy přijal pozvání pan Zdeněk Roller se svým bubenickým programem. V průběhu celého dopoledne se na zážitkovém workshopu vystřídaly všechny třídy prvního stupně.

Každý žák měl před sebou svůj vlastní drumben - jedinečný rytmický nástroj,

který se pro něj stal vstupenkou do světa hudby, spolupráce a vzájemného naslouchání. Když totiž bubnuje třeba dvacet dětí současně, velmi rychle si uvědomí, že každý z nich je důležitou součástí celku. Stačí jeden vynechaný rytmus a celek se rozpadá, ale když všichni spolupracují, vzniká něco výjimečného.

Program byl přizpůsobený věku dětí. Ty nejen že bubnovaly rytmus známých

dětských písniček, hrály rytmické a pohybové hry, ale pan Roller je vzal na rytmickou cestu kolem světa. Na okamžik se tak ocitly například v Africe nebo v Austrálii a poznávaly rytmy různých kultur.

Pan Roller přivezl i jiné etnické nástroje. Zpestřením byla ukázka hry na dechový nástroj didgeridoo [didžeridu]. Tento netradiční nástroj vzbudil u dětí velký zájem, ale ještě větší úspěch sklídilo zji-

štění, že improvizované didgeridoo si mohou vyrobit i doma - třeba z obyčejné tyče od vysavače. Fantazii se zkrátka meze nekladou.

Děti se shodly, že to byl prima zážitek a bylo by hezké si to zase někdy zopakovat.

Moc děkujeme panu Rollerovi za tuto příležitost.



Bubnování - rytmus, který spojuje

V lednu se prostory malé tělocvičny rozezněly nezvyklým rytmem, to na naši školu dorazil pan Roller s workshopem pro děti prvního stupně - bubnováním. Tento netradiční workshop proměnil tělocvičnu v jedno velké hudební studio a naplnil ji dětským smíchem a radostí. Pod vedením pana Rollera se žáci seznámili se základními rytmickými technikami, učili se držet společné tempo, zazpívali si při doprovodu kytary několik

písní a zahráli si pohybové hry. Děti si procvičily soustředění, spolupráci, pomocí bubnování ventilovaly své emoce a uvolnily své napětí. Společné bubnování podpořilo napříč třídami týmového ducha. Bubnování přineslo dětem do školního dne vítané oživení a z ohlasů bylo patrné, že si děti tento program náležitě užily.

Zlata Hlaváčová



Z PER NAŠICH ŽÁKŮ

V této rubrice vám představujeme literární pokusy našich žáků.

Napsat dobrý fejeton není jen tak. Vyžaduje to nejen dobrou slovní zásobu, ale i nadhled, schopnost rýpnout si do vlastních chyb a s humorem se podívat na situace, které nás denně potkávají. Žáci devátých tříd se v rámci hodin čes-

kého jazyka popasovali s nelehkým úkolem – právě takový poutavý fejeton napsat. Zvolili si téma „Můj školní den“. Myslím si, že se jim s touto výzvou podařilo vypořádat se ctí. Začtete se do řádků, které ukazují jejich pohled na svět kolem...

Očima deváťáků

Můj běžný školní den

Ráno mě probudí otravný zvuk budíku, který mi naznačuje, že je čas jít do školy.



Venku je zima jak na Severním pólu. Mrzne, i když jsem nabalená jako esky-mák. První hodinu máme matiku a já vůbec nevím, o čem ta učitelka mluví. Chvillemi přemýšlím, jestli máme vážně matematiku, nebo nějaký jiný předmět, protože na tabuli nejsou žádná čísla.

Poslední hodina je tělocvik, kde hrajeme basketbal. Nemám talent na sporty, a tak se všem omlouvám za to, že nejsem jako Michael Jordan, a neumím to hrát. Potom všichni jdeme na oběd. Paní kuchařky se na mě podívají, řeknou si, že vypadám hladově, a naloží mi takovou porci, až ta omáčka z talíře přetéká. Po cestě domů jdu po kluzišti místo po chodníku. Včera nám ve zprávách zapomněli říct, že si máme vzít brusle. Asi tam pětkrát uklouznou a narazím si kostrč. Dojdu domů, hodím batoh do rohu pokoje a mrsknu sebou na postel s myšlenkou, že mě tohle čeká i zítra.

Sára Majkútová, 9. A

Můj školní den

Můj školní den začíná nenápadně, jen zazvoní budík a už mám pocit, že mě někdo vytahuje ze zimního spánku. Následně nastane chvíle, kdy se stávám expertem na rychlé oblékání a utíkám hrdinsky na autobus se snídání v ruce, tu pravidelně nestíhám. Venkovní obloha je strašidelně zatažená a rozhodla se vyždímat celý oceán přímo na chodník před domem. Pro mě je to ideální chvíle, kdy běžet bez deštníku, protože dobrodružství je třeba podporovat.

Stejně tak jako při testu z matematiky. Prostě můj oblíbený způsob, jak zjistit, že vlastně nic neumím. Následují další vyčerpávající hodiny, kde se matně zobrazují záblesky mých znalostí.

Nejlepší je ale dlouhá přestávka, tam zjišťuji, že nestíhám vůbec nic, a podezírám i školní zvonek, že si vzal prášek urychlování času. V posledních hodinách paní učitelka píše tak rychle na tabuli, že mám podezření, že i křída v její ruce by potřebovala bezpečnostní pás. Sešit nestíhá, ruka nestíhá a mozek, ten si vzal asi dovolenou. Když přijdu domů, zapomenutá svačina na kuchyňské lince na mě už zpozvzdálí mává. Prostě jsem hrdinka, která přežila další školní den, plný výborných zážitků na školu.

Šarlota Hlaváčová, 9. B



Můj školní den

Ráno, když mi zazvoní budík, otevřu oči a proklínám se, že jsem se probudila. Mamce řeknu, že jsem už vstala, a rozhodně jsem celou tu dobu neležela v posteli, zatímco jsem nepočítala kolikátý budík mi to vlastně zvoní a že je už dávno po sedmé hodině. Nakonec doběhnu do školy na poslední chvíli, jako vždycky. Jakmile se sejdu

s kamarády, ve třídě se začnou probírat úkoly, které na dnešek byly. Takže za těch pár minut, než začne hodina, stihnu svůj několikátý půlmaraton s doděláním úkolů, a že jich bylo hodně. Myslela jsem, že mně za chvíli upadne ruka, ale nakonec jsem to zvládla jako vždy. Začala hodina a já s úsměvem na tváři, protože nedostanu poznámku. Ale

v té chvíli se ozve z učitelových úst, že píšeme test. No jasně, že jsem se na to učila, a rozhodně jsem o tom věděla a dostanu jedničku. V tu ránu jsem ztuhla. Snad na to někdo neskočil, že bych zaprvé věděla, že něco píšeme, a zadruhé, že jsem se na to učila. Samozřejmě jsem ten testík s klidem zvládla. Po škole jsem hned udělala úkoly, pro-

tože jsem velmi zodpovědný student. A kolem páté hodiny jsem si šla zaběhat. Unavila jsem se a šla spát, abych byla připravená na další školní den, který bude určitě úplně jiný. Spoiler nebude...

Kristýna Wolfová, 9. B

Sedlákův sen

Příběh na jedno písmeno

Představte si, že máte k dispozici celou češtinu, ale smíte použít jen zlomek jejích možností. Naše mladá autorka se tentokrát pustila do nelehkého úkolu – zkrotit syčivé písmeno S. Výsledkem je originální příběh, ve kterém každé slovo začíná právě tímto znakem.



Tautogram je literární nebo jazyková hříčka, při níž všechna slova ve větě, verši nebo celé básni začínají stejným písmenem.

Sedlákův sen

Soused sedlák Standa spí. Sní srandovní sen. Starobylým statkem, stodolou, staříčkým sadem se snáší sníh. Sýkorka, sojka, strakapoud společně staví sněhuláka. Sojka sníh sešlapuje, strakapoud shání sněhulákoví stylový slámák, sýkorka sbírá stébla slámy. Shon sleduje samotářská slepice. Slídí stodolou,

statkem, sněhem sypaným sadem. Skryta stínem stromu spiklenecky sleduje stavbu sněhuláka. Smýšlí stavitelům stvořit schválnost. Spěchá sadem, sprintuje stodolou, svižně seskakuje schody sedlákovy sklepu. Stopí sklenici slivovice. Slivovici směle srká slámkou, spřádá sabotáž sněhové sochy. Silněná slivovici sebere sedlákovy sánky. Skřehotajíc sedlá sáně, sebevražedně sánkuje setmělým, strmým sadem. Střemhlav sjíždí serpentiny, srovnává se se slavným Schumacherem. Smůla! Smyk!!! Sáněmi sejme statečně stojícího sněhuláka. Slepice sražená sněhovou sochou sténá, syčí, sýpe, skuhrá. Srdceryvné sténání slyší sojka, slétá sadem, svolává strakapouda, sýkoru. Skličeně sledují strhující spoušť, sténající slepici, skáceného sněhuláka, sešrotované sánky. Společně sakrují, spílají, sekýrují slepici, sdílejí selfie spouště. Společně sdělují slepici sankce. Smutná slepice slibuje sama stavět sněhuláka. Svitá. Sadem stoupá sluneční svit. Slepice sama slátala sněhu-

láka. Slib splnila. Sojka, strakapoud, sýkorka se se slepicí smířili. Společně spěchají sadem, svižně seskakují schody sedlákovy sklepu, srkají slámkou slivovici. Snící Standa sleduje smířování slivovici. Sedlákovy skrblické srdce se silně svírá strachem. Standa spolkně sli-

nu, surově spílá: "syčáci, smradi, sígři... srkat slivovici...schytáte, spočítám, spláчете...!" Sedláka straší strašlivý sen... spánek skončil... schvácený sedlák sedá, supí....

Leontýna Sedláčková, 8. B



Tradiční „Saint Valentines' Day”!

Rok se s rokem sešel, je tu únor. A v rámci hodin anglického jazyka se opět slavil svátek svatého Valentýna. Tak trochu jinak než jen slovíčky a gramatikou...

A u povídání a poznávání kultury zemí, jejichž jazyk se učíme, to nekončilo! Naši žáci se mohli chopit štětců, pastelek a nůžek a zapojit se do již tradiční Valentýnské soutěže.

Jako každý rok byla pravidla jednoduchá: vyrobit či namalovat originální dílo s tematikou lásky a vztahů.

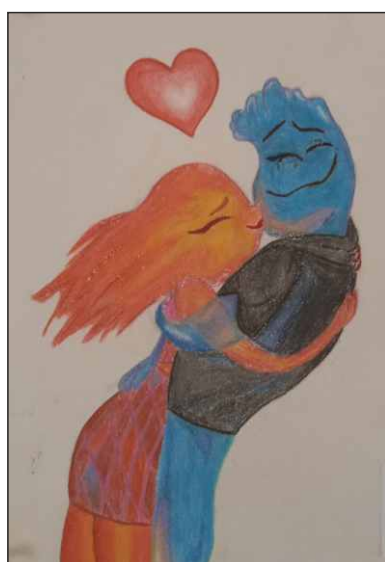
Do soutěže se zapojily desítky tvůrců. Všechny odevzdané práce, od detailních kreseb až po nápadité výrobky, ukázaly, kolik talentu se v našich lavicích skrývá.

O tom, kdo se stane vítězem, rozhodují sami žáci. Právě oni měli možnost hlasovat pro dílo, které je nejvíce oslovilo. Atmosféra u vystavených prací byla plná nadšení a diskusí o tom, který nápad je ten nejoriginálnější. Vybrat ty nejlepší kusy nebylo vůbec jednoduché. Sčítání hlasů je v plném proudu. Děkujeme všem, kteří se zapojili a vnesli do naší školy trochu té valentýnské pohody a radosti!

Výsledky soutěže a jména výherců přineseme v příštím čísle školního časopisu.

Myslím, že i letošní výrobky a výkresy byly nápadité a velmi povedené! No, posudte sami!

Kdo si odnese titul nejkreativnějšího „Valentýna” naší školy?



Pan Tydýt v Jurském světě

Náš spolužák Jenda Zdráhal ml. si půjčil domů našeho třídního mas-
kota Tydýta. Po jeho návratu jsme

nestačili koukat. Tydýt se dostal na
místa, která jsme dosud nikdy
nespatřili, ocitl se v Jurském světě

a po návratu nám vyprávěl, co zažil.
Ponořte se s námi do tajů jeho do-
brodružného vyprávění, které nám

společně připravil Jenda Zdráhal ml.
a jeho tým specialistů.

TYDÝT V JURSKÉM SVĚTĚ



Jenda Zdráhal, 2.A, 02 2026



TYDÝT OBJEVUJE ZTRACENÝ SVĚT.



pokračuj na další stranu...



Ozvěny z hor - Lyžařský výcvik očima 7. A a 7. B

Letošní lyžařský kurz nebyl jen o pilování carvingových oblouků, ale také o hledání těch správných slov. Žáci sedmých ročníků dostali za úkol zpracovat své zážitky formou krátkých reportáží.

Výsledkem je pestrá mozaika postřehů, ve kterých nechybí humor, trocha napětí, a hlavně radost ze společně stráveného času. Přijměte pozvání na hřebeny hor prostřednictvím jejich krátkých zastavení.

Lyžařské dobrodružství

Žáci základní školy sedmého ročníku se v lednu 2026 vydali užít si své dobrodružství do Klepáčova.

Chata dívek byla u velkého vleku, kde byl i bar. „Bylo dobré to, že bar byl blízko naší chaty,“ řekla Klárka a zároveň stihla dodat „lyžák se mi moc líbil a klidně bych si ho zopakovala.“ Během pobytu lyžovali každý den ráno i odpoledne. Počasí jim tam vyšlo nádherné, a i sněhu bylo dost. „Odvezli jsme si spoustu zážitků i vzpomínek,“ řekla nadšeně Iveta. Smála se: „Na některé vzpomínky nezapomenu.“

Iveta Schneiderová, 7. A

Když padá sníh, tak my taky!

Klepáčov, leden 2026 - žáci 7. A jeli na lyžařský kurz.

V lednu se třída 7. A vydala na lyžařský kurz do Klepáčova. Někteří žáci už lyžovat uměli, ale našli se i ti, kteří to zkusili poprvé.

Učitelé byli dobří instruktoři a všichni se díky nim zlepšili. Bohužel bylo i hodně pádů. Naštěstí ale nic vážného, až na jednu žačku, která si zlomila zápěstí. „Všem se nám tam líbilo, určitě bychom jeli znovu,“ souhlasili všichni.

Naty Dobiášová, 7. A

Klepáčov, leden 2026

Žáci 7. B se od 19. do 23. ledna vydali na lyžařský kurz do Klepáčova. Celý týden se učili lyžovat. Byli rozděleni do pěti skupin. Každý den byli na svahu. Naučili se zatáčet, brzdit, sjet svah. Nejlepší den byl zábavný čtvrtek. „Nejlepší bylo, že jsem jenom šestkrát spadla,“ řekla Terka. „Jak sis užila lyžařský výcvik?“ zeptali jsme se Míši. „Nejlepší byl čtvrtek!“ odpověděla.

I když někdy padali, všichni se zlepšili. Výcvik skončil dobře a děti odjíždí plni nových zážitků.

Klepáčov, leden 2026

Žáci sedmých tříd vyrazili v pondělí 19. ledna na lyžařský výcvik do Klepáčova v Jeseníkách. Chaty byly rozděleny na holky a kluky. Snídaně byly na každé chatě formou švédských stolů. Žáci se celý týden učili lyžovat na žluté, modré a červené sjezdovce. Byli rozděleni do pěti skupin. Jedno odpoledne byli na procházce, šli lesem a jejich cílem byla Chata Pod Skřítkem. Obědy a večere byly na Myslivně.

Moc si to užili!

Simona Stratilová, 7. B

Lyžařské úspěchy 7. B!

Klepáčov, leden 2026, 19. - 23.

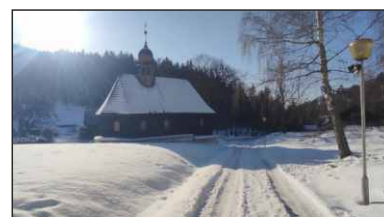
Žáci třídy 7. B ZŠ Milady Petřkové se vrátili z lyžařského kurzu plni zážitků.

„Když jsem jel poprvé, myslel jsem, že spadnu,“ smál se Jindra.



„I když se nám tam moc líbilo, obědy nestály za nic, mohli by se zlepšit,“ nechal se slyšet Honza, „ale lyžování bylo super! Červená byla nej!“ dodal. „Když jsem poprvé jel, byla to katastrofa,“ smál se Milan, „skokánky byly nejlepší na modré,“ dodal. Celý týden se učili lyžovat na svazích v Klepáčově. A díky učitelům se jim to dařilo. Žáci si to velice užili a budou na lyžák rádi vzpomínat.

Jan Wittner, 7. B



Lyžařský kurz

Žáci 7. B se zúčastnili lyžařského kurzu, aby zlepšili své dovednosti na svahu a strávili společný čas s kamarády. Dne 19. ledna se vydali na cestu vstříc svému dobrodružství do Klepáčova v Jeseníkách.

Každé ráno se nasnídali a hurá na sjezdovku! Byli rozřazeni do skupin dle barev. Nejlepší byl zelený tým, který ze začátku jezdil na žluté sjezdovce, ale postupem času se všichni dopracovali i na

červenou. Po dopoledním sjezdu následoval oběd, na který se všichni moc těšili. Po poledním klidu, který byl sice k nevydržení, ale zábavný, se opět oblékli do lyžařského a užívali si odpolední lyžovačku. Po večeri se všichni nahluli do bufetu, aby se mohli poprat o místa u krbu.

Žáci říkali, že na lyžařský kurz nezapomenou, byla to zběsilá jízda. Těší se na další společné zážitky.

Karolína Němcová, 7. B

Cestovatelské okénko

Pulčínské ledopády a tajemství zdejších skal

Není to tak dávno, co jsme slavili příchod nového roku a už tu máme únor a s ním i jarní prázdniny. Někdo si je užil v papučích a teple domova, jiný se vypravil lyžovat na zasněžené svahy hor a další utekl za hřejivým sluncem k moři. My jsme se letos s rodinkou vydali za kouzlem zimy do Pulčínských skal obdivovat nádherné ledopády. A byl to opět cestovatelský zážitek, který stojí za to. Pokud přemýšlíte, kam ještě na sklonku zimy vyrazit na výlet, mohu vřele doporučit. Jen neotálejte, protože křehká krása ledopádů netrvá věčně, a také přístup k této přírodní zajímavosti je omezen pouze do 15. března.

Pulčínské skály se nacházejí na vrcholu Hradisko (773 m n. m.) v pohoří Javorníky na pomezí Moravy a Slovenska. Tato oblast je od roku 1989 vyhlášena Národní přírodní rezervací Pulčín – Hradisko a její rozloha činí necelých 73 ha. Rezervace zahrnuje mimo největší pískovcové skalní město v moravských Karpatech také původní lesy se stářím stromů až 170 let. Právě ony z velké části kryjí až 250 metrů dlouhé a 30 metrů vysoké skalní stěny, věže, plošiny či plotny z pískovce.



Nejnámější částí Pulčínských skal jsou Izby, které tvoří labyrint skalního města, dále pak Kazatelna, Bratrský stůl a Bratrský sbor, jejichž názvy vznikly v 17. století. Jsou odvozeny od jednoty bratrské, jejíž stoupenci se zde schovávali před pronásledováním a tajně tu také sloužily bohoslužby. V nitru skalisek se nachází i několik pseudokrasových jeskyní z nichž největší nese jméno Velryba a má délku přibližně 50 metrů. Bohužel všechny jeskyně se nacházejí mimo turistické trasy, jsou tudíž nepřístupné a slouží jako zimoviště ohrožených druhů netopýrů.



Zajímavostí Pulčínských skal je i pozůstatek středověkého hradu z konce 13. století, jehož úkolem byla ochrana okolních vsí. Již počátkem 15. století došlo však k jeho zboření během česko-uherských válek a dodnes se z něj dochovalo pouze několik vytesaných

schodů ve skále.

Necelý kilometr od něj pak můžeme navštívit horolezci oblíbený skalní útvar Pět kostelů, úzkými uličkami propletené Skalní město a Pulčínké plotny čňející mezi vzrostlým bukovým lesem.

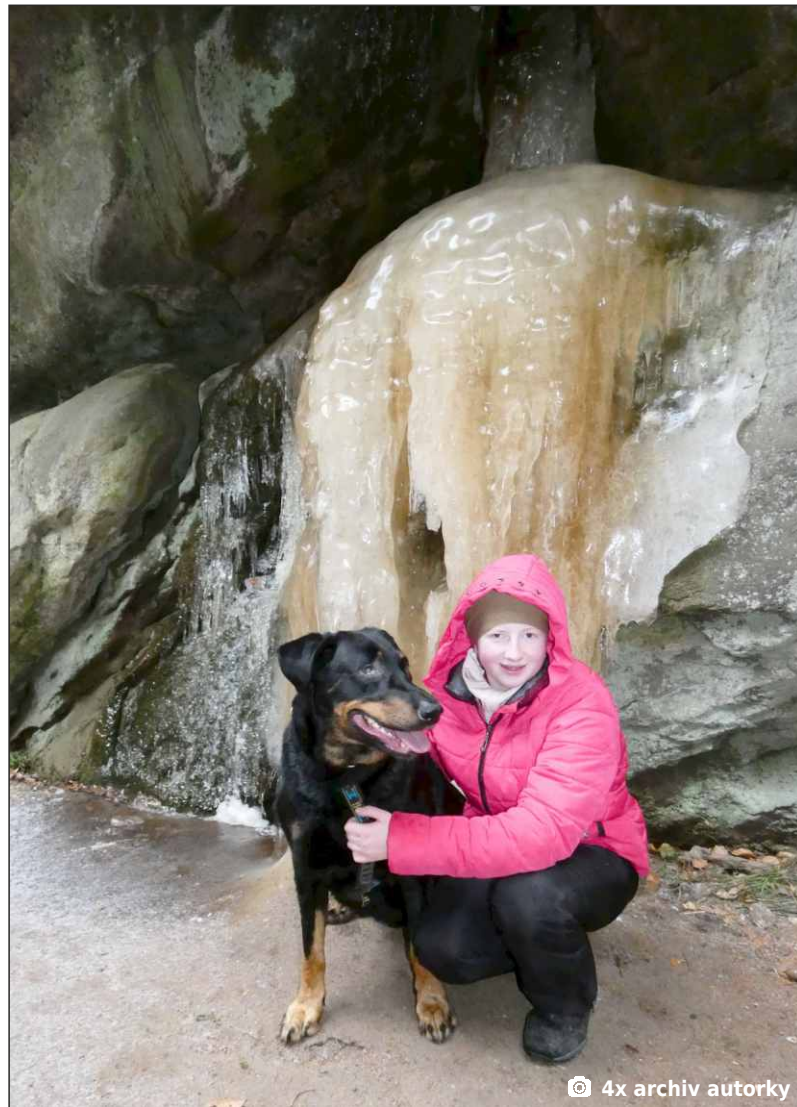
Za krásami Pulčínských skal se můžete vydat kdykoliv mimo zimní období. Mějte však na paměti, že k nim vede strmá, dobrodružná cesta mezi skalisky, opatřená schody a žebříky, a proto není vhodná pro každého.

A jak to již chodí, zajímavá místa bývají opředená také lákavými pověstmi a ani tady tomu není jinak. Jedna taková se váže ke skalnímu útvaru Ludmilina skála. Vypráví o hradním pánovi, který měl krásnou dceru Ludmilu. Tu zaslíbil svému sousedovi, jenže dívka již měla svého milého a tajně se s ním scházela ve skalách. Jednoho dne je přistihl Ludmilin otec, milého zabil a shodil ze skály. Nešťastná Ludmila pak skočila za ním. Od té doby nese skála její jméno. Právě se také, že hrad prý obýval loupeživý rytíř Konrád se svou družinou, báli se jej široko daleko a jen zmínka o něm srovnala nejednoho lotra. Je pravdou, že skály poskytovaly lidem útočiště již od pradávna. Schovávali se v nich zbojníci, vesničané prchající před nájezdníky, stoupenci jednoty bratrské či partyzáni za 2. světové války. Nutno dodat, že obec Pulčín a její okolí bylo během války nejen dvakrát obsazeno Němci, ale na jejím konci dokonce také zaminováno. Díky rychlému postupu osvoboditelské fronty však obec „přežila“ narodil od sousedních osad Ploština a Vařakovy paseky, které nacisté vypálili.

Cílem našeho výletu ovšem tentokrát nebyly skály, ale přírodní zajímavost Pulčínské ledopády. Ty najdeme v jinak nepřístupné části přírodní rezervace, skalním kaňonu Ancona neboli Propadlý hrad, na svahu vrcholu Hradisko. Cesta k nim je v zimním období vytyčena, a to přímo z centra Pulčína, nejvýše položené obce (675 m n. m.) okresu Vsetín. Délka trasy z vesnice k ledopádům je přibližně 5 km dlouhá, ovšem nesmíme zapomínat, že vede po neupravené, často zledovatělé a kluzké cestě. Ta končí strmým klesáním do kaňonu, které je opatřeno lany na přidržení. Celá ta námaha ovšem stojí za to, protože po sestupu do rokle se nám otevře pohled na mohutné ledopády a rampouchy. Ty mohou dosahovat až čtyřmetrové výšky. Jejich velikost je závislá na množství sněhové pokrývky a také na střídání teplot při oběvě a mrazu, což způsobí, že voda z tajícího sněhu stéká po skalních stěnách a zamrzá v ledové rampouchy. Tvorba ledopádů začíná již na počátku nového roku, ale největších rozměrů dosahují na přelomu února a března. Další zajímavostí ledopádů je i jejich zbarvení ve žlutých, oranžových, hnědých a zelených odstínech barev. To ovšem nezpůsobují mikročástičky hornin a železa, jak se dříve vědci domnívali, ale mikroskopická sněžná řasa žijící ve sněhu a ledu. Tento rok, při naší návštěvě Pulčínských skal, jsme měli na ledovou krásu štěstí a bylo hezké kochat se pohledem na jedinečný výtvor přírody, který bohužel za několik příštích týdnů zmizí, a není jisté, že se příští rok opět vytvoří.

Tímto, ale náš výlet na Vsetínsku ještě nekončí. Ptáte se proč? Protože v nedaleké vesnici Lidečko stojí za obdiv další přírodní unikát, a to Čertovy skály lidově zvané jako Čertova stěna.

Tato pískovcová skaliska, zajímavě čle-



4x archiv autorky

něna do obřích kvádrů, mají délku 150 metrů a výšku 25 metrů. Patří k nejpopulárnějšímu a nejnavštěvovanějšímu skalnímu útvaru Valašska. Díky svému tvrdému pískovci se také těší oblibě horolezců, kterým může nabídnout až sto značených lezeckých cest. Nezapomínejme ovšem, že Čertova stěna je také přírodní památkou vyhlášenou roku 1966, vede kolem ní úzká pěšina porostlá kořeny starých stromů a z jejího vrcholu jsou krásné výhledy do okolních kopců Bílých Karpat.

Zvláštní kvádrovitě seskládání skal pak bylo námětem k řadě pověstí, z nichž nejznámější je asi tato. Bohatý sedlák z Lidečka měl ošklivou a hloupou dceru Rozinu, kterou ne a ne provdat. Když byla jednou Rozina na tancovačce a nikdo s ní nechtěl tancovat, prohlásila, že bude tančit, i kdyby, to bylo s čertem. A tak se také stalo. Celý večer protancovala se švarným jinochem v myslivečkém. Za Rozinou pak chodil „mysliveček“ i domů, až se schylovalo k svatbě. Tu rodiče zjistili, že se jedná o čerta a Rozinu mu dají pouze pod podmínkou, že přes noc, do prvního kohoutího zakokrhání, obrátí proud toku říčky Senice. Čert se uchechtl a dříve, než se dal do práce, zabil všechny kohouty ve vsi. Poté počal nosit z širokého okolí obrovské balvany na přehrazení říčky. Práci už měl skoro hotovou, když tu se ozvalo zakokrhání kohouta, kterého panímáma schovala do košíku ve světnici. Čert nechal práci nedokončenou a utekl. Rozina byla zachráněna a my můžeme dodnes vidět v okolních lesích Čertovy stěny obrovské balvany, které si čert nanosil ke stavbě hráze. Nikde už se ovšem ne-

píše, jak to dopadlo s Rozinou a jejími vdavkami.

A tímto naše cestovatelské okénko pomalu končí. Jen dodám, že v okolí Lidečka je spousta dalších turistických cílů, které stojí za prozkoumání. Můžou to být Lačnovské skály, Národní kulturní památník Ploština, Rozhledna Čubův kopec, mechanický Betlém v Horní Lidči či Přírodní památka Lačnov a Sucháčkovy paseky s nepočtenější populací šafránu bělokvětého v ČR.

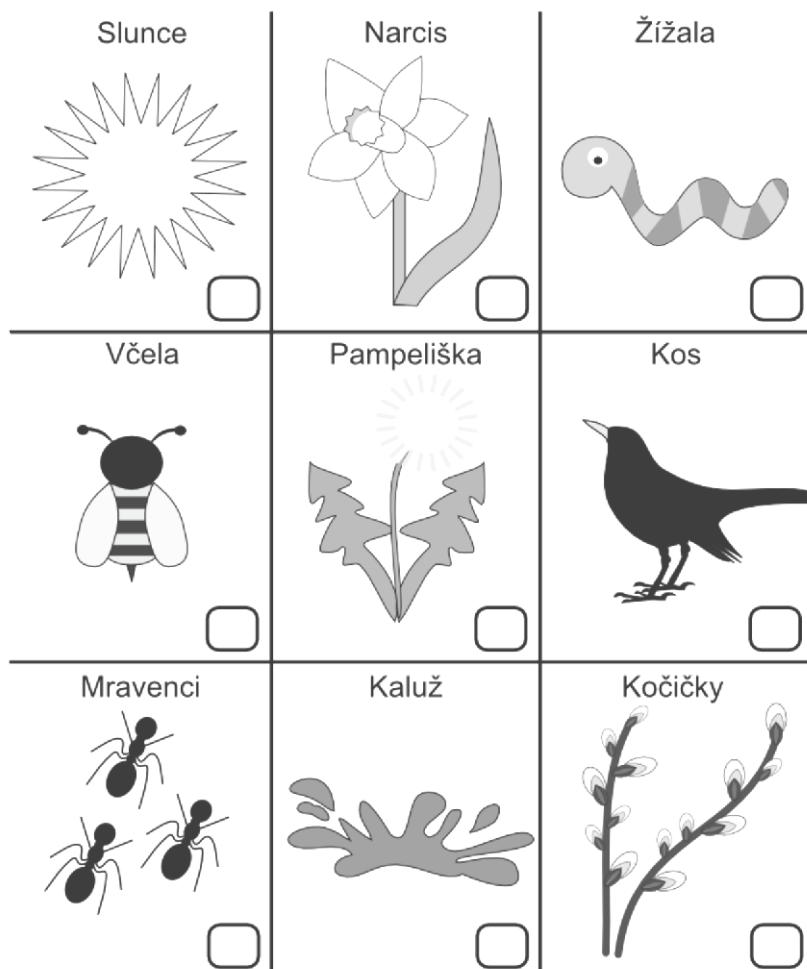
A mně již nezbyvá než se rozloučit s krajem plným přírodních krás a dechem minulosti, s krajem, kde čas plyne o něco pomaleji a zima tu má své starobylé kouzlo. Já i můj chlupáč jsme si výlet po zasněžených stezkách užili stejně jako vzduch vonící mrazem či krupot ledu pod tlapkami. A i když si již zima pomalu balí kufry, pojďme ji ještě lehce obejmout a vyrazit za zimním dobrodružstvím, než tiše zavře dveře a přenechá vládu jaru.

Leontýnka



JARNÍ PROCHÁZKA

Zkus najít venku na procházce vše, co vidíš na obrázku.
Své objevy si poznač a vybarvi.



zdroj: kuncicka.cz

Připravila Vladimíra Hacsiková

TVOŘENÍ S DĚTMI

Vyrobte si s dětmi slepičky jako zápichy do květináče

Blíží se Velikonoce a je třeba se na ně dobře připravit. Vyrobte si spolu s dětmi vlastní jednoduché dekorace, které se budou líbit. A když věnujete koledníkům k vajíčkům ještě takovou slepičku na špejli, budou určitě nadšení.

Co budete potřebovat:

- barevné čtvrtky s potiskem
- červenou, bílou a žlutou čtvrtku
- tužku
- nůžky
- lepidlo
- špejle



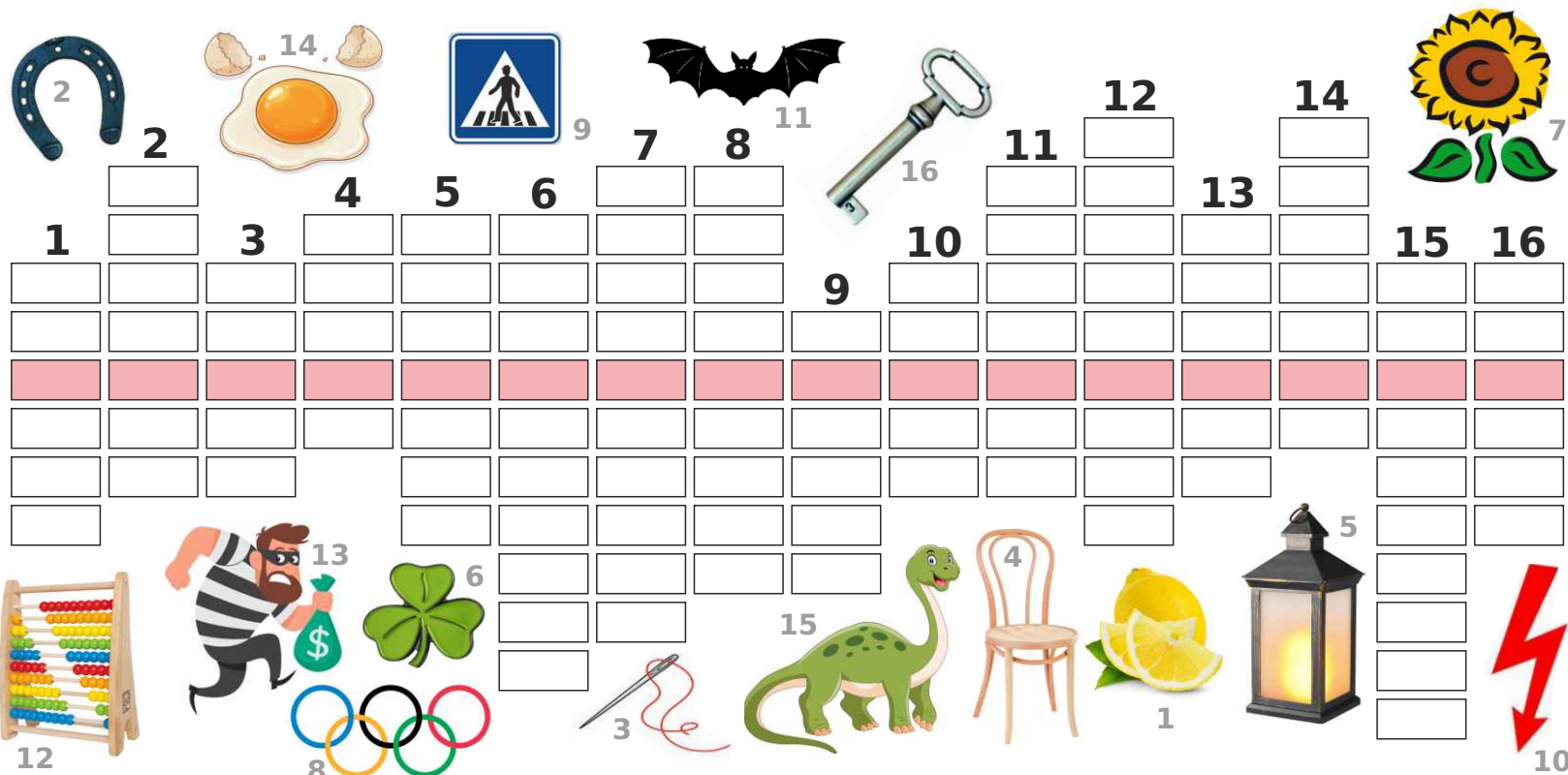
Postup:

1. Nakreslete si jednotlivé části slepičích tělíček a vystřihněte je. Tělíčko, křídélka a oči vystřihněte vždy 2x. Zobák, hřebínek, ocas a nohy stačí vystřihnout jen jednou, protože je budete vlepovat mezi pravou i levou polovinu tělíčka. U těchto dílů nezapomeňte přidat kousek papíru na vlepení! Vzájemně kombinujte vzorované a jednobarevné díly tak, aby byly slepičky co nejpestřejší.
2. Než slepíte obě poloviny k sobě, nezapomeňte vlepit i dlouhou dřevěnou špejli, abyste pak hotové slepičky mohli zapíchnout do květináče.
3. Přejete-li si velikonoční slepičky v jiných barvách, vybírejte je tak, aby spolu dobře vypadaly a hodily se k sobě a barvy se vhodně doplňovaly.

Připravila Vladimíra Hacsiková



SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA PRO DĚTI



U VETERINÁŘE

Přijde šneček k veterináři a má na hlavě černou ponožku. Veterinář se ptá: „Copak se ti stalo, šnečku?“ A šneček odpoví: „Drž hubu...dokončení najdete v tajence křížovky.“

Podaří-li se vám tajenku vylouštít, zašlete nám její znění do redakce na e-mail sekretariat@velkytypec.cz a my ze zaslaných odpovědí vylosujeme vítěze.

Správná tajenka z minulého čísla zní: „branková síť děr“. Výherkyně se stává Emička Bajerová z Vřesovic.

DUCHOVNÍ SLOVO

Slovo k postní době

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, sestry a bratři!

Popeleční středou jsme vstoupili do doby postní. Připojili jsme se k Izraelskému národu, který putoval čtyřicet let pouští, než došel do zaslíbené země. Připojili jsme se také k Pánu Ježíši, který strávil na poušti čtyřicet dní v tichu a modlitbě, dříve než začal veřejně působit. Vydali jsme se na poušť. Poušť je místem podstatného, staráme se zde o důležité věci, o zachování vlastního života. A přesně o tom je doba postní: zaměřujeme se na Boha, který se má stát tou nejdůležitější osobou našeho života. „Obraťte se a věřte evangelium!“ to je heslo začínající posvátné doby.

Biblická čtení o Popeleční středě nám dávají důležité impulzy do této doby obrácení, pokání, soustředění a očistění. V prvním čtení slyšíme: „Roztrhněte svá srdce, a ne pouze šaty.“ To je metaforické vyjádření toho, že postní doba se ani tak neodehrává navenek, ale v nás. Tuto myšlenku pak rozvede i evangelium.

Druhé čtení říká: „Hle, teď je ta doba příhodná, hle, teď je ten den spásy.“ Den spásy se řecky nazývá *kairos*. Je to čas vhodný a požehnaný k něčemu důležitému, co je třeba vykonat. Pro nás křesťany je to čas naší záchrany. Čas, kdy můžeme něco změnit, kdy se můžeme znovu obrátit zpět k Bohu. Nečekáme,

až bude lépe. Ten čas je teď. Snažíme se zhodnotit každou minutu vlastního života. A o to víc jsme pozváni k tomu, abychom dobře využili i tuto dobu postní. Jak konkrétně, to nám říká samotný Ježíš v evangeliu.

Připomíná nám tři známé dimenze doby postní: almužnu, modlitbu, půst. Co je společné těmto třem aktivitám? Skrytost, niternost. Někdy máme tendenci žít svůj život jako v divadle. Dát si masku toho, jací bychom chtěli být, a v ní vystupovat. Ale Ježíš nás svým slovem vede, abychom se vrátili do reality.

V jedné písni zpíváme: „Kdo ztrácí, nalézá sebe i jiné.“ Skrze ty známé prostředky, kterými jsou půst, modlitba a almužna, ztrácíme pro sebe požitky, trochu víc času pro Boha, a také část majetku ve prospěch potřebných. Ale na oplátku nacházíme sebe, svou realitu, očisťujeme se od toho, co je zbytečné a co v nás není dobré. Strháváme své masky a dokážeme se vidět takoví, jací jsme. A na tomto očistěném základu svého bytí můžeme nově pozvat Ježíše do svých životů. On je tím, kdo nás o Velikonocích pozve do života, který nikdy nekončí, života plného smyslu, radosti a pokoje.

Ale zatím jsme na poušti. Mohou nám dojít zásoby motivace, elán do našich předsevzetí. Můžeme zjistit o sobě něco nemilého, negativního. Z mytologie

známe bájněho ptáka Fénixe, který se rodí z popela. Popel nám připomíná zmar a zničení, ale i očistění a nový začátek. A tak i když v době postní zapadneme do tohoto popela špíny a zla v našem životě, nezoufejme. Je to nejlepší základ pro svatou zpověď, pro očisťující setkání s Bohem. Skrze poznání zla můžeme povstat s Boží pomocí k novému životu.

Bůh na nás jako milující Otec čeká a touží nás přijmout a smířit se s námi. Nebojme se směřem k Němu udělat byt jen malý krůček...

Milan Maštera

Autor je farář Církve římskokatolické, duchovní správce mj. Farnosti Velký Týnec



© Petr Hanuška

V olomoucké arcidiecézi probíhá Postní almužna

Do kostelů zamířilo 16 550 krabiček

Popeleční středou 18. února 2026 začala postní doba a spolu s ní také tradiční Postní almužna organizovaná Charitou. V Arcidiecézi olomoucké bylo letos pro distribuci do kostelů připraveno 16 550 postních krabiček, do nichž mohou lidé během postní doby odkládat svůj dar pro potřebné.

Postní almužna není pouze sbírkovou akcí. Almúžna jako taková je součástí tradiční postní praxe, která propojuje půst, modlitbu a almužnu. „Postní doba není soutěží ani výkonem. Každý ji prožívá podle svých možností a situace. I drobný krok má smysl, pokud je veden upřímnou snahou,“ připomíná

prezident Arcidiecézní charity Olomouc P. Pavel Stefan.

Viditelným symbolem Postní almužny je jednoduchá krabička, kterou si lidé během postní doby dávají často na viditelné místo doma. „Ta krabička není dekorací, ale připomínkou. Má nám být na očích, aby se z postní doby nestala jen myšlenka, ale konkrétní čin,“ dodává P. Pavel Stefan.

Smysl Postní almužny je velmi jednoduchý. Každý si může během postní doby vědomě něco odříci, například drobný požitek, kávu, sladkost, zábavu či jiný výdaj, a hodnotu tohoto rozhodnutí proměnit v dar do postní kra-

bičky. Nejde přitom o výši částky, ale o postoj. Někdo odkládá pravidelně menší obnosy, jiný přispěje jednorázově. Podstatné je, že i malé rozhodnutí může mít konkrétní dopad na život lidí, kteří se ocitli v nouzi.

Letošní Postní almužna v Arcidiecézi olomoucké potrvá do Květné neděle 29. března 2026, kdy se krabičky tradičně odevzdávají v kostelích. Výsledky letošní Postní almužny zveřejní Charita koncem dubna.

Květná neděle, kdy se krabičky tradičně odevzdávají, není zvolena náhodně. Připomíná Ježíšův vjezd do Jeruzaléma, kdy jej lidé vítali a projevovali mu úctu. Dnes si tuto událost připomínáme požehnanými ratolestmi, ale symbolicky můžeme Kristu přinášet i plody svého půstu, tedy konkrétní pomoc lidem v nouzi. Právě k takové blízkosti vůči potřebným Ježíš své učedníky opakovaně vybízel. Letošní poselství papeže Lva XIV. k postní době zdůrazňuje naslouchání a sebezápor jako cestu k větší pozornosti vůči Bohu i vůči trpícím lidem, a tím dává tomuto rozměru půstu i almužny zcela konkrétní aktuální rámc.

Vybrané prostředky pak zůstávají na území, kde působí místní Charita, pod kterou daná farnost spadá. O jejich využití se zpravidla domlouvá místně příslušná Charita s farnostmi. Právě z farností často přicházejí konkrétní



© Petr Hanuška

podněty, ať už jde o pomoc konkrétním lidem v těžké životní situaci, nebo o řešení problémů, které lze řešit prostřednictvím služeb Charity.

Postní almužna probíhá každoročně ve všech diecézích České republiky a patří mezi tradiční aktivity Charity v období přípravy na Velikonocy. Ne ve všech diecézích se do ní zapojuje tolik věřících jako v arcidiecézi olomoucké. V některých diecézích také postní almužna končí až velikonočními svátky.

Marek Navrátil

Autor je tiskový mluvčí ACHO



ARCIBISKUPSTVÍ
OLOMOUCKÉ



© archiv Arcibiskupství olomoucké

Mercedes-Benz Special Trucks představuje nejluxusnější Unimog všech dob

Při příležitosti 80. výročí od zahájení vývoje Unimogu si divize Mercedes-Benz Special Trucks, která vyrábí speciální vozidla typových řad Zetros, Eonic a Unimog, připravila speciální výzvu. Ve spolupráci s partnerskou společností pro přestavby Hellgeth Engineering vznikl dosud nejvýkonnější terénní Unimog jako výstavní vůz pro luxusní segment, který se vyznačuje zvýšeným výkonem a řadou zvláštních komfortních prvků. Výrobce tak plní dlouholeté přání mnoha mezinárodních zákazníků Unimogu: doplnit desetiletí trvající, téměř bezkonkurenční terénní schopnosti Unimogu o ještě větší výkon

a osobitý design. Výstavní vůz, vycházející z Unimogu, určeného pro nejnáročnější civilní a vojenské aplikace, je v této technické konfiguraci jedinečný. Aby bylo možné získat cenné poznatky pro případnou budoucí fázi vývoje, bude vozidlo v příštím roce testováno zákazníkem v reálných podmínkách.

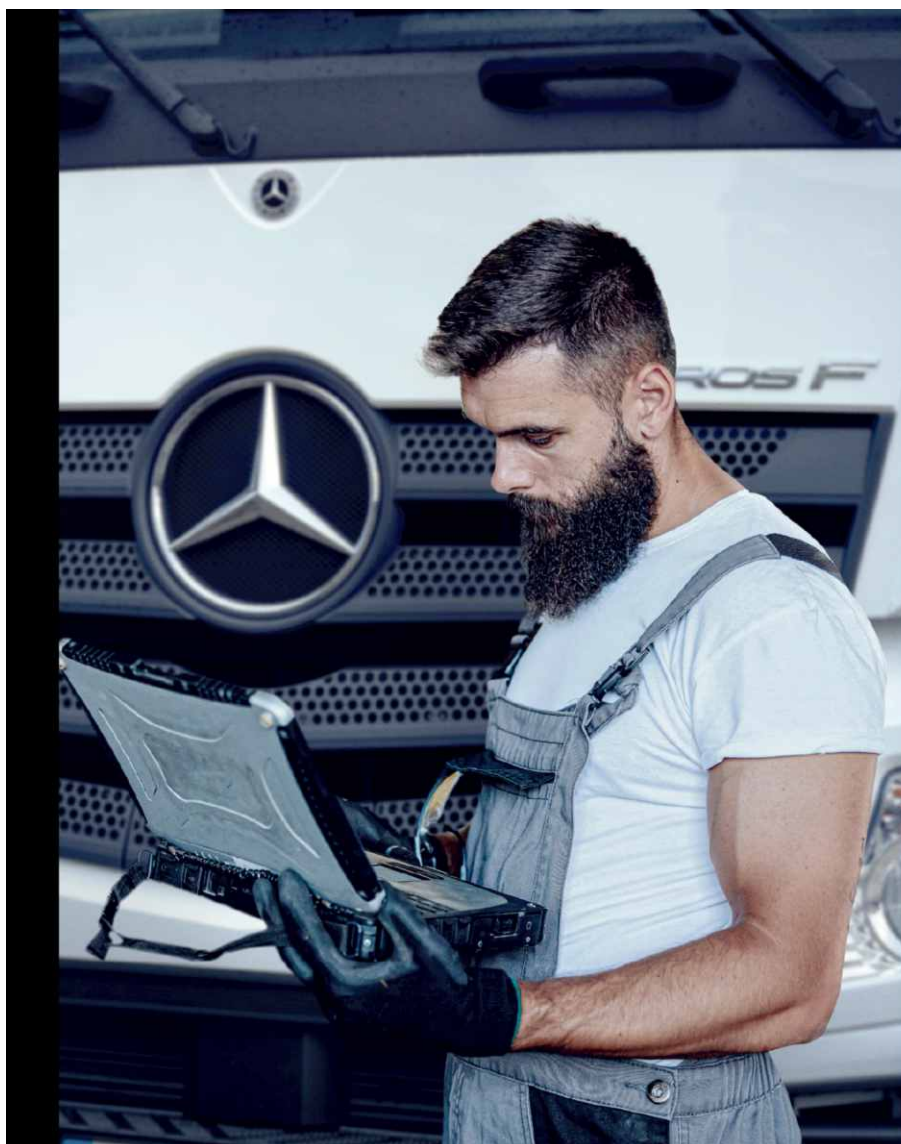
Luxusní verze vychází z modelu Unimog U 4023, který se vyznačuje portálovými nápravami a flexibilním rámem a je schopen provozu i v nejtěžším terénu. V kombinaci s připojitelným pohonem všech kol, podélnou uzávěrkou a uzávěrkami diferenciálů na obou ná-



pravách zajišťuje potřebnou trakci a ovladatelnost i v náročném terénu. Standardní čtyřválcový motor byl nahrazen šestiválcovým motorem Mercedes-Benz OM 936 o výkonu 220 kW (300 k). Tato úprava poskytuje vyšší výkon, optimalizované naladění převodovky a zvýšený jízdní komfort. Dvojitá kabina nabízí prostor až pro čtyři osoby. Instalován byl také systém MirrorCam: digitální kamery a monitory nahrazují tradiční vnější zpětná zrcátka, čímž poskytují lepší výhled všemi směry a zvý-

šenou bezpečnost. Výrazný exteriér Unimogu je inspirován vozy SUV a zahrnuje matně šedý lak, dvacetipalcové hliníkové ráfky s beadlockem a osobitý koncept osvětlení s moderními LED světly. Uvnitř kabiny zdůrazňují prémiový charakter vozidla luxusní kožené čalounění, ergonomická sedadla s barevným prošíváním, kožené koberečky a LED osvětlení.

Připravil David Chleboun



Přijmeme autodiagnostika nebo autoelektrikáře do Truck centra ve Velkém Týnci.

Hledáš zajímavou a dobře ohodnocenou práci se špičkovou technikou? Pak tě rádi přivítáme do našeho hvězdného týmu Mercedes-Benz Trucks ve Velkém Týnci. Kontaktuj nás na telefonu **733 674 730**, nebo navštiv stránky **daimlertruck.jobs.cz**.



Náborový příspěvek
pro mechaniky až

120 000 Kč

Mercedes-Benz
Trucks you can trust



Start fotbalového jara se blíží

Výsledky přípravných zápasů

MUŽI

7. února jsme odehráli na UMT v Holici mezinárodní utkání se soupeřem z Rakouska (Obersdorf/Pillichsdorf), náš tým svého soupeře jednoznačně přehrál a uštědřil mu vysokou porážku 8:1. V první půli exceloval zejména Max Mazur, který se podepsal pod 5 vstřelených branek, po 45 minutách bylo rozhodnuto, když jsme odcházeli do kabin za stavu 7:0 a mužstvo hostů se nedostalo za půlicí čáru. V druhém poločase se hosté zatáhli před vápn a házenkářským bráněním se jim podařilo nedopustit vstřelení 10 gólů do jejich sítě. Druhá půle skončila remízou 1:1, poté, co se soupeř dostal 1x za půlicí čáru.

22. února proběhlo utkání na UMT v Kroměříži s Kovalovicemi, které nastupují o soutěž výš, než naše mužstvo. Po celou dobu jsme byli lepším mužstvem a utkání skončilo naším vítězstvím 3:1, po brance Maxe Mazura a 2 gólech Tomáše Černoška. Připsali jsme si další cenný skalp mužstva z vyšší soutěže, což je určitě dobrým základem pro jarní část.

Zbývající utkání:

1. března s Lošticemi v Mohelnici (skončilo po uzávěrci)

14. nebo 15. března generálka na domácím hřišti proti Kožušanům (bližší info 777 105 959)



© 2x archiv Sokol Velký Týnec



DOROST

Mužstvo dorostu odehrálo v únoru jedno přípravné utkání, a to konkrétně s Horkou nad Moravou. Kluci si také připsali cenný skalp mužstva hrajícího o soutěž výš a zvítězili jednoznačně 5:2. Utkání jsme odehráli bez jediného tréninku, ale kluci ukázali, že přes zimu nezaháleli a zůstali v zápasovém režimu po celou dobu zimní přestávky.

Další přípravná utkání:

7. března ve 12 hodin ve Šternberku UMT s mužstvem mužů Moravského Berouna

14. března UMT Holice, nebo Řepčín proti mužům Grygova (bližší info 777 105 959)

Rozlosování jarní části sezóny

Muži 7. liga skupina B

22. 3. 15:00 Sokol Velký Týnec - Slovan Černovír
29. 3. 15:00 SK Slatinice - Sokol Velký Týnec
5. 4. 15:30 Sokol Velký Týnec - TJ Sigma Lutín
11. 4. 15:30 FK Přáslavice - Sokol Velký Týnec
19. 4. 16:00 Sokol Velký Týnec - FC Lužice
25. 4. 16:00 Olomouc-Chomoutov - Sokol Velký Týnec
3. 5. 16:30 Sokol Velký Týnec - Sokol Vícov
9. 5. 16:30 Sokol Plumlov - Sokol Velký Týnec
17. 5. 17:00 Sokol Velký Týnec - Jiskra Brodek u Konice
24. 5. 17:00 Sokol Velký Týnec - Sokol Doloplazy
31. 5. 17:00 Sokol Pňovice - Sokol Velký Týnec
7. 6. 17:00 Sokol Velký Týnec - Bělkovice-Lašňany
14. 6. 17:00 SK Haňovice - Sokol Velký Týnec

Dorost Krajská soutěž skupina B

4. 4. 10:00 Sokol Olšany/Lutín - Sokol Velký Týnec
12. 4. 10:00 Sokol Velký Týnec - Sokol Vrahovice
19. 4. 10:00 TJ Sokol Určice - Sokol Velký Týnec
26. 4. 10:00 Sokol Velký Týnec - TJ Smržice
3. 5. 10:00 FC Sigma Hodolany - Sokol Velký Týnec
10. 5. 10:00 Sokol Velký Týnec - SK Náměšť na Hané
16. 5. 14:00 Sokol Dub nad Moravou - Sokol Velký Týnec
24. 5. 10:00 Sokol Velký Týnec - SK Slatinice
30. 5. 14:00 Sokol Doloplazy - Sokol Velký Týnec
7. 6. 14:30 1. HFK Olomouc - Sokol Velký Týnec
14. 6. 10:00 Sokol Velký Týnec - FMK Konice/Jesenec

Ples doslova za dveřmi

Ještě jednou si vás dovoluji pozvat na fotbalový ples, který se koná 7. 3. 2026 ve Společenském domě ve Velkém Týnci. Přijďte se pobavit, zahrát si nejen

o fotbalové ceny, zažít skvělou atmosféru u dobré muziky a v neposlední řadě si vychutnat skvělou práci profesionálního barmana, při jeho show.

VELKÝ TÝNEC
ODDÍL KOPANÉ

FOTBALOVÝ
TJ SOKOL VELKÝ TÝNEC
PLES
závěr patří mistrům

7. března 2026
od 20⁰⁰
Společenský dům
ve Velkém Týnci

Bohatá tombola
Barmanská show
Soutěž o fotbalové ceny
Fotokoutek
DJ Stružka
Občerstvení zajištěno
Vstupné 150 Kč

Srdečně Vás zvou pořadatelé
Předprodej vstupenek od 23. 2. ve Smíšeném zboží Lexovi

SUDOKU

3	9			4	8		2	
	5							
7				6				3
6					4	2		
	7						9	
		2	1					4
5				3				2
							5	
	3		5	9			4	6

Tajenkou březnové křížovky je japonské přísloví. Tajenka z únorového čísla zní: Člověka, který se nikdy nevzdává zkrátka nikdy neporazíte. Správnou tajenku zaslal a výhercem se stal pan Aleš Dočkal z Velkého Týnce. Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujte na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velky.tynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

VELKÝ TÝNEC	VELKÝ TÝNEC	Otázka na množství	Tajenka 1	Dětský pozdrav	VELKÝ TÝNEC	Únosce krásné Heleny	Opičí			Řada stromů podél silnice				Céva ze srdce do těla	Starší název pro parafín
VELKÝ TÝNEC	Komora komerč. právníků	Decilitr			Poté		Rybí pochoutka			Peníz zast.					
					Třebaže					Identif. č. organiz.					
Domácky Dorota					Český režisér oscarové ho filmu						Samec kozy				
				Šíje			Pasti						Hnojivo		
Pobídka				Asijský stát			Horská louka						Dopravovat autem		
Anglicky civilista								Česká folková skupina				Opojné nápoje			
								Vlastní rukou				Pevně			
Bájný řecký letec						Jm. písničkáře Jahelky				Část stroje					
						Tuberkulóza									
VELKÝ TÝNEC	Zvuk při křupnutí	Pruh			Bašta					Opak teze				Nic	Obchodní akademie
		Pověděť			Pak					Dámský klobouček					
Hlasitá hádka					Am. basket. organizace				Inic. pěvkyně Tau-berové		Světlo u Němcové				
					Kód na kartě				Likérník		Počítač Apple				
Páření zvěře zastarale				Podání tlapky			Býv. čes. prací prášek							Celní kód Ukrajiny	
				Popěvek			SPZ Blansko							Kód Ugandy	
Zkompletovat							Ruské jezero					Zkratka ulice			Pomůcka
															Agile, Alkan, Arze, Civilian, Kapok, Koa, Moneta, Nba, Nur, Pool, Říj, Sika, Vidno, Vivo
Plným titulem			Zajistě				Tvoření					Chem. značka galia			

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Přehled březnových kulturních a sportovních akcí ve Velké Bystřici

1. - 26. 3. / galeriezet / po - pá 8:30 - 17:00, so, ne zavřeno

Hana Watral-Mikulenková: Blízkost - výstava obrazů

Maluji. Věřím v malbu. Sbíráám vizuální zážitky z každodenního života, z cest a z míst někde na hraně vášně. Mám potřebu zhmotnit moje představy na plátno. Je to cesta, která je bez cíle a je to teda jízda! Srdeční záležitost. Autenticita. Malbou ukotvují harmonii ve vrstvách akrylu, gestech, barevné škále a expresivních stop štětce. V kresbě se naopak zaměřuji na detail a preciznost vedení linky, přiznávám v nich vliv tetování a asijské tradiční kaligrafie. Studovala jsem na Vysoké škole výtvarných umění v Bratislavě, kde jsem v roce 2011 absolvovala IV. ateliér vedený profesorem Ivanem Csudaiem. Momentálně tvořím na Valašsku.

8. 3. / galeriezet / ne 16:00 - 17:00

Tango ve třech - komorní koncert

Violistku Evu Krestovou a houslistu Radima Krestu spojuje nejen láska k hudbě, která se stala i jejich povoláním, ale i manželství. Za doprovodu klavíristy Tomáše Vrány vystoupí při komorním koncertu Kruhu přátel hudby Velká Bystřice. Vstupné 100 Kč, děti zdarma.

21. 3. / u rybníka / 13:00 - 17:00

Sejdeme se u lípy

Přijďte s námi oslavit druhé výročí vysazení lípy pro budoucnost Velké Bystřice, potkat se se sousedy a strávit příjemné jarní odpoledne. Opékání špekáčků, ochutnávka piva TVARG. Zábavně-edukační program o vztahu k lesu a péči o přírodu ve spolupráci s partnerem akce, Arcibiskupskými lesy a statky Olomouc s.r.o.

24. 3. / obchůzka městem / út 17:00 - 18:00

Vynášení smrtky

„Smrt plave po vodě, nové jaro k nám jede!“ Průvod se smrtkou vyjde od kulturního domu Nadační po ulicích 8. května, Havlíčkova a Loučná k lávce přes Bystřičku.

Akce cyklu Hanácký rok v Bystřici. Koná se za finanční podpory Olomouckého kraje a pod záštitou hejtmana Olomouckého kraje.



27. 3. / galeriezet / pá 17:00 - 18:00

Guarneri Trio Prague

Kruh přátel hudby Velká Bystřice zve na komorní koncert světoznámého hudebního uskupení.

Guarneri trio Prague vystupuje od svého založení (1986) v nezměnné sestavě Čeněk Pavlík - housle, Marek Jerie - violoncello, Ivan Klánský - klavír. Patří ke světové špičce mezi komorními soubory pro prvotřídní souhru, mimořádnou zvukovou kvalitu a vysokou technickou virtuozitu. Vstupné 100 Kč, děti zdarma.

Kruh přátel hudby Velká Bystřice uvádí

Tango ve třech

Radim Kresta | housle
Eva Krestová | viola
Pavel Zemen | klavír

neděle
8.3.
16:00

galeriezet Velká Bystřice

Vstupné 100 Kč, děti zdarma

14. 3. / KD Nadační / so 20:00 - 02:00

Josefovské šibřinky

Sportovci zvou na XXIII. Josefovské šibřinky. Hraje HUDBA OLOMOUC, vstupné: masky 100 Kč, ostatní 150 Kč. Bohatá tombola a občerstvení. Předprodej vstupenek s místenkami v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice.

HÁZENKÁŘSKÉ ŠIBŘINKY

Kulturní dům Nadační Velká Bystřice

BOHATÁ TOMBOLA

HRAJE HUDBA OLOMOUC

14.3.2026
OD 20H.

VSTUPNÉ
100 MASKY
150 BEZ MASKY

PŘEDPRODEJ V KUC VELKÁ BYSTŘICE
SRDEČNĚ ZVOU HÁZENKÁŘI

GUARNERI TRIO PRAGUE

pátek
27. března
17:00

Velká Bystřice
galeriezet

vstupné 100 Kč
děti zdarma



28. 3. / 9:00 - 15:00 Uklidme Česko - Uklidme Velkou Bystřici

Velká Bystřice se už poněkud připouje k akci Uklidme Česko. Sraz dobrovolníků v 9 hod. u skautské klubovny Na Svobodě (u prodejny Hruška). Pytle a rukavice a občerstvení pro účastníky úklidu zajištěny, nezapomeňte na pevnou obuv. Informace na tel. č. +420 721 206 116.



28. 3. / galeriezet / so 17:00 - 18:00

Cecilia Chiavistelli: Z nehlubší temnoty ke světlu - vernisáž výstavy obrazů

Narodila se v toskánském městečku Poggibonsi. Studovala u malíře Otella Chitih Sieně a malíře a rytce Leopolda Ferruzziho. Prezentuje se samostatnými i skupinovými výstavami v Itálii i v zahraničí - v Německu, Portugalsku, Litvě, na Slovensku i v České republice. Byla rezidenční umělkyní Villa Romana ve Florencii. Společně s dalšími umělci je zakladatelkou skupiny Volarismus. Od roku 2022 je členkou AIAP - Associazione Internazionale Arti Plastiche Italia, oficiálního partnera UNESCO. Pracuje se dřevem, kartonem a papírem. Známe jsou její objekty z hedvábného kaširovaného papíru.

V Česku se pravidelně zúčastňuje kolektivních výstav, například Vltavotýnských výtvarných dvorků v Týně nad Vltavou a Intersalonů Asociace jihočeských výtvarníků. Kromě malby pracuje jako grafická designérka a tuto činnost střídá se stážemi a školeními. Od roku 2007 se též zabývá publicistickou a novinářskou činností.

Výstava potrvá do 21. 5.

cecilia chiavistelli z nehlubší temnoty ke světlu

vážení milovníci umění, galeriezet
vás srdečně zve na zahájení výstavy obrazů
cecilie chiavistelli

vernisáž proběhne 28. 3. 2026 v 17 hodin
v prostorách galeriezet (zámecké nám. 775, velká bystřice)

výstavu zahájí jaroslav sebastian pastuszak

výstava potrvá do 21. 5. 2026 | galeriezet je otevřena od pondělí
do pátku 8.30-17.00 hodin, v sobotu a neděli zavřeno
| od 1. 5. od úterý do pátku 9.30-18.00 hodin, v sobotu
a neděli 11.00-19.00 hodin | www.galeriezet.cz

galeriezet Město Velká Bystřice



Připravujeme na duben

Aprílové divadlení

- 5. 4. Královny (komedie, DS Horšovský Týn)
- 12. 4. Když se zhasne (komedie, DS Zdobničan Vamberk)
- 18. 4. Romeo, Julie a tma (drama, DS brí Mrštíků Boleradice)
- 19. 4. Tři na lavičce (poněkud hořká komedie, Divadlo Václav Václavov)
- 26. 4. Nevěra ve stádiu přípravy (komedie, DS Tyl Drahotuše)

Začátky představení v 18.00 hodin. Zvýhodněné abonentky na všech 5 představení po celý březen v předprodeji v Kulturním a informačním centru ve Velké Bystřici.

Předprodej vstupenek v Kulturním a informačním centru Kulturním a informačním centru Velká Bystřice, Zámecké náměstí 775, tel.: 734 236 502 (platba možná pouze v hotovosti):

- Aprílové divadlení, cena 300 Kč (abonentka na 5 představení)
- Hanácké Woodstock (1. 8.) - Táta Bojs, Vlasta Redl s kapelou, Už jsme doma a další. Cena 600 Kč (platí do 17. 7.) Možnost zakoupit vstupenky elektronicky: goout.
- Duchem proti své vůli (25. 8. v amfiteátru) - duchařská detektivní komedie Jakuba Zindulky s Jaromírem Noskem, Ivanou Jirešovou a dalšími. Cena 400 Kč (do 31. 7.), od 1. 8. a na místě 500 Kč. Možnost zakoupit i elektronicky na portálu smsticket.
- Michal Horák (4. 9. v amfiteátru) - Koncert populárního písničkáře s doprovodnou kapelou. Cena 300/350/450 Kč (do 16. 8.), od 17. 8. a na místě 450 Kč. Možnost zakoupit i elektronicky na portálu smsticket.
- Distant Bells Pink Floyd Tribute band (11. 9. v amfiteátru). Cena 250 Kč (do 31. 7.), od 1. 8. za 400 Kč. Možnost zakoupit vstupenky elektronicky: goout.

Olomoucký kraj MIKROREGION KRÁLOVSTVÍ

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá
fotografickou soutěž pro všechny své občany

KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ

Vyhlášeny jsou dvě kategorie:
1. KOUZLO OKAMŽIKU
2. NĚMÁ TVÁŘ
- 19. ročník -

- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie velikosti A4 musí být vytištěny na fotografickém papíru
- fotografie musí být pořízeny na území mikroregionu Království
- jeden občan může do soutěže přihlásit až 4 snímky v každé kategorii
- na zadní straně musí být každá fotka označena jménem autora, adresou, mailovou adresou a místem pořízení snímku

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoli OÚ mikroregionu Království do 31. října 2026

**Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční
v neděli 15. listopadu 2026 ve 14:00
v Kulturním domě v Císařově**

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království. Vítězové převzou na vernisáži hodnotné ceny! Akce se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.



VOLNÁ VSTUPENKA

STAVOTECH
stavební a technický veletrh

VŠE PRO STAVBU
+Elektromobilita

OLOMOUC
Výstaviště Flora
19.-21. 3.
čt, pá 9-18 h., so 9-17h.

Stavotech

omnis
pořadatel výstav

T: 608 711 422, nasadil@omnis.cz, www.omnis.cz

PŘESAHY | $\frac{3}{26}$

do světa historie a kultury



Medvecká
Jirků
Janoušek
Drvota
Přidal
Jareš
Charvát
Ševčíková
Vránová
Hanuška

55 minut s Taťjanou Medveckou

Jsem asi trochu za ukaz

Je to už půl století, kdy Taťjana Medvecká poprvé stanula na jevišti Národního divadla. Že jej nikdy neopustila? To přičítá své vrozené loajalitě. „A divadlo mě prostě baví“, říká herečka, která v poslední době sklízí úspěchy i jako interpretka audioknih.

Když jsme si domlouvaly rozhovor, řkala jste, že ho musíme stihnout ještě před novou audioknihou. Na čem pracujete?

Bude to knížka Ivana Fíly, která se jmenuje Tisíc očí. Ale právě mi volali z nakladatelství, že se to celé ještě o pár týdnů odkládá. Načítání knih mám ráda, je to taková poctivá práce.

Co to obnáší? Přečtete si celou knihu, než jdete před mikrofon?

Znám kolegy, kteří to dávají „z voleje“ a říkají, že by je to jinak nebavilo. To si já nedokážu představit. Musím se s textem seznámit předem, už jen proto, abych věděla, o co jde, zda je to můj šálek kávy. Jaký by mělo smysl mořit se s knihou, která mi přijde třeba hloupá nebo ne dobře napsaná? Několik takových nabídek jsem už i odmítla.

Jak pracujete s textem? Vyznačujete si třeba předem důrazy, pomlky?

Pro mě je důležité to vevnitř nějak slyšet, naladit se na text, ale při čtení se nesnažím příliš zdůrazňovat svou interpretační linku. Jsem „služný typ“, snažím se co nejvíc posloužit autorovi, jeho je třeba nechat zaznít. Myslím, že audioknize sluší cudnost a střidmost, čehož ovšem není jednoduché dosáhnout. Když jste zvyklá hrát na jevišti, občas se neuhlídáte, necháte se svést a pak je to moc „tlusté“, na posluchače je toho příliš. Ale proto je tam režisér, aby mě uhlídal.

Kolik knih jste už načetla?

Jsem spíš začátečník, přesný počet nevím. Ale rozsáhlá byla třeba Geniální přítelkyně. Načetla jsem všechny díly, což mi vyplnilo období covidu. Jsem za to moc vděčná, díky knížkám jsem to divné období přežila. Velký ohlas mělo taky Svědectví od Margaret Atwoodové, nebo dva texty nobelistky Annie Ernauxové – Mladík a Událost. To byly těžké knihy, sevřené, vypovídající o velmi závažném tématu.

Posloucháte audioknihy?

Neposlouchám, protože na to nemám



Audience u královny - Národní divadlo © Pavel Hejný

Taťjana Medvecká (72)

Rodiče byli Slováci, kteří se zamilovali do Prahy, tady se vzali a založili rodinu.

Odmala zpívala, hrála, tančila. Pražskou DAMU absolvovala v roce 1975, od té doby je stálou členkou činohry Národního divadla, vystupuje ale i na jiných scénách. Teď třeba v Divadle Viola, Divadle Ungelt...

Za své herecké výkony získala řadu ocenění, například Cenu Thálie v roce 2000 za roli Alžběty v Schillerově Marii Stuartovně a v roce 2002 za Antonii Nikolajevnu v Nilinově hře Poprvé vdaná (hostovala v Dejvickém divadle). Je také nositelkou Rozhlasové ceny Thálie a členové Asociace vydavatelů audioknih ji v roce 2022 zvolili osobností roku.

S manželem vychovala dvě dcery, mají tři vnoučata.

dost času. Myslím, že knihu si nemůžete pustit na pět minut, musíte poslouchat kontinuálně, aby z toho byl zážitek. Jenže já jsem neustále přitahována současným děním. Poslouchám spíš kratší útvary jako jsou politické podcasty. Za prvé mě současná situace hodně zajímá, za druhé nemám čas, abych si ověřovala všechno, co se publikuje v denním zpravodajství. V podcastech, které si pečlivě vybírám, mi to shrnou, okomentují.

A já bych vás tipovala spíš na literaturu a hudbu než na politické analýzy.

No, hudbu jsem opravdu nadšeně poslouchala během covidu. Když mi došlo, že už nemůžu sledovat v televizi a na internetu všechny ty dramatické křivky a statistiky, že se už nemůžu víc nervovat, uchýlila jsem se k Berlínským fil-

harmonikům. Tehdy otevřeli široké veřejnosti svůj archiv. A zase jsem si ověřila, jak léčivou moc hudba má.

Máte ji ve sluchátkách?

Sluchátka nesnáším. Možná mám nějakou nedobrou zkušenost z minula, prostě mě to „energuje“. Ta blízkost zvuku v hlavě. Nechápu, jak dcera může psát doktorandskou práci a poslouchat hudbu. Já bych nenapsala ani čárku. Hudbu svým způsobem nějak intenzivně prožívám, nedokážu ji vnímat jen jako kulisu. Ale dokážu při ní – a dělám to moc ráda – cvičit nebo se všelijak protahovat.

Mám to podobně a uvědomuji si, že svým dětem bez sluchátek připadám jako z jiného století.

Jiné století, jiný svět. To si říkám pokaždé, když jsem s našimi třemi vnoučaty. Nejstarší je osm, nejmladšímu pět, ale ta lehkost, se kterou se zmocňují digitálních dovedností, je až dech beroucí. Náš Fanda mi během dvou minut rozstěluje mobil do takové míry, že to už nedokážu dát zpátky. A tuhle nám preprogramoval toho „blbce“, co nám vytírá prach na podlaze. Vysavač pak několik dní začínal pracovat o půlnoci a můj muž mu to nedokázal zatrhnout. Nechápu, jak to ti mladí dělají, narodili se asi na jiné planetě.

Chodí na té jiné planetě do divadla?

Chodí. Respektive, já mám asi štěstí, že hrají v představeních, která hojně navštěvují mladí diváci. Jde o Kytici, Naše furianty nebo Hamleta. Patrně zájem mladých souvisí i se studiem, se školním programem, nicméně je jich teď v hledišti Národního divadla skutečně dost.

Reagují odlišně než starší publikum?

Je to daleko otevřenější atmosféra, bouřlivější. Projevy přízně a nadšení na konci Kytice mi pokaždé udělají velkou radost. To je silná krásná reakce.

Ovace ve stoje, dupání, pískání, někdy i bučení... To bylo před pár lety v Národním divadle nepředstavitelné.

Všechno se mění, divadlo také. Sleduju jeden divadelní server a když vidím soupis všech existujících uskupení, mám pocit, že je tady dnes víc divadelních subjektů než někde v Londýně. Mladí lidé se také odklánějí od tradičních forem interpretačního divadla, zajímají je jiné cesty. Třeba imerzivní divadlo, side specific, ani nevím, jak se všechny ty nové směry jmenují a jak se profilují. Někdy jen žasnou.

V Národním divadle spolupracujete s režijním duem SKUTR, což jsou pánové o generaci mladší. Jak vám to jde dohromady?

Jsou úplně jiní a já se snažím jim porozumět, seč mi síly stačí. Snažím se vyhovět jejich představám, protože je to výsostné právo režisérů a já nemám patent na rozum. Všimám si, jak je pro ně třeba důležitá práce se zvukem obecně, nejen s hudbou, jak pracují se světlem, s prostorem, vyjadřují se pomocí scénických obrazů. Je to zkrátka hodně jiné, než jak to dělala moje generace.

Mladí režiséři často používají odkazy na situace, které sdílí se svou generací, a my, starší, v těch vodách trochu tápeme. Jak to řešíte?

Obvykle jsem vedle jak ta jedle. A tak se při zkoušce slušně přihlásím: „Promiňte, já jsem úplně blbá, vysvětlete mi, co tohle je, co to znamená? Co jste tím chtěli



Představení Kytice v Národním divadle

řict?“ A oni se nejprve podívají, pak mi vysvětlí, že to je odkaz na jakýsi seriál, co právě běží kdesi. A já se zase přihlásím a omluvím: „Sorry, ale já neznám ani Ordinaci na kraji města, to mi prostě musíte vysvětlit.“

Mimochodem, víte že Ordinace v růžové zahradě a Nemocnice na kraji města jsou dva různé seriály?

Jo, pardon, to jsem se přeekla. Ale opravdu ani jeden z nich jsem neměla možnost sledovat. Za to může moje dlouholetá loajalita k divadlu. Prostě celý život hodně hraju. A když jste užce zaměřena na jeden obor, ztrácíte přehled o dalších oborech, jste – jak bych tak řekla – slabší ve všeobecné orientaci. Když mám v dílně volné okénko, brzy se zaplní. Jsem workoholik.

Dnes jste v pozici, v jaké byli před padesáti lety při vašem příchodu do Národního divadla herecké legendy typu Josefa Kemra nebo Karla Högera. Hraje se vůbec ještě dnes na legendy?

Prosím vás, jaké legendy! To je už dávno pasé. Jakápak já bych asi byla legenda? Spíš jsem tak trochu za ukaz. Tak jsem si to sama pojmenovala, když jsem zjistila, že třeba u mladších kolegů vyvolává úžas jen to, když stihnu přijít na čas. V 17:00 beru za kliku a oni jášají: „No, vy jste teda fakt dobrá!“ „Pardon, jak dobrá?“ „Že jste už tady.“ „No, když jsem tady měla být v pět, tak jsem tady v pět.“ „No, jasně, zvládla jste to. Skvělé.“ Chválí mě, protože mají představu, že dvaasedmdesátiletý člověk už leccos nedává, nestíhá, nemůže. A když doběhnu autobus, nesplňuju vlastně jejich představu o stáří, čili ocitám se v kategorii ukaz.

Říkáte to zvesela, ale neštvete vás občas ta jejich rádoby chápavá shovívavost?

Samozřejmě ten shovívavý úsměv pozoruju, ale nijak mě to neuráží. Když třeba zápolím s technikou, alespoň oceňuji moji snahu. A jsou slušní. A nápomocní. Víte, kolikrát mě moji mladí spolucestující ve vlaku pomohli? Autorizovala jsem třeba rozhovor pro noviny, nevěděla, jak nějakou pasáž zvýraznit nebo škrtnout a oni se nepošklebovali. Říkali, že je jasně, že nemůžu mít čas na seniorské kurzy práce s počítačem. To je přece vtipné, ne?

Přihlásila byste se do takových kursů, kdybyste čas měla?

Ulehčilo by mi to život. Ale já pořád někde trajdám a jezdím a pracuju a hraju, a tak jsem takový digitálně pologramotný nebo téměř negramotný člověk. Počítač používám, jako bych používala auto, kdybych nikdy nebyla v autoškolce.



© Pavel Hejny

Kytice - Národní divadlo

Ale abyste si nemyslela, že jsem snad popírač pokroku jako kolegové, kteří sverepě odmítají psát i e-maily. Já naopak email pokládám za úžasný vynález, šetří mi čas. Teď když k nám domů zavědli tramvaje, a ty ani moc nedracají, vyřídím spoustu práce cestou do práce.

Není to už také vlastně přírodní ukaz, když půl století jezdíte do jedné a té samé práce?

Možná trochu jo. Za těch padesát let byly různé vlny. Když začínáte, máte pochyby, jestli tam vůbec patříte a snažíte se dokázat, že jste tam správně. Potom potkáte třeba úžasně lidi, toužíte s nimi znovu pracovat, což vás zase motivuje. Pak někdy přijde i temnější období, málo vás obsazují. Ale vždycky, když jsem si říkala, že to už nevydržím, jsem potkala nějakou další příležitost, jinou roli jinde. Těch impulzů zvenčí zdaleka nebylo tolik, jako se herecům nabízí dnes, ale nakonec se vždycky objevil někdo, kdo mě inspiroval, posouval dál, bavil. Život přitom pádíl, přišly děti, prostě se to tak nějak stalo.

Nikdy nepřišla jiná zásadní nabídka? Taková, co se neodmítá?

Jako že by mi řekl Mirek Krobot: „Ahoj, zakládám Dejvický divadlo, pojď tam se mnou?“ To bych asi hodně zvažovala, protože Mirek mě moc bavil, ale on tehdy nezavola. Nevadí, asi to tak mělo být. V téhle branži je málokdo tak dospělý a svobodný jako on, aby ve chvíli, kdy cítí, že už to není úplně tak, jak si představoval, dokázal odejít. A přitom to divadlo, které Mirek vybudoval, stojí na pořádně pevných základech. Shodou okolností jsem tam, respektive v jeho kavárně, která je při rekonstrukci divadla otevřená, před pár týdny vystupovala



© Pavel Hejny

Tatjana Medvecká jako Gertruda, Igor Orozovič jako Claudius a Ondřej Pavelka jako Polonius v Hamletovi v Národním divadle

jenom kreativní, musíte řemeslo zvládnout i technicky. Na tak velkém jevišti, jako je třeba v Národním divadle, nemůžete šumlovat, nikdo by vám nerozuměl.

Takže jsme zase u řemesla. Jsou malíři, kteří ruku namalovat neumí, a přece se jejich díla prodávají za miliony. Nemají talent, ale v současné době je marketing také velmi silná zbraň.

Vše dovoleno, lepší drzé čelo než poplužní dvůr. To platilo vždycky. A nemusí být řeč jen o divadle. Jak to, že může aspirovat na funkci ministra člověk, o kterém nevypovídá jeho práce, ale spíš masivní sebe prezentace na sociálních sítích a šokující názory? Tady jsou plné univerzity mladých chytrých lidí.

„Člověče, ono tě to divadlo furt baví?“ To slyším dost často. Baví! Bavily by mě i jiné věci, třeba bych chtěla víc cestovat. Tuhle jsem jela ve vlaku do Olomouce a slyšela rozhovor dvou seniorů zjevně mladších než já: „Kdepak, ten můj kufr nezvednete.“ „Nebojte se, já su silně.“ „Ale to je dvacet pět kilo, vracím se z Japonska.“ „No tam bych taky rád. My si teď s manželkou koupili letenky na Island. Pronajmeme si obytnák, celé to projedeme. A v Číně jste byla?“ „Ta se mi moc nelíbila. Ale Indie! Ta je nádherná!“ A já si říkala: „Doprčic! A já pořád jenom někde hraju. Kdy tohle dohoním?“

Chápu to jako řečnickou otázku. Vždyť vy divadlem evidentně žijete.

Musela bych přestat hrát, jenže já se do divadla ještě pořád těším. A i když do něj



© Pavel Hejny

Ze hry Naši furianti...

s Klárou Meliškovou a Aničkou Prášilovou Fialovou. Byla to hra o třech ženách, o třech generacích, o mateřství a mateřské lásce. Varroáza se to jmenovalo a napsala to mladá básnička Alžběta Johanka Petrová. A dramaturgie, režie, výtvarné ztvárnění... Zase samé mladé, šikovné ženy. Bylo to sice jen scénické čtení, ale s úžasnou atmosférou.

Já si pod pojmem pevné základy představuji profesionalitu. Což znamená, že špičkový malíř sice vyznává třeba abstrakci, ale také ovládá řemeslo a dokáže přesně namalovat ruku. Dalo by se tohle vztáhnout i na herce, na divadlo? Když jsem dělala v 70. letech přijímačky na DAMU, vyžadovala se třeba přesná dikce, pohybové předpoklady i „přitažlivý exteriér.“ Nevím, jaké jsou podmínky přijetí dnes. Nicméně nestačí být

Kde mají brát motivaci, aby usilovali o co nejlepší výsledky, když stačí tak málo? A není to jenom u nás. O Americe si netroufám moc mluvit, ty záběry rohatého mladíka dobývajícího se na Kapitol byly pro mě předělem, signálem, že se něco láme, mění. A že se toho pak za tu krátkou dobu od nástupu Donalda Trumpa změnilo dost! Nebo vezměte si situaci v Británii. Nigel Farage byl usvědčen z mnoha lží ohledně brexitu. A dnes má nejvyšší preference. Jak je to možné? O čem to svědčí? Vysvětluju si to tak, že doba je rychlá, lidé jsou zahlaceni informacemi, méně si pamatují a méně přemýšlejí. Tyhle věci mě fakt nenechávají klidnou.

Jak vás tak pozoruju, i kdybyste dnes přestala hrát divadlo, nebudete se nudit.

dnes vstupuje spousta moderních technických prvků, kamery, projekce, všelijaké efekty, pořád si myslím, že autentická emoce, kterou divák zažije skrze herce, je nenahraditelná. Nedávno jsem viděla představení, které se jmenuje Lásky, vzor, smrt. Nastudoval ho soubor Bodyvoice band v režii Jarky Šiktancové. Mladí, krásní lidé stojí před malým orchestrem a říkají a zpívají lidovou poezii ve spojení s hudbou E. F. Buriana. Je to geniální, očistné, má to hlubinný smysl. Dojatí jsme byli všichni, mladí, staří. Prostě kumšt.

Irena Jirků,

Autorka je šéfredaktorkou časopisu Finmag

Rozhovor vyšel v příloze Styl deníku Právo

KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ reCanc 969

čili 240 264 slov (hlavně) o české próze

Úvodních 969 slov:
Proč a proč právě takto...

16. 7. 2025

Literárněkritické texty publikované v této knize začaly vznikat v lednu 2008, kdy jsem v tištěném literárním periodiku Tvar převzal rubriku po předčasně zemřelém Aloisi Burdovi, přičemž šéfredaktor Lubor Kasal měl jedinou podmínku. Totiž to, že nebudu komplikovat grafickou úpravu stránky neboli budu dodržovat daný rozsah.

Vzal jsem ho doslova a rozhodl jsem se, že mé recenze budou mít konstantní rozměr 969 slov.

Proč? Nejjednodušší by bylo napsat, že mi tato číslce připadala zajímavější než třeba číslce 967 nebo 971 – a také se mi zdálo, že se tak nějak více hodí pro pravidelné obcování s literární produkcí. Nicméně přiznávám, že zvolené zadání jsem bral také jako výzvu. Jako kritik jsem byl totiž zvyklý užívat slova v množství, jež se mi právě hodilo. Jestliže ale bude mým úkolem dodržovat jejich přesný počet, dokážu to?

A bude funkční, když budu skrze slova „navíc“ přemýšlet nad knihami, které bych obvykle obešel stručným a jednoznačným soudem? Anebo naopak: budu schopen se krotit a krátit své vývo-
dy tak, abych o díle, jež mě provokuje k předlouhým úvahám a kecům, napsal to nejpodstatnější?

Odpověď na to, zda se mi toto zakoušení jiné podoby literární kritiky dařilo a zda mělo i obecnější smysl, není na mně, nýbrž na čtenářích.

**Václav Havel:
ODCHÁZENÍ**

Respekt publishing: Praha 2007
10. 1. 2008

Každý, kdo se u nás dostane k úvahám o nejnovější Havlově hře, se chtě nechtě nemůže vyhnout řadě otázek, které všechny začínají slovem nakolik: Nakolik politik, kterému odchod z nejvyšší státní funkce umožnil vrátit se k původní profesi dramatika, zachytil v Odcházení svou osobní zkušenost? Nakolik do hlavních figur hry promítl sám sebe a své politické protivníky? Nakolik je jeho hra jen časová satira a nakolik je to umělecké dílo dlouhodobějšího dosahu? Je zřetelné, že Václav Havel nechtěl být autorem satirické aktuality, což ostatně při uvádění hry do světa zdůraznil i upozorněním, že ji začal psát již v době, kdy ještě nemohl tušit, že jednou bude prezidentem. Stojí však za připomínku, že osobní empirie a politický postoj v Havlově dramatece hrály nemalou roli vždy. V první fázi jeho tvorby, určené dobovým nadšením pro náhle objevenou poetiku absurdity, se do ní promítaly jen nepřímě, neboť byly součástí ironické hry s jazykem, dobovou frází a s myšlenkovými stereotypy. Autorova snaha vyslovovat skrytý smysl nesmyslných slov vyjadřovala deziluzi toho, kdo staví svět na slovech a současně si uvědomuje devalvací jazyka i jím pojmenovaného světa. Výchozí podoba absurdního dramatu se však zanedlouho zkonvencionalizovala a Václavu Havlovi, který z ní chtěl uniknout, se osobní empirie stala významným fabulačním a motivickým

zdrojem. (Začátek této linie jeho dramatiky vidím již ve Ztíženě možnosti soustředění.) Ze stejných důvodů ostatně začal také svá dramata pojímat jako slovní akce přiznané, tematicky se opírající o starší dějové vzorce, dramatická díla a poetiky (od Gaye a Brechta až po Goetha, Ibsena či Čechova).

Všechny výše vyjmenované prvky – osobní empirii, politický postoj, postupy absurdního dramatu, poukaz na devalvací jazyka a myšlení – spoluutvářejí také hru Odcházení.

Pocity ústřední postavy hry, konzula Riegera, který po mnoha letech v roli vůdce, miláčka lidu a člověka stýkajícího se s předními světovými politiky odchází z funkce a dostává se do situace, kdy se musí vyrovnávat se změnou svého společenského postavení, rozpadem svého vladařského „dvora“ a bulvárním tiskem, jsou Havlovi nepochybně důvěrně známé. Cizí mu patrně asi nebude ani pocit, že ti, kteří jej nahrazují, toho nejsou zcela hodni a nejednají podle nejčistších úmyslů. (Ostatně skutečnost, že Rieger je vystřídán politickým pragmatikem Vlastíkem Kleinem, do něhož Havel soustředil všechny negativní vlastnosti svých politických protivníků, nepochybně v mnohých vyvolá velmi aktuální asociace – jde totiž o postavu, jejíž jméno nejenom začíná povědomými iniciálami V. K., ale také symbolizuje demonstrované vlastenectví i malost).

Podstatné ovšem je, a to nejen pro toto Havlovo drama, že autor je schopen si s osobní inspirací volně pohrávat a také udělat krok k jejímu zásadnímu ironickému přehodnocení, které svědčí o jeho schopnosti vnímat svou roli v životě a společnosti s ironickým odstupem. Pokus číst ústřední postavu hry Odcházení jako autorovu sebereprojekci tak naráží na fakt, že rozhodně nejde o postavu kladnou, ale o hrdinu, který se opájí vlastními slovy. Jeho politický program má sice „v centru člověka“, ale ve skutečnosti je zcela bezobsažný. A jestliže Riegerův příběh zčásti parafrázuje Shakespeara, pak Havel v závěru hry tohoto svého Krále Leara přivede až k okamžiku, kdy zradí sama sebe, podlehně nátlaku a vydírání a od nových mocných přijme zcela podřadné místo, zařadí se do nového politického systému a ještě svou kapitulaci sám veřejně efektně zdůvodní. Jazykové fráze, které přitom používá, přitom znovu a naplno odкрývají myšlenkovou prázdnotu slov schopných přizpůsobit se jakékoli situaci.

Skutečností však také je, že Havlův satirický osten nemíří proti Riegerovi, ale jednoznačně proti těm, co přicházejí po něm. To ostatně naznačuje i skutečnost, že Odcházení je postavené jako parafráze Čechovova Višňového sadu, tedy hry, která je obrazem odcházení celé epochy. Takovému výkladu nasvědčuje ostatně i rozdíl mezi tím, jak Havel vykresluje Riegera a jeho politické nástupce. Rieger je sice lidsky prázdny tlachal, nicméně jde o politika „starého stříhu“, který – zdá se – nic ze své funkce nevytěžil, dokonce ani tu vilu, v níž žije. Naproti tomu nastupující generace pragmatiků sice hlásá stejně nerealné programy (méně státu, neustálé snižování daní a zvyšování dávek), a také se zaštiťuje prázdny frázemi, nicméně její slova jen opentlují nepřímě zastírané kořistnictví. „Stará politika“ je tak na-

Pavel Janoušek

reCanc 969

čili 240 264 slov (hlavně)
o české próze

LITERÁRNÍ RADA
ACADEMIA



Janoušek, Pavel: reCanc 969 čili 240 264 slov (hlavně) o české próze.
Praha, Academia 2026, 840 stran

hazena propojením moci, peněz a zločinu. Politik Klein jedná ruku v ruce s mafiánem příznačně pojmenovaným „Kaňka“, jemuž „stovky ukrajinských děvčat vděčí za vše“ a jehož početná rodina ovládne všechny majetky.

Symbolem negativní proměny je vykácení zbytečně nevýdělečného sadu (na rozdíl od Čechova za ostrého zvuku motorové pily) a následná proměna pozemku na „společensko-obchodní centrum“ a samotné vily na veřejný dům. Také naivní dívka, jež dříve zbožňovala Riegera a nyní svou lásku přenesla na Kleina, přičemž mu příznačně poděkuje, že i on „ponechal v centru své politiky člověka“. A triumfující Klein v přímém odkazu na Havlova Zahradní slavnost děj hry ukončuje slovem: „Mat!“

Posledním, kdo ve hře promlouvá, je ovšem autor, jehož Hlas v závěrečné replice vše sarkasticky komentuje heslem, které bylo leitmotivem Havlova politického programu: „Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí.“

Hlas autora je příjemným epickým oživením hry, která je – navzdory občasnému odskokům k absurdní dramatice – pojata víceméně iluzivně. Havel si pat-

ně uvědomil, že postavám konverzační komedie, kterou pod tlakem čechovské inspirace napsal, schází onen skrytý vnitřní rozměr, díky kterému se figurky naplňující vůli autora proměňují ve zpodobení mnohazrémých lidí. Uvědomil si, že jeho hra víceméně ilustruje schéma, a snažil se tomu čelit tím, že stvořenost své výpovědi přiznal a v několika vstupech nechal adresáty nahlédnout do svých úvah nad textem, do procesu psaní, případně vyslovil požadavky na způsob, jak má být text hrán. Ani v těchto pasážích však neztratil ironický nadhled a seberefexi, čímž se dostaly do zajímavého kontrastu k vlastnímu ději hry.

Havlovo Odcházení je nepochybně dobře promyšlená a napsaná divadelní hra, navíc k recenzentům velmi vstřícná, vybízející je k dobře čitelným výkladům a inspiracím. Jen nejsem s to odhadnout, jestli není promyšlená až příliš dobře a jestli kromě významů dnes dobře čitelných má v sobě i nějaké tajemství, které ji do budoucna udrží na českých i světových jevištích.

této zemi.“

„...nebo si představte řeku zamrzlou už na dno. Vyjmete ji celou z koryta a hodíte do moře. Na pramen posadíte žábu...“

„...že některý šanson vystačí na tři zpěvačky a některá zpěvačka vystačí na tři šansony...“

„...byla to velmi moderní, ekonomická dívka. Červenala se, jenom když jsem rozsvítil...“

„...v hlavě měl čísla od jedničky do desítky, jímž vládla desetinná tečka. Byla jeho zlatou muškou. Napjatě sledoval, kde se usadí...“

„Co to, že jste tady tak pěkně zticha“, vpadla madam Penzion. Zajímala se vždycky o nadpřirozené úkazy. Mručeli něco v tom smyslu, že někdo patří do kuchyně stejně jako piano do pokoje.

„Nezapomeňte, že se blíží sobota. Nechci se žít kleptomanií.“

Nesprávný oběh peněz byl jejích chorobou. Pouhá připomínka je zneklidňovala. Rozcházeli se. Míjel je obyčejný den.

VI.

Farr stál uprostřed svého majetku, podíral se o stůl a tvářil se, jako by to byla jeho jediná opora. Po dvaceti minutách tím přivedl do rozpaků dvě prodavačky a slečnu vedoucí. V tomto stavu mohl být odprodán, aniž by něco zpozoroval. Bylo to však v oné denní době, kdy lidé ještě příliš netouží po uměleckých předmětech. Farr odběhl k telefonu jako předtím už mnohokrát a vrátil se opět na svůj podstavec, podoben disciplinovanému strašidlu. Volal jakousi stanicí, kde dostával jednoslabičné, zarmucující odpovědi. Znovu se zahleděl na Křivou přísahu mladého současného malíře. Prodavačka Iva šla Přísahu narovnat, ačkoli obraz nevisel našikmo. Měla hezkou postavu.

„Kde jste byla dnes v noci?“ oslovil ji Farr.

„Doma“, odpověděla dívka. „Zítra budu zas.“

Zdálko se jí, že ji Farr závidí.

Pak byla Iva přistižena, která zlepšuje kontury svých rtů. Personal si začal šeptat. Byla vyslovena domněnka o styčných bodech met půvabem Ivy a Farrovým vkusem.

„Má drahá“, pravila slečna vedoucí Ivě, „nezapomeňte nabízet také ony kopie starých mistrů. Při vaší dovednosti je jistě brzy odbudeme.“ A zahřála ji úsměvem.

V té chvíli Farr odešel. Rychlost se stávala jeho předností. Stanul před svou manželkou a naléhavě na ni pohlédl.

„Neptišla“, pravila Farrová.

Usedli proti sobě. Pohlíželi skrze dlaně na své trampoty.

„A on dosud žije“, dodala Farrová.

„Nemáme to šťestí, aby se mu něco stalo.“

„Proč ho nejdeš zastřelit?“

„Bojím se zpětného nárazu.“

„Proč alespoň nejdeš k nim s nepočínáš si divoce?“

„Marta není u něho. Ví, že to je první místo, kde bychom ji hledali.“

„Zavolej nějakou instituci, která chrání ctnost.“

„Víš přece, že zbytečné organisace byly odstraněny.“

„Zavolej policii.“

„Co jim mám říci?“

„Odfříkej pozpátku řeckou abecedu.“

„Nechci si způsobit ostudu v žádném jazyce.“

„Ubalde, udělej něco! Nesed' tu jako hlíza mezi dvěma kameny.“

„Mám něco poškodit?“

„Místo a dobu její výroby jsem dosud nezjistil, ale mohu říci, že pachatel je v tomto domě.“

Zraky namířily k madam Penzion. Chovala se klidně jako majitelka střelnice.

„Někdo mi vyměnil drátěnku v posteli. Spím teď na dvou kolejničích“, přidal Albert.

„V koupelně je neustále studená voda. Budeme se muset místo koupání zametat“, řekl Martin.

„Moje sestřenice musela zůstat před domovními dveřmi, ačkoli nesnáší průvan“, oznámil další.

„Sestřenice, sestry, tajně manželky a babičky pod třicet let zůstanou před domovními dveřmi i nadále“, podotkla madam Penzion.

„Poslyšte“, zaútočil Florián, „tento výsměch přírodě by se vám mohl vymstít.“

„Chceme hladit ženský vlas“, jhl Albert.

„Chceme celovat roucho.“

Dupali, křičeli, rámusili. Zřejmě nutně potřebovali někomu políbit šaty.

Madam Penzion se přihlásila zdvižením ruky.

„Můžete jít“, řekl jí Florián. „Ale vraťte se brzy.“

„Hlásím se o slovo.“

Dutali, až ztichli.

„Vážené nezajištěné existence“, oslovila je madam Penzion. „Shledávám, že jste smyslní, kdekdo všechno vaše počínání je nesmyslné. Spolu s obědem, který je na plotně, to tvoří důvod mého odchodu.“

„Chápete to?“ obrátil se Florián k ostatním.

„Chápu to jako těžkost doby“, odpověděl Albert.

„Je ještě něco k projednání?“ zeptal se hlas lidí.

„Mám pro vás návrh, hoši“, oznámil Martin. „Znáte všichni potíže našeho Alberta.“

Znali. Ale mohli to říci slušněji.

„Což kdybychom mu tu noc udělali sami?“

Albert se ošival jako mladší bratr, který má donosit cizí oblek.

„Může se to zkusit“, souhlasili.

„To je nesmysl“, vzpíral se Albert. „Stejně jako pohled na Neapol nezaručuje smrt.“

„Jakou noc potřebuješ, Alberte?“

„Musí to být průměr všech nocí, které dosud byly. Musí vyjadřovat současně tíhu konce a první zdvih počátku. Musí pojmut Jižní kříž i Velký vůz. Při tom musí zcela určit každou jednotlivou noc.“

„Něco, co by ostatní už jen opisovali. Poslední slovo o noci. Stalo by se z ní viz Albert“, dodal Martin.

„Musíš se poněkud specializovat“, doporučil jiný.

„Noc na periferii. To je dokonce podmínka.“ řekl Albert.

Shromáždění postoupilo tento úkol svému intelektu.

„Udělej ji jako ženu“, zněl první duševní výrobek. „Noc je přednostním právem ženy.“

„Žena má přednost i ve dveřích. Mohlo by to vést k nedorozumění“, odušil Albert.

„Vyjádří ji příběhem“, byl další návrh.

„Noční příběh znamená opilství, smilstvo nebo krádež. Nemohu hned na počátku knihy postupovat tak protizákonně“, bránil se Albert.

„Použij jen jediné slova Noc. To osamostatní graficky i významově“, přispěl Martin.

„Při tomto postupu by se mi román zúžil na dvě stránky. Čtenáři by je pokládali za seznam omylů“, oponoval Albert.

„Opíš to někde.“

Albert neodpověděl. Svému rádci naznačil očima, že se už nikdy nemohou stát přáteli.

„Vysvětlí čtenářům, jak obtížné se ti píše.“

„Nakladatel by mi řekl, že právě hledal někoho do skladu.“

„Slož tu noc z několika krátkých pohledů do tmy.“

„Rozpadla by se. Aslepkovat myšlenkou to nelze.“

„Začni jinak, Alberte. Pohled jen, co by ti poskytlo třebaš jítro. Kravičky jdou na pastvu, lidé za svou práci, poslední host byl vyhozen z lokálu, a to všechno promísíš s budíkem, ústní vodičkou a snaučením o ramním ptáčení.“
 „Musím začít noci. Je klíčem k celé náladě.“
 „My Alberto vi jen radíme,“ zaslhl Florián, „ale chtěl jsmo mu sami vypracovat jeho úkol.“
 „Ať každý řekne jednu větu,“ vybídl Martin.
 „Chci vydat román, a ne výsledek sběrací akce,“ hájil se Albert.
 „Přátelé,“ ozval se Martin, „Albert mi strach, že naše společná noc bude mít nežádoucí následky.“
 Divili u tomu. Nemohli uvěřit.
 „Představ si, Alberte, že náš plod nebude mít matku. Jen samé otce,“ upozornil kdosi.
 „Zrodí se bez dědičného hříchu,“ přidal jiný.
 „Dostane se do nebe a do naučeného slovníku,“ řekl další.
 „Pánové, přeruší jte Albert. „dříve, než slehnete, věnujte mi chvílku pozornosti.“
 Vyhověli mu.
 „Kdybych se pokusil vyčíslit nesmysl, který hodláte provést, popsal bych celý počteník, a ještě by zbylo na dvě tažební listiny. Já nemohu používat cizího snažení. Nejsme v praktickém životě.“
 Byli na vahách. Seimul je Florian, když pravil: „Miliý Alberte, ber a bude ti dáno. Toilik říká praxe. Opakem je zapomenuta teorie.“
 Překypovali souhlasem. Albert ne. Ale byl sám.
 „Kdo začne?“ zeptal se Florian.
 „Nejzravější,“ zněla odpověď.
 Hádali se. Znovu. Pak neznámo proč, začal ten, který měl vyoperované slepé střevo.
 „Já se stydím,“ pravil.
 Konejšili ho, přemlouvali, slíbili mu tříkolku. Marň.
 „První to mí nejsnazší,“ napadlo Martina, „protože ti ostanl se mu musí přizpůsobit.“
 Hádali se o to, kdo bude první. Házeli korunnou. Když mělo dojít ke židle, zjednal si Martin tieho. Promluvil o bratrství v národě, o milujících srdcích, o účelu židle a ukončil tím, že řekl první větu:
 „Mohla být tma, ale měsíc se zachoval teatrálně.“
 „Vystoupil kostýmován jako srpek,“ pravil další.
 „Psi nevyli, chtělo se jim spát,“ znělo pokračování.
 „Hvězdy se dorozumívaly světelným pipáním.“
 „Třeba si nadávaly.“
 „Obzor se obrátil na bok a spásky odfukoval.“
 „Člověk otevřel ústa a obdivoval se tomu.“
 „Nemohl si přát více.“
 „Leda ještě aby se blýskalo.“
 „Alespoň na časy.“
 „To kvůli spádu.“
 „Tečka,“ řekl poslední.
 „Ještě jednou kolem!“ zvolal Martin.
 „Tohle stačilo,“ ubezpečil ho Florián.
 „Hoši, budeme psát romány,“ volal nadšený hlas, „Budeme malovat obrazy.“
 „Budeme hrát na piano. Každý bude hlídat jen dvě klapky.“
 „Začínám chápat, co to je spolupráce.“
 „Představte si, jak snadno se nám bude stepovat.“
 „Budeme jíst z jednoho hnce a milovat jednu dívku.“
 „Zavolejte madam Penzion. Ode dneška platíme jen za jedno těleso.“

„Co tomu říkáš, Alberte?“
 „Vzbudilo to ve mně příjemný pocit, že každé nedorozumění nemusí být trpné.“
 „Nelbhl se ti níž výkon?“
 „Mohl by dobře vypadat na kartáčovém otisku. Porovnán se skutečností, byl by pouhou výmluvností.“
 „Alberte, to byla tvoje ideální noc.“
 „Není tak málo ideálů, abyste je mohli ze mne naraz vyrazit.“
 „Ztrácíš svou přiležitost.“
 „Nemohu nic ztratit, nýbrž jen uhodit.“
 „Tak krásnou a rychlou noc už nikdy neuslyšíš.“
 „Máš pravdu. Měla by se ještě chvíli dělat, pro mne je těžko stravitelná.“
 „Chtěl j bychom vědět, proč se ti nelbhl?“
 „Váš výtvor je něčím, co zbývá, odstraníme-li věrný tón a dobré svědomí. Na odstředivce pravdy by z něho nezbylo nic. Je bez nároků stát se klasickým, podobně jako věrnost ženy. Rozhodně by stačil jeden nesmlouvavý výkon jazzového orchestru, aby v něm vaše noc zanikla. Měla by vynikát alespoň nad věty, jimiž byla sivořena. Předpokládáme-li inteligentního čtenáře, nesmíme předpokládat neinteligentního spisovatele.“
 „Chtěl jsmo ti prokázat službu.“
 „Děkuji. Mám dva služebníky – pravou a levou ruku. Ti mi postačí.“
 „Alberte, pořídme z tvých názorů otisky, které rozdáme mezi nezažžené děti.“
 „Už mám dost toho, chovat se pořád silvestrovsky.“
 „Albert dá přednost Popeleční střede.“
 „Kašlu na vaše čvachy. Dejte mi pokoj.“
 Tady končili přijatelné způsoby. Albert stál na cizí půdě.
 „Hoši, kdybyste věděli...“ vyrazil náhle Albert.
 „Co se sebou děje, Alberte?“
 „Kdybyste věděli, co všechno jsem musel dát, abych mohl napsat pár blbých vět.“
 Ticho, které následovalo, cíťovalo jejich myšlenky.
 „Věř j sm, že si s každým mohu něco říci, že má místečko, jehož se dotknu a celý člověk se mi otevře.“
 Nemluvil, Je těžké hovořit s ranějším.
 „Teď už jen hledám,“ pokračoval Albert, „kam bych se postavil, abych měl krytá záda. Abych byl bezpečný a mohl alespoň nakukovat.“
 „Proboha, Alberte, nedělej nic, co by se nehodilo do humoristického románu.“
 Albert plakal. Takové slzy nelze karikovat. Dívejme se chvíli na strop.
 „Chtěl j sm se mnou mluvit?“ pravila madam Penzion mezi dveřmi.
 „Chtěl jsmo plátit za jednoho,“ odpověděl anonym.
 „Ale pak také jeden za všechny.“
 „Na vás není možné vydělat.“
 „Na vás také ne.“
 „Všechna krása sivořená v tomto domě se mění ve vaše hmotné blaho,“ zvolal Martin.
 „K dovršení mé hmotné blaženosti zbývají už jen papuce.“
 „Dostanete je k břimování.“
 „To budu raději čekat u jšky,“ řekla si madam Penzion. Adostála slovu.
 Kolem Alberta u rozvinul přátelský kruh. Slzy už zmizely, ale jejich příslušensví ještě zůstalo. Povíдали si. Jejich motto znělo: Hovoříme o něčem jiném. Povíдали si o Mrtvém moři, o zabíých schopnostech, o vražedných úmyslech, o neživém zájmu, a dostali se na vroubkování známek.
 Albert levým uchem importoval a pravým exportoval. Beze zisku. Občas sice zaslechl větu, ale jen jako utužený vagon.
 „...zažehli oheň na věčnou památku. Začínám věřit, že to bude oheň, který zbude poslední na

SLOUPEK

E pericoloso sporgersi!

Tak tedy upřímně, úplně narovinu, ano? Přiznávám, vždycky mě fascinovaly cedule. Tak to mám od malička a už mi to asi zůstane. Zvláště cedule, co něco nařizují, příkazují, zakazují, mají nade mnou zvláštní moc. Stačí jeden pohled a jako kdybych se potkala s kraťou. Ztuhnu, zkamenu, ve stoji spatném očekávám další povely.

„Neklepejte!“

„Nezvoňte!“

Jak prostě. Stojíte před dveřmi ordinace, v náručí batole, anebo podpíráte jednoho z rodičů (či rovnou oba), a v první chvíli vás fakt ani nenapadne klepat. Nemáte přece čím. A tak houpáte, utíráte nos, anebo hledáte po kapsách brýle, co určitě, určitě nezůstaly doma na ledničce (mami!), chlácholíte i sebe – a vůbec neklepete.

„Odběry pouze do 9:00!“

„Připravte si kartičku pojištěnce!“

Ježíši, co když jsme tu kartičku doopravdy nechali doma? Vyženou nás? Vždyť už tady stojíme hodinu! To už ztrácíte trochu na glancu i rovnováze, nohou se snažíte otevřít kabelku, co spadla na zem, a nějak z ní vydolovat tu zpropadenou kartičku (a hele, brejle!), a dál houpáte, chlácholíte, uklidňujete. A jako robot projíždíte další příkázání:

„Vyzvedněte si u automatu pořadové číslo!“

„Sestra vychází!“

„Pořadí pacientů určuje lékař!“

„Tady není rentgen!“

„Automat je u dveří č. 28!“

„Dveře č. 28 jsou vedle dveří č. 15!“

„Dveře č. 15 jsou ve druhém patře!“

„Moč zde!“

Šipka směřující kamsi za roh mě definitivně odrovná. A podupávající spolupacienti ve frontě za mnou, jejich spalující pohledy i ukradená kabelka jsou mi už lhostejné.

Představuju si paní, která všechny ty cedule asi vyráběla. Je to ta nervní manekýna v podkolenkách a minisukénce, anebo stokilová bodygardka v bílém plášti? A co udělá, když zaklepu? Vlepi



mi facku? Píchne drsnou injekci? Zavolá kolegy z psychiatrie, anebo z patologie? Nemůžu si pomoci. Cedule příkazů a zákazů mě vždycky uhranou. A nabízejí nekonečný prostor fantazii.

„E pericoloso sporgersi!“ hlásala kdysi zažloutlá cedulka pod oknem ve vlaku, do něhož jsme každý nedělní večer nasedali na choceňském nádraží. Znělo to jako básnička. Zavřete oči, opakujte si se mnou:

E pericoloso sporgersi!

E pericoloso sporgersi!

Noční rychlík se šine třicetkilometrovou rychlostí k Olomouci, je vlahý večer, z luk voní posečená tráva, nebe plné hvězd. Proč nám zakazují vyklonit se z okna a to hned v pěti jazycích? Dobře, ruština v těch dobách a končinách, kde sovětská armáda okupovala každé větší město, patřila k věci, ale potkat v tom ošuntělém kupé Itala, Španěla nebo Francouze? Neskutečná představa. A kdyby snad v ta místa nějakým omylem zabloudili a my se spolu vyklonili? Ach, vítr ve vlasech, vůně jara, dalek, volnosti, rovnosti...

Ovšem jen do nejbližší stanice. Tam by na nás příčinlivá průvodčí povolala „šedý mor“ a tihle příslušníci železniční policie by si to s námi vyřídili. Měli pendrek a železka za pasem. S oblibou kontrolovali na setkání občanské průkazy a také nás rádi zvedali do stoji spatného z laviček, když jsme si dovolili usnout při čekání na noční spoj.

„Nelehejte na lavice!“ křičely cedule na každém nádraží.

„Nezpomalujte! Nezastavujte!“ Pokračujte v jízdě! Jste v pásmu státní hranice!“ vyhrožovaly další cedule podél cest, jež směřovaly na jih či západ...

Střih.

Jsem před dveřmi ordinace. Stoj spatný. Nádech, výdech. Už je tady. Zalomcoval tabulkami, rozrazil okno, proletěl bílou chodbou, zacloumal zástupem, pocuchal, pohladil. A než zmizel v druhém patře za rohem, ještě mi stačil pošeptat: „E pericoloso sporgersi!“

Je jaro roku 2026.

A tak konečně na ty dveře zaklepu.

Irena Jirků

BÁSEŇ MĚSÍCE

Zlý osud

Tomáš Přidal

V ulicích velkoměsta propuklo veselí, hluk tanečních kroků, byla to mega-show roku.

Bavili jsme se v opojení alkoholu, dvojice se líbaly při tanci i mimo parket.

Naše parta si také povyrazila.

Bylo něco kolem půlnoci, uprostřed pódia se náhle ozval táhlý výkřik...

Všichni se rozprchlí jako mravenci, které chce někdo zadupat.

Na liduprázdném pódii zůstala ležet dívka s dvěma noži v zádech.

Nehýbala se - bylo evidentní, že je mrtvá!

Panebože, hleslo několik lidí.

Nebylo pochyb o tom, že se stala obětí násilné vraždy.

Komu patřily ty nože? Kdo je skrýval? Proč zabíjel?

Policie vyslýchala i naši partu, dlouho, několik hodin, dělaly se rekonstrukce, soud nařídil pitvu.

Zjistilo se, že vrah musel být pravák, podle toho, v jakém úhlu byly nože v dívčině těle zabodnuty.

V den soudu si nás proklepli, samozřejmě jsme nikdo neměli žádné průkazné alibi.

Všichni jsme byli přítomni na místě zločinu, když se to neštěstí stalo.

Do kauzy se zapojil i tým vyšetřovatelů vražd ze sousedního okrsku.

Museli jsme podepsat spoustu papírů, tři lidé byli propuštěni, ostatní zůstali ve vazbě.

Jako potenciální podezřelí z vraždy té nešťastné dívky.

Počet podezřelých se zúžil na sudé číslo.

V den poslední bylo jasno, kdo je tím hledaným, kdo zabil, kdo půjde bruchet.

Usvědčily ho okolnosti.

Strnula celá naše parta.

Soud oficiálně vynesl verdikt.

V doprovodu, v poutech, jsem byl prohlášen za pravého vraha!

Pravidla klepání

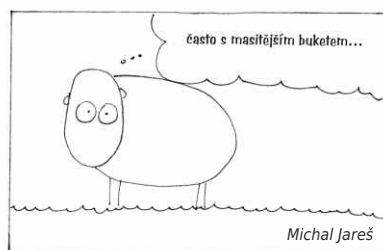
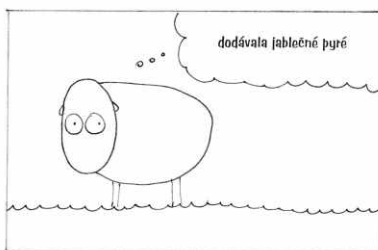
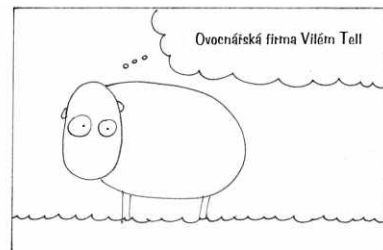
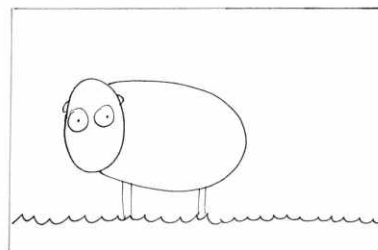
Vážení pacienti a návštěvníci, prosíme,

ZAKLEPEJTE POUZE JEDNOU A VYČKEJTE!

Sestra v ordinaci má výborný sluch, ale pouze dvě ruce, a přijde, jakmile dokončí práci. Děkujeme.



KOMIKS - Zlá ovce



Michal Jareš

KULTURNÍ KURÝR

NOVINKY ZE SVĚTA KNIH, AUDIOKNIH A HUDBY

KNIHY

Řecká filozofie na cestě k římským čtenářům

Filozofický spis De deorum natura (doslova O přirozenosti bohů) vznikl v roce



45 př. n. l., sestává ze tří knih a je napsán ve formě platónského rozhovoru mezi skeptiky Gaiem Kottou a Quintem Luciliem Balbem a epikúrovcem Gaiem Velleiem. Autor představuje pojetí bohů podle stanovisek různých škol včetně kritických protiargumentů,

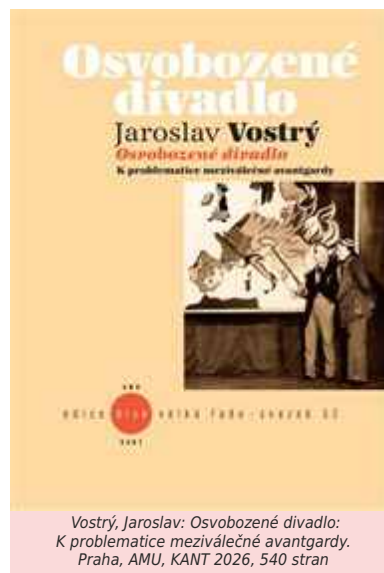
k nimž se však sám nijak nevyjadřuje. Význam tohoto Ciceronova díla tkví především v tom, že jeho prostřednictvím se k římským čtenářům poprvé dostala řecká filozofie v latině. Spis byl do češtiny přeložen pouze jednou v roce 1948 Antonínem Kolářem, logicky tedy již značně zastaral a nový překlad jistě ocení nejen odborná filozofická čtenářská obec.

Fenomén Osvobozeného divadla opět pod interpretační lupou

Tato kniha je věnovaná výzkumu moderního českého komediálního divadla; šťastným příkladem jsou tu osudy tzv. avantgardy související se zkoumáním zdrojů mimického žvlu v českém divadle. V případě vzniku a vývoje Osvobozeného divadla Jiřího Voskovce (1905–1980) a Jana Wericha (1905–1980) jde o oblast, kde se protíná jejich mimické umění s „dramatickou“ tvorbou – tedy psaním vlastních divadelních her. Požadí pak tvoří celkový vývoj generace Devětsílu a související -ismy (poetismus, konstruktivismus, dadaismus, surrealismus); dochází tak i ke srovnání s tvorbou dalších členů původního Osvobozeného divadla a v jistém ohledu i „protipólů“ V+W: E. F. Buriana (1904–1959), Jiřího Frejky (1904–1952) a Jindřicha Honzla (1890–1953).

Postavení Osvobozeného divadla bylo zvláštní – divadlo bylo spojené s avantgardními snahami v dalších uměních; v literatuře zejména s rozvojem české poezie, která byla nejen za první republiky uznávaně nejprůbojnějším uměleckým útvarům. Vedle tradice mimu – primárně tělesné herecké proměny – jde tak o problematiku vazeb herectví a lyriky, což těsně souvisí s rozvojem režisérského divadla, zejména v díle E. F. Buriana a Jiřího Frejky z 20. a 30. let., ale i s vlastní tvorbou V+W, a má co dělat s tradicí poetického divadla, které – v těsném spojení s tradicí mimu – zakládá specifickou podobu českého divadla. Třetí tendencí, jak to nazývá Jaroslav Vostrý ve své knize, je oživení divadelního prostoru jednak z hlediska nové vizualizace divadla, jednak sémantizace jeho jednotlivých prvků. Další vývoj tohoto typu divadla byl ovšem ovlivněn nejprve totalitním režimem i později dalšími vlivy spojenými s tzv. estetickým kapitalismem; tak byla tato tradice bohužel zatlačena do pozadí. Proto si tím víc zasluhuje uvedení do

současného diskurzu. V případě výzkumu „avantgardního“ herectví, zkoumání v souvislosti s rozvojem režisérského divadla, jde současně o řešení zásadní otázky: Co je možné vidět v tzv. avantgardním umění dnes a jak dnes určit jeho obsah a dosah. Dnes, to znamená v době, kdy avantgardní utopie ztratily v dobovém myšlení své někdejší postavení. Lze tak označit Osvobozené divadlo? Vztahuje se tato charakteristika na celou jeho historii? Tedy na Osvobozené divadlo působící jako divadelní sekce Devětsílu i Osvobozené divadlo V+W a další tvorbu těch, kteří stáli počátečnímu období Osvobozeného divadla v čele?



Vostrý, Jaroslav: Osvobozené divadlo: K problematice meziválečné avantgardy. Praha, AMU, KANT 2026, 540 stran

Role žen v dějinách byla mnohem aktivnější a rozmanitější, než si myslíme

Annabelle Hirsch vypráví dějiny prostřednictvím věcí, které patřily nebo byly určeny ženám. Stovka předmětů zde zastupuje normy a mýty, ale také symbolizuje ženskou emancipaci. Dočteme se o kuriózních objektech, například o skleněném dildu ze šestnáctého století nebo kovovém korzetu, ale i o zcela všedních věcech, jako je psací stroj nebo bicykl. Tyto předměty vyprávějí o osudech neznámých žen, umělkyní, intelektuálek i současných celebrit, od kurtizán a otrokyní přes Hannu Arendt až po Kim Kardashian. Krátké příběhy jednotlivých věcí vrhají nové světlo na roli žen v dějinách a dokazují, že ženy nikdy nestály stranou historie, pouze jim nebyla věnována pozornost.



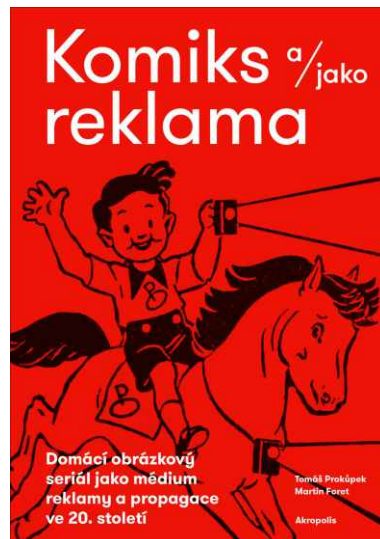
Hirsch, Annabelle: Věci. Dějiny žen ve stovce předmětů. Brno, HOST 2026, 438 stran

Komiks a jako reklama

Autoři ukazují pestrou škálu výrobků a služeb, které komiks propagoval – od „humorného“ seriálu Muž s tabatěrkou aneb Kokain dělá divy z konce 20. let, přes množství příběhů lákajících na hubnoucí čaje, až po značkové cukrovinky nebo dokonce knihy. Zároveň připomíná, že komiksová reklama se v čase

proměňovala: výrazný zlom přichází mezi lety 1948–1989, kdy se propagovaly spíše typy výrobků než konkrétní značky a výrobci.

Kniha přináší také jména a ukázky práce významných autorů reklamního komiksu: vedle osobností jako Josef Lada, Ondřej Sekora či René Klapač se věnuje i tvůrcům jako František Voborský, Kája Saudek, Jaroslav Němeček nebo Leo Heilbrunn. Důležitou součástí je obsáhlá obrazová příloha – řada materiálů pochází i ze soukromých sbírek, protože mnoho reklamních tiskovin se dochovalo jen výjimečně.



Foret, Martin – Prokůpek, Tomáš: Komiks a jako reklama. Domácí obrázkový seriál jako médium reklamy a propagace ve 20. století. Praha, Akropolis 2026, 408 stran

Unikátní ilustrovaná edice Malého prince k 80. výročí od prvního vydání

„Stáváš se navzdory zodpovědným za to, cos k sobě připoutal.“ Nestárnoucí příběh z pera Antoina de Saint-Exupéryho okouzluje už desítky let malé i dospělé čtenáře. Užijte si ho jako nikdy předtím – tentokrát ve zpracování grafického studia MinaLima. Čeká vás více než 100 nových ilustrací a 8 interaktivních posuvných prvků, které oživují klíčové okamžiky vyprávění. Toto výpravné vydání potěší každého, kdo chce Malého prince znovu prožít očima dítěte a se srdcem otevřeným zázrakům.

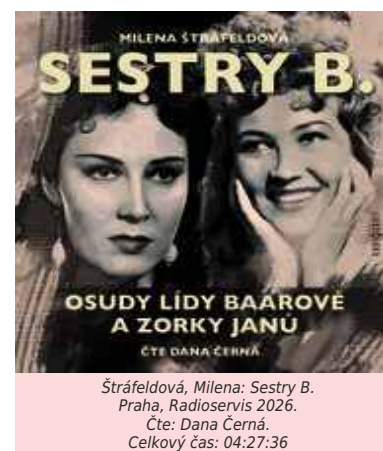


de Saint-Exupéry, Antoine Malý princ – MinaLima. Praha, Albatros 2026, 192 stran

AUDIOKNIHY

Osudy Lídy Baarové a Zorky Janů

Odišnější sestry by člověk těžko pohledal? Lída průbojná, živelná tmavovlásky. Zorka křehká, věčně pochybující blondýnka. A obě zasloužily život herectví. Příběh Lídy Baarové je obecně známý. Její mladší sestra si hledala cestu k umění klopotněji, ale s nemenší vášní. Novela si všímá hlavně jejího životního příběhu: vyrůstání ve stínu úspěšnější Lídy i poválečné nálepky „sestry nacistické kolaborantky“. Nadějná divadelní herečka odešla ze světa dobrovolně v pouhých 25 letech.



Štráfeldová, Milena: Sestry B. Praha, Radioservis 2026. Čte: Dana Černá. Celkový čas: 04:27:36

Minulost nakonec dožene každého...

V okolí Velkých Losin se roku 2017 plétají životní příběhy trojice nevšedních postav, jejichž osudové setkání završuje napínavou rodinnou ságu, inspirovanou skutečnými událostmi a sahající až do období druhé světové války. Jaké temné tajemství zdědil bývalý soudce a úspěšný spisovatel Roman Heyduk po svém zesnulém otci, respektovaném předsedovi senátu? Co sem přivedlo záhadnou, i přes pokročilý věk neobyčejně půvabnou Němku, kterou s Heydukem starším pojila společná minulost? A co skrývá stařec s obličejem zčásti zakrytým maskou, jemuž se v místním penzionu pro seniory přezdívala Nosferatu? Sugestivní příběh o hledání vlastní identity, vině a trestu i pomstě a odpuštění zavádí posluchače do koncentračních táborů, komunistických lágrů, zádumčivě krajiny Jeseníků i luxusních mezinárodních salonů a nechává je nahlédnout do nitra zločinců i jejich obětí, zakusit nezdolnou touhu po životě a hledat odpovědi na podstatné otázky spjaté s lidským údělem i naší vlastní historií.



Fila, Ivan: Tisíc očí. Praha, OneHotBook 2026. Čtou: Miroslav Donutl, Taťjana Medvecká, Igor Bareš, Ivana Uhlířová, Luboš Veselý, Pavel Batek, Eva Hacıurová. Režie: Markéta Jahodová. Celkový čas: neuveden

HUDBA

Vokální Čtvero ročních dob Antonia Vivaldiho je kompletní

Vokální skupina KrisKros a cappella vydává nové EP s úpravou slavného cyklu Čtvero ročních dob Antonia Vivaldiho. K Jaru, Létu a Podzimu, které postupně vycházely jako digitální singly v průběhu let 2024 a 2025, nyní přibyla i Zima, a tím se celý projekt stává kompletním. Jak zní barokní koncerty v podání pěti pěveckých hlasů s doprovodem

beatboxu. Umělecká vedoucí skupiny Jana Sochůrková k nové nahrávce poznamenala: „Posluchači nás znají především jako interprety populární hudby, ale vzhledem k tomu, že většina z nás má klasický zpěv vystudovaný, pustili jsme se i do tohoto žánru. A musím říct, že právě úpravy známých děl klasiky mají na našich koncertech mimořádný ohlas. Na repertoáru již máme témata ze Smetanovy Vltavy, Čajkovského Labutího jezera, Bachovy Toccaty a Fugy d moll a samozřejmě aktuální Vivaldiho cyklus Čtvero ročních dob.“ Autorem



naprosté většiny aranžů skupiny je David Vaňáč, který zároveň zaujímá post basisty. K osobitě Vivaldiho úpravě dodává: „Snažíme se o popularizaci 300 let staré hudby, aby se dostala k co nejširšímu publiku. Virtuozitu houslí jsem se pokusil rozdělit mezi pět zpěváků, podobně jako je pět prstů houslisty.“

KrisKros: Vivaldi: Four Seasons.
Praha, Supraphon 2026.
Celkový čas: 08:58 minut

Sestavil Petr Hanuška

RECENZE Hranice vzplála

Jana Jašová (* 1968) je jednou z nejlepších autorek žánrové literatury u nás – tři nominace na cenu Magnesia litera za detektivku za tři vydané romány nasvědčují, že patří k opravdu výrazným novým jménům. (To, že jsem byl pokaždé v porotě Magnesie za detektivku a nominoval její knihy berme spíš jen jako shodu náhod). Její doménou není ani tak detektivka, jako spíš psychologický thriller, ve kterém se varíují postupy, které můžeme znát třeba ze severských detektivek, nebo z knih anglické detektivní školy. Chybí tu vyšetřování policejního sboru i soukromého detektiva, jde spíš o komornější prostředí, ve kterém se nejistá, většinou trochu upozadovaná a trochu nenápadná hrdinka dostane do velmi ne-bezpečných situací, v nichž jde o život. Jana Jašová ovšem není ledabylá a své hry na napětí, které většinou umísťuje do pár po sobě jdoucích dnů (v *Krutém měsíci* jsou to velikonoční svátky během covidu, ve *Dravé zvěři napospas* zase během adventu), skvěle stupňuje. Zároveň to není hloupé a prvoplánové – třeba to, že názvy jejích knih jsou vybírány podle klasické britské literatury, ze Shakespeara (*Znič to jméno z Romea a Julie*, *Dravé zvěři napospas* ze *Snu noci svatojanské*) nebo z T. S. Eliota (*Krutý měsíc*), dokazují erudici a schopnost přemýšlet nad celkem. To všechno nabízí Jašová samozřejmě i ve své novince, nazvané – tradičně podle Shakespeara *Macbetha* – *Zapalte hranici*.

Tradičně také dostaneme svou dávku napětí. Opět se tu střídají vypravěčky, tentokrát dlouholeté kamarádky a spolubydlící, Veronika Tůmová a Aneta Klemáková. Aneta je rozervaná dívka z bohaté rodiny, která způsobila před sedmnácti lety havárii auta, při níž zemřela její někdejší kamarádka. Vero-

nika je přesně typická postava, kterou Jana Jašová umí napsat: trochu nejistá, trochu utápnutá, ale ve výsledku silná a nakonec ta, které držíme palce, aby všechno dokázala uhrát do konce. Má svoje mindráky, problémy i obsese, ale tím víc



Jašová, Jana: Zapalte hranici.
Praha, Motto 2025, 352 stran

je lidštější. Na rozdíl od Anety, která je trochu mimoňka a se kterou se ztotožnit může být složitější. Obě hrdiny jedou na pálení čarodějnic někam k Sečské přehradě (příběh se odehrává v Železných horách na sice vymyšlených, ale vlastně

ztotožnitelných místech kolem hradu Lichnice). Aneta zde, v místě nazvaném Bučina, prožívala dospívání i první velké lásky, zatímco Veronika je tradicemi spojenými s čarodějnicemi poněkud nepolíbená. Návrat do míst, kde se kdysi stala smrtelná havárie, má ovšem i skrytější důvody: Aneta je vydíraná neznámým mužem, který chce zaplatit milion za to, že neprozradí, jak to bylo doopravdy při někdejší bouračce. V Bučině je navíc tradiční pálení ohňů během filipojakubské noci spojené i s láskami a nenávisťmi, které přetrvávají generace. Veronika má v takovém prostředí jako cizí element vlastně výhodu, protože poznává nejrůznější typy lidí a vztahů napoprvé a není zatížená předsudky. Stejně tak ale teprve na místě odhaluje, co se doopravdy stalo kdysi a je při tom zatažená do hry o život při stupňující se vyděračské šarvádě.

Samozřejmě není správné prozrazovat víc, než by se mělo. Spíš než prozradit, kdo je pachatel by bylo dobré všimnout si postupů Jany Jašové – naučila se z tradice, že ti nejméně podezřelí jsou vlastně podezřelí nejvíc, i to, že malá lež na začátku má postupem času fatální následky. Skvěle umí dialogy a uvěřitelné jsou věci vztahové (řekl bych, že má velmi dobré oko a ucho v tom, jak se chová generace jejích dětí). Nenudí, i když tu a tam je situace trochu přitažená za vlasy (v minulých i přítomné knize oblíbené klíšé podzemní chodby, které jako by vypadlo z nějakého spíš pokleslejšího kriminálu a la Edgar Wallace, než Agatha Christie, ke které zjevně Jašová chodí na následky). Je někdy příliš rozbíhavá a některé z jejích mikroepizod, které pomáhají v jistou chvíli zvýšit napětí, asi v celku

nefungují tak, jak byly zamýšleny. V přítomné knize je to linka s bodyguardem Anetina otce, který se leckdy zjeví doslova jako duch, aniž by jeho přítomnost na některých místech byla zase až tak nutná (týká se to především jeho trochu neviditelného pobytu v penzionu, ve kterém Veronika s Anetou bydlí). Stejně tak jsou některé z postav možná až příliš světlé, nebo temné – někdejší Anetin kamarád Olin, byt prošel kriminálem a zkušeností narkomana, je trochu anděl, zatímco Anetin nastávající Tony je „jenom“ blbeček. Asi bych zároveň na autorčině místě trochu přehodnotil Veronikino chování – i když vyrůstala někde na Vysočině, chová se daleko víc jako „holka z města“, než Aneta, která by měla být lehce padlým nočnítkem s psychickými problémy a která by na „venkov“ neměla zapadnout.

Zároveň tyhle možné výhrady převyšuje autorčina lepší stránka – skvěle ji jdou a sedí postavy vedlejší, a to od přesných povahových rysů maloměstských snobů přes dobrovolné hasiče až po schopnost citlivě pojmenovat i problém řekneme „antivaxerský“, nebo umění v pár větách pojmenovat unavenou a nevyspalou policejní vyšetřovatelku, aniž by ji ponižovala nebo zlehčovala. Stejně umí velmi dobře dávkovat informace a rozprostřít je v celku románu. Ty stopy jsou někdy schválně hravě zavádějící – typem za všechny by mohl být bratr zemřelé Anetiny kamarádky, který chvilku může působit jako někdo, kdo by měl zájem dívku vydírat. Vlastně v tom celku je dílo Jana Jašové skvělou ukázkou dobře napsaného psychologického románu ze současnosti, než abychom ho drželi v pouhé škatulce psychologického thrilleru. A zároveň se vlastně pořád divím, že nějaká dramaturgická skupina po jejích knihách ještě nesáhla a nezačala je zfilmovávat. Zasloužily by si to.

Michal Jareš
Autor je literární kritik a historik

MIXZÓNA Týden má tři pilíře dlouhověkosti

Experti radí, jak neskončit s cvičením v lednu a které doplňky stravy jsou jen drazé zabalená naděje

Na sociálních sítích se od začátku ledna objevují posměšné příspěvky o „ledňáčcích“. Kdo to je? Člověk, který s motivací zhubnout nebo zesílit začne s novým rokem navštěvovat fitness centra. Po pár týdnech, maximálně měsících, mu ale tradičně motivace dojde a cvičit přesta-

ne. Klíčovou otázkou pro ně je, jak nepřestat a jak si vypěstovat návyky, které vedou k delšímu životu ve zdraví. A také jakou stravou a jejími doplňky si ve zdravém způsobu života pomoci. „Posměšky na takzvané ledňáčky jsou za mě spíše negativní. Lidi, kteří se snaží změnit a chtějí začít cvičit, bychom naopak měli podpořit. Začít v lednu tedy není problém. Ten nastává, když si lidé nastaví cíle, které jsou nerealistické

a dlouhodobě neudržitelné,“ uvádí výživový poradce Miloslav Šindelář.

Motivace je důležitá, ale... V názoru není sám. „Z pohledu fyzioterapeuta je leden nejlepší chvíle v roce. Lidé mají energii něco změnit. Problém nebývá v tom, že by byli slabí. Problém je, že většina z nich začne bez systému, tedy příliš

rychle, příliš tvrdě a bez brzdy. A pak se to celé zlomí na první únavě, stresu nebo bolesti,“ říká Michal Novotný, který je jedním z nejznámějších fyzioterapeutů v Česku.

„Když chci, aby člověk u pohybu vydržel, nesázím na motivaci. Ta kolísá. Člověk by neměl řešit jen to, kolik zhub-



ne, ale kým se změnou stává. Měl by se z něj stát především člověk, který se hýbe pravidelně, i když má horší den. Klíčový hack je tak odvcížit i „minimum, které se počítá“. Ne každý den totiž bude ideální. Proto existují krátké verze cvičení. Třeba osm až deset minut, dva jednoduché a základní cviky ve dvou sériích a konec,“ popisuje Novotný, který loni na podzim vydal knihu *Za hranice odolnosti*. Jak název knihy napovídá, na stránkách se čtenáři dozvědí, jak se vybičovat za hranice vlastní odolnosti a posouvat své limity výkonů – jak sportovních, tak životních i pracovních.

Jaký ledňáček podle Novotného tedy uspěje? Takový, který začne menším krokem, než mu jeho ego velí, a dokáže se vybičovat k návratu i přes bolest. A pak už cvičení bude jeho rutina. „Nesmí to přepálit, naopak musí mít vedle plynu i brzdu. Zároveň musí mít respekt k regeneraci. Protože právě během ní se stáváme silnějšími,“ říká Novotný s tím, že běžná svalová únava je po nové zátěži zcela normální. Ale

ostrá bolest, která se s každým tréninkem zhoršuje, mění techniku nebo budí v noci, znamená stopku. „Když se několik dní v kuse hroutí spánek, energie a chuť trénovat, často nejde o slabou hlavu, ale o kombinaci tréninku, stresu a nedostatečné regenerace. V tu chvíli je rozumné zátěž stáhnout, ne přidat,“ radí Novotný.

Jak by lidé měli cvičit?

Problém podle fyzioterapeuta je, že lidé stále hledají ten nejlepší typ tréninku. To je ale problém, tělo nefunguje jako monolit a potřebuje změny. „Srdce a cévy potřebují pravidelný aerobní stimul, svaly a šlachy potřebují mechanické zatížení, klouby potřebují rozsah a správnou kontrolu, nervový systém potřebuje koordinaci a rovnováhu. Když člověk trénuje jen jednu věc, tedy jen silové, jen běh nebo jen cvičí jógu, část systému se zlepší, ale jiná část začne být slabým místem. A to se dřív nebo později projeví na výkonu bolestí nebo únavou,“ popisuje s tím, že proto je ideální mix aktivit.

Dospělí by tak měli mít týdně zhruba

150 až 300 minut středně intenzivní aerobní aktivity nebo 75 až 150 minut intenzivní a k tomu posilování hlavních svalových skupin alespoň dva dny v týdnu. Aerobní aktivity by měly živit „motor těla“, tedy kardiometabolické systémy, silová činnost zase chrání pohon těla, který tvoří kostra, svaly a šlachy. Třetí vrstva pak je mobilita a správná kontrola pohybu.

„Prakticky to lidem překládám tak, že týden má mít tři pilíře, které vedou k dlouhověkosti. První pilíř je síla. Dát si dvě až tři cvičení týdně, která pokryjí celé tělo. Může jít o dřepy, tahy, tlaky, přitahy a cvičení na střed těla. Druhý pilíř je aerobní aktivita ve formě svižné chůze, kola nebo lehkého běhu. A třetí pilíř je mobilita a stabilita. Ta se musí dělat krátce, ale často. Tedy dopřát tělu pět až deset minut denně protahovacích cviků na kyčle, hrudník, kotníky a kontrolu trupu,“ vysvětluje Novotný.

I podle Šindeláře je z hlediska dlouhověkosti i zdraví klíčové kombinovat různé typy zátěže. „Tělo je velmi adaptabilní a evolučně jsme opravdu stvořeni ke každodennímu pohybu, nicméně mu-

síme mu poskytnout dostatečný stimul. Jednostrannost vede dříve či později k problémům. Cílem není být nejlepší v jedné disciplíně, ale odolný a funkční i dlouhodobě. Podle vědeckých studií nám největší zdravotní benefity přináší kombinace kardiorespiračního tréninku jako běh, kolo, HIIT a silového tréninku v posilovně, na workout hřišti nebo s váhou vlastního těla,“ popisuje expert. Strava v zimě: překopání není potřeba Podle obou odborníků není nutné v zimě zásadně měnit jídelníček. Co se ale měnit může, jsou potřeby organismu. „Máme totiž méně slunečního světla, větší riziko infekcí, vyšší nároky na imunitu i psychickou odolnost z důvodu kratších dnů. V zimním jídelníčku by tedy neměl chybět dostatek bílkovin pro podporu imunity, regeneraci a udržení svalové hmoty,“ vypočítává Šindelář.

Ondřej Charvát
Hospodářské noviny

HISTORIE Březnová výročí středomoravského regionu

Před 130 lety - dne 2. března 1896 se narodil na Hané, v obci Dobromilice na Prostějovsku Vladimír PUKL, malíř, grafik a vysokoškolský pedagog.

Narodil se v rodině zemědělce jako třetí z osmi dětí a část dětství prožíval u babičky v Brně. R. 1914 maturoval, ale i přes nesporný výtvarný talent jej rodiče poslali na brněnskou techniku. R. 1915 byl povolán do armády a dostal se do Haliče, jižního Tyrolska a k Jadranu. R. 1917 byl raněn a zbytek války strávil v nemocnici v Jevíčku. Po válce se přihlásil na výtouženou uměleckoprůmyslovou školu v Praze, kde studoval u prof. Josefa Schussera. Z finančních důvodů studium nedokončil a dále se vzdělával sám. R. 1919 se oženil a o deset let později se přihlásil na Akademii výtvarných umění v Praze, kde byl přijat Maxem Švabinským. Absolvoval u prof. T. F. Šimona. Krátce vyučoval na gymnáziu v Nymburku, od r. 1935 až do uzavření vysokých škol působil jako asistent T. F. Šimona. V l. 1939-45 žil na Valašsku v Hoštálkové, na samotě zvané Kút. Zde měl ateliér a často u něj pobývali i jeho studenti, které jako profesor grafiky na AVU v Praze od r. 1945 vychovával. Je autorem skript *Příručka plastické anatomie pro výtvarníky*. R. 1958 odešel do důchodu a definitivně zakotvil v Hoštálkové. Zemřel po delší nemoci ve Fakultní nemocnici v Olomouci dne 24. 5. 1970. Urna s jeho popelem je uložena na hřbitově v Prostějově. V grafice se věnoval hlavně dřevorytu a barevnému leptu. Věnoval se i sochařství, většinou vytvářel drobné plastiky z glazované pálené hlíny. Účastnil se řady výstav, mj. v Praze, Prostějově, Vsetíně, Brně či Valašském Meziříčí. Část jeho díla je ve sbírkách Muzea regionu Valašsko.

Před 55 lety - dne 2. března 1971 zemřel v Olomouci Vojtěch KRÁČMAR, učitel a externí vysokoškolský pedagog na pedagogické fakultě.

Pocházel z Lošova, kde se narodil 18.2.1908. Studoval v římském lyceu na kněze a poté obor matematika, fyzika a biologie. Působil na Slovensku, kde se přátelil s Petrem Jilemnickým. Byl činný i v odboji. V r. 1940 se vrátil domů a učil na olomouckých školách v Hodolanech a na Komeniu. Zajímal se o biologii a přírodní vědy a publikoval v odborném a pedagogickém tisku. Psal též odborné práce z pomologie a ovocného školkařství. Také zpracoval učebnici biologie.

Před 60 lety - dne 3. března 1966 se ve Šternberku narodila Mgr. Hana ŠEVČÍKOVÁ, roz. Poláchová, učitelka základní školy a zástupkyně ředitelky školy v Nové Hradečné.

Po základní škole absolvovala gymnázium v Uničově, kde maturovala r. 1984. Do r. 1990 pracovala jako technolog ve strojírenství v UNEX Uničově. V l. 1996-2004 absolvovala dálkově studium speciální pedagogiky na UP v Olomouci, zároveň od r. 1997 působila jako učitelka základní školy. Je koordinátorkou EVVO a KMC. Zajišťuje kulturní akce pro žáky a zdravotnickou prevenci. Se svými žáky se zapojila do projektu, jehož cílem bylo sesbírat místní lidové pověsti z Nové Hradečné a okolí a vydat publikaci, kterou ilustrovali žáci ZŠ Hradečná. Kniha vznikla za přispění kronikářky obce paní Marie Poláchové, což je maminka výše jmenované. První vydání *Pověstí z Bradla a okolí* vyšlo v r. 2008, 2. vydání rozšířené o překlady pověstí do němčiny a angličtiny se objevily v r. 2012. Kniha pověstí obsahuje celkem osmnáct příběhů.

Před 20 lety - dne 3. března 2006 zemřel v Olomouci emeritní prof. PhDr. Eduard PETRŮ, DrSc., literární vědec, editor, bibliograf, překladatel a nositel Ceny města Olomouce za rok 1998.

Narodil se v Olomouci 16. 12. 1928 a studoval na Slovanském gymnáziu, kde maturoval r. 1948. Poté absolvoval FF UP obor čeština a francouzština, kde promoval v r. 1952. Následně pracoval v olomoucké vědecké knihovně jako bibliograf a správce rukopisných sbírek. V l. 1959-61 absolvoval postgraduální knihovnický kurz.

Od r. 1964 působil na katedře bohemistiky FF UP, kde se r. 1968 habilitoval a r. 1986 byl jmenován profesorem dějin české literatury a literární teorie. Zabýval se starší českou literaturou, zejména dílem Petra Chelčického, překládal a vydával humanistické listy. V l. 1989-94 byl vedoucím katedry bohemistiky a slavistiky a v l. 1993-96 proděkanem pro vědeckobadatelskou činnost. Na svém kontě má řadu významných titulů a mnoho příspěvků do periodik. V denním tisku užíval šifry epe- nebo ep. Zprvu psal do odborného knihovnického tisku a později do časopisů: *Ruský jazyk*, *Listy filologické*, *Slavia*, *Literární měsíčník*, *Scriptum*, *Index*, *Česká literatura* aj.



Před 105 lety - dne 4. března 1921 se v obci Špičky poblíž Hranic narodil PhDr. Svatopluk HRAB, CSc., filozof a vysokoškolský pracovník.

Po maturitě na gymnáziu v Hranicích absolvoval v r. 1942 dvouletou Odbornou školu mlynářskou a pekařskou v Pardubicích. Do r. 1945 byl zaměstnán jako technolog u Výrobního družstva pekařského v Kyjově. Po r. 1945 studoval filozofii v Brně a Olomouci (u prof. J. Popelová J. L. Fischer), doktorát z filozofie získal v r. 1952. Po r. 1968 pracoval na univerzitě jako administrativní síla a v r. 1989 byl novým vedením pověřen obnovením katedry filozofie FF UP. V následujícím roce těžce onemocněl a nemohl pokračovat ve své práci. Zemřel 24.12.1992 v Hranicích.



Před 115 lety - dne 5. března 1911 se v Olomouci narodila Milada SKOKÁNKOVÁ, knihovnice a autorka vzpomínek na štábního kapitána Jana Skokánka (1900-1944).

Dcera středoškolského prof. Josefa Bílého (1883-1953) maturovala na Dívčím re-formním gymnáziu v r. 1929. Od r. 1954 pracovala v Krajské knihovně Olomouc, zprvu v oddělení katalogizace knih, později jako vedoucí oddělení a začátkem 60. l. jako zástupce ředitele. Do důchodu odcházela v r. 1973. Zemřela 30. 3. 1995 v Olomouci.

Před 85 lety - dne 6. března 1941 zemřel ve Skrbeni Samuel MIKULKA, učitel, hudební pedagog, skladatel, varhaník a ředitel kůru.

Narodil se 27. 5. 1861 v Breznici v Slovinsku. Jeho předci pocházeli z Křelova a Skrbeně. Měšťanskou školu vychodil u sv. Štěpána v Praze, stejně jako reálné gymnázium. Poté absolvoval učitelský kurz. Od r. 1880 byl učitelem v Cerhovicích, v l. 1881-83 v Nenakonicích u Věrovan, r. 1883 v Křelově a v l. 1885-93 působil opět v Cerhovicích. R. 1890 se oženil ve Velké Bystřici a od r. 1893 působil ve Skrbeni. Přijel z Čechovic, kde byl správcem jednotřídky i správcem skrbeňské školy, kde následně působil osmadvacet let. Byl velmi nadaný hudebník a varhaník.

Před 80 lety - dne 6. března 1946 se v Karviné narodil Stanislav MACHURA, dirigent a hudební dramaturg.

Laureát mezinárodní dirigentské soutěže ve Francii v Besanconu r. 1973. Začátkem 80. l. působil v Orchestru Slovinského rozhlasu a televize. V průběhu své umělecké

dráhy hostoval v řadě zahraničních orchestrů v Evropě, na Kubě a v Japonsku. Měl na kontě více jak 1000 koncertů, 100 rozhlasových nahrávek, 30 televizních přenosů a nejméně 70 provedených hudebních děl. Byl též dvakrát laureátem Karajanovy soutěže v Západním Berlíně. V l. 1987-91 byl šéfdirigentem. V následujících dvou sezónách působil jako šéfdirigent Moravského divadla v Olomouci. Dramaturg a spoluzakladatel Podzimního festivalu duchovní hudby. V r. 2008 dostal Cenu města Olomouce. V Olomouci žil trvale třicet pět let a zemřel zde 22. 5. 2022.

Před 15 lety - dne 6. března 2011 zemřel v Praze Rostislav ČTVRTLÍK, český divadelní a filmový herec a dabér.

Pocházel z Olomouce, kde se narodil 9. 11. 1963. Po vychození základní školy na Hálkově ulici odešel studovat na Střední průmyslovou školu stavební v Lipníku nad Bečvou a po maturitě absolvoval r. 1987 v Praze DAMU. Poté působil v tehdejším Mahenově divadle v Brně. V r. 1992 se vrátil do Prahy a získal angažmá v Divadle pod Palmovkou. I přes svoji těžkou a přes deset let trvající nemoc stále zkoušel a hrál. Poslední rolí, kterou na jevišti ztvárnil, byla role Dr. Chapmana v Cooneyho Nájemních pana Swana. Právě v této inscenaci vystoupil na jevišti 17. 6. 2010 naposledy. Hostoval v řadě divadel: Divadlo v Celetné, Divadlo ABC, Divadlo Na Fidlovačce a Divadlo v Řeznické. Hrál v řadě televizních filmů a seriálů mj. Rodáci, Kde padají hvězdy, Kriminálka Anděl, Četnické humoresky nebo Vyprávěj. Hojně se věnoval televiznímu a filmovému dabingu (např. daboval postavu Chandlera z televizního seriálu Přátelé). Jeho nejslavnější divadelní rolí byla postava Lennieho v inscenaci hry Johna Steinbecka O myších a lidech, která byla reprizována sedmáct let, dosáhla neuvěřitelných 300 repríz a mnohými byla vnímána jako kultovní. Pamětní desku na rodném domě vytvořil kladenský sochař Zdeněk Manina a byla odhalena na Masarykově ulici č. 55 dne 9. 11. 2012. Celou akci zorganizovala Mgr. Janeta Benešová, ředitelka Městského divadla Mladá Boleslav, která k uctění památky herce a dabéra založila r. 2011 občanské sdružení ČTVRTLÍSTEK. Součástí je i Memorál Rosti Čtvrtlíka – soutěžní přehlídka mladých recitátorů z řad studentů středních škol a gymnázií. Podrobnosti k soutěži a archiv dokumentů k 10. výročí občanského sdružení je na webu www.ctvrtlistek.cz.



Před 150 lety - dne 7. března 1876 se narodila v Olomouci-Hejčíně Božena MRŠTÍKOVÁ, roz. Pacasová, spisovatelka a překladatelka.

V Olomouci navštěvovala obecnou školu a německou měšťanskou školu v klášteře Uršulinek, učila se hře na housle. Některé její beletristické práce, jež psala pod pseudonymem nebo pod šifrou, publikovala pod čarou v olomouckých novinách (1892-1904). Její práce vyšly v Pozoru, Selských listech a v Našinci. Příchod nového století oslavila básní Na prahu nového století, jež byla otištěna v lednu 1900 v revui Nový život. Autorka drobných povídek ze života chudých lidí. Překládala z ruštiny a němčiny. Z té doby pochází také několik pokusů o divadelní hry – např. jednoaktovka O palmu vítězství (1902). Tuto hru sehráli s úspěchem hejčínští studenti v r. 1903. Pak byla práce přepracována a rozšířena a pod změněným titulem Drama umělce ji hrála v Olomouci a okolí kočovná divadelní společnost Janovského. Později drama přepracoval Vilém Mrštík (její manžel od r. 1904) a zadal Národnímu divadlu v Praze pod názvem Anežka. Drama se dostalo na scénu až po Vilémově smrti. Hrál se na podzim r. 1912. Po smrti manžela pokračovala v práci na Vzpomínkách. Zemřela 8. 6. 1958 v Olomouci. Pohřbena je na hřbitově v Černovíře.

Před 85 lety - dne 7. března 1941 se v Olomouci narodil Mgr. Jaroslav HLAVÁČ, dlouholetý ředitel základní školy a sbormistr Dětského pěveckého sboru ve Velkém Týnci.

V l. 1955-59 se připravoval na učitelskou dráhu a studoval pedagogickou školu pro vzdělávání učitelů národních škol. Poté učil do r. 1960 na obecné škole v Medlově u Uničova a po vojně v r. 1962 přišel do Velkého Týnce, kde působil až do r. 2004. Zprvu vyučoval dva roky na 1. stupni a od r. 1964 dále studoval Pedagogickou fakultu UP v Olomouci s aprobací předmětů matematika a základy techniky. V r. 1990 byl jmenován ředitelem školy. Největší úspěch mělo jeho působení u dětského pěveckého sboru působícího při škole, který vedl třicet let. Patřilo a stále patří k dobré vizitce školy, že vede své žáky nejen k osvojení toho, co vymezují osnovy, ale že jim vdechne i kus nadšení a krásy. Pěvecký sbor pod jeho vedením patřil mezi nejlepší dětské sbory na Olomoucku. Bydlí v Grygově.



Před 15 lety - dne 7. března 2011 zemřel v Olomouci PaedDr. Miloš STIBOR, umělecký fotograf, výtvarný pedagog a nositel mezinárodního titulu MFIAP, nejvyššího vyznamenání, které může fotograf dosáhnout.

Narodil se v rodině ruského legionáře, majora čs. armády dne 11. 7. 1927 v Olomouci. Od útlého dětství pobýval v důsledku otcova vojenského působení v mnoha místech Československa – v Turčanském Svatém Martině, Komárně, Hranicích a v Krnově, odkud se rodina po útěku ze zabíraných Sudet v r. 1938 vrátila do Olomouce. Studoval nižší třídy Slovanského gymnázia, Vojenskou leteckou akademii a v l. 1947-51 absolvoval FF UP v Olomouci, obor výtvarná výchova a deskriptiva. Doktorát získal v r. 1952 a poté působil jako středoškolský profesor na Slovanském gymnáziu. V r. 1960 stál u založení Lidové školy umění, kde byl ředitelem a podílel se na tvorbě osnov pro výtvarné obory. Získal nejen objekt na Nové Ulici, ale celý jej rekonstruoval pro potřeby LŠU. V l. 1954-74 externě působil na UP jako lektor fotografie. Uspořádal přes 150 autorských výstav, např. v Olomouci, Praze, Brně, Hodoníně, Liberci, Opavě, Ostravě, Linci, Innsbrucku, Berlíně, Hamburku, Burghausenu, Fuldě, Würzburgu, Norimberku, Římě, Reggio Emilia, Bordeaux, Krakově, Tallinu, Rize, Kaunasu, Vilniusu aj. Zúčastnil se přes 400 výstav. Získal celou řadu ocenění a zlatý odznak Svazu českých fotografů. V posledním období se věnoval tvorbě publikací o historii a životě v Novém Hrozenkově. Je autorem knih Mädchenlandschaften (Düsseldorf 1980) a Fotografie pro Lidové školy umění (1980, 1983 a 1989). Vyšly o něm monografie od G. Goffetteho (Virton 1983), Karla Dvořáka (Ostrava 1984) a Ludvíka Barana (1990). Jeho fotografie jsou ve sbírkách Národní galerie a Uměleckoprůmyslového muzea a Sbírký Svazu českých fotografů v Praze, Muzea umění v Olomouci, Moravské galerie v Brně, Slezského zemského muzea v Opavě, Galerie výtvarného umění v Hodoníně, Muzea Ludwig v Kolíně nad Rýnem, Lotyšského fotografického muzea v Rize, Asociace litevských fotografů ve Vilniusu V letech 1998-2007 vyučoval na Slezské univerzitě v Opavě. Byl členem neformální skupiny PRSK (Příkryl – Rusek – Stibor – Kolář). V r. 2001 obdržel Cenu města Olomouce za celoživotní dílo a v r. 2002 byl výtvarné škole, kterou založil, propůjčen čestný název Základní umělecká škola Miloslava Stibora, výtvarný obor.



Před 160 lety - dne 8. března 1866 se narodil ve Velkém Týnci olomoucký arcibiskup a metropolita moravský, teolog ThDr. Leopold PŘEČAN.

Studoval Slovanské gymnázium v Olomouci, kde v r. 1885 maturoval a poté studoval bohosloveckou fakultu. Vysvěcen na kněze byl v r. 1889 a kněžskou primici odsloužil v kostele svého rodiště. V r. 1894 byl jmenován adjunktem na teologické fakultě a zároveň ustanoven lektorem Písma svatého v kněžském semináři. V r. 1902 se stal suplentem církevního práva a r. 1914 byl prohlášen doktorem teologie, záhy byl jmenován docentem. Souběžně s pedagogickou činností působil v l. 1916-21 jako kancléř arcibiskupství, o rok později byl generálním vikářem arcibiskupa Stojana. V r. 1923 byl jmenován sídelním kanovníkem olomouckým. Po Stojanově úmrtí byl posvěcen na arcibiskupa olomouckého a metropolitu moravského. Měl velkou zásluhu o zvelebení arcidiecéze po stránce správní a ekonomické. Velice se věnoval rozvoji církevního školství i činnosti charitativní. Proslul též jako znalec umění a ochránce památek. Od r. 1938 byl čestným členem Družiny literární a umělecké v Olomouci. V Olomouci-Hejčíně dal postavit nový farní chrám Cyrila a Metoděje. V době fašistické okupace se uchýlil na Svatý Kopeček, kde i po válce 2. 3. 1947 zemřel. Pochován byl podle svého přání do krypty hejčinského kostela. Jeho památku připomíná pamětní deska na chodbě Obecního úřadu ve Velkém Týnci a také v kostele.



Před 125 lety - dne 8. března 1901 se ve Velkém Týnci narodila Olga KOŠUTOVÁ-KLAPÁLKOVÁ, učitelka a spisovatelka.

Studovala na Učitelském ústavu v Olomouci, ale po vyloučení ze školy v r. 1915 kvůli rozšiřování protirakouských letáků dokončila středoškolské studium maturitou na České reálce až v r. 1921. Záhy poté začala učit na obecné škole v rodišti, kde působila jeden rok. Provdala se za legionáře, důstojníka čs. armády a pozdějšího armádního generála Karla Klapálka (1893-1984) do Užgorodu na Podkarpatskou Rus. V l. 1932-37 pobývala v Hranicích s dětmi a manželem, který zde vyučoval na vojenské akademii. Poté se rodina přestěhovala do Českých Budějovic, kde působila jako odborná učitelka. Od r. 1942 byla i se starší dcerou vězněna v koncentračním táboře ve Svatobořicích, v r. 1945 v Plané nad Lužnicí. Bezprostředně po skončení války začala žít v Praze, kde také 10. 2. 1989 i zemřela. Literárně přispívala zprvu do časopisů Národní osvobození (1935-38), Český dělník (1941) a Literární noviny (1940-41). Knižně debutovala románem Slunce nad údolím (1942). O dva roky později vyšel její román Lásky zůstává. V r. 1946 vyšel soubor jejích povídek a baladických příběhů z karpatských polonin v povodí Černé Tisy nazvaný Černá Paraska. Zážitky z internace vyšly v souboru próz U Svatobořic (1946). Válečné vzpomínky manžela a jeho portrét zpracovala v knize Voják vypravuje (1948).



Jubilantovi srdečně gratulujeme a přejeme hodně zdraví a pohody!

Před 100 lety - dne 8. března 1926 se narodil v Senici na Hané Arnošt NAVRÁTIL, herec.

V dětství rád hrával ve škole i v ochotnickém divadle různé scénky. Městanskou školu vychodil Litovlí a v Senici se vyučil holičem. Po osvobození v r. 1945 nastoupil místo úředníka v Olomouci, ale téhož roku byl angažován do Hanáckého divadla v Přerově. Po celé sezóně přestoupil do Těšínského divadla, kde působil sedm let. V l. 1946-53 zde nastudoval 60 rolí. Za roli Othella dostal nabídku do Brna, kde byl v l. 1953-79 ve Státním divadle Brno členem činohry. Hrál i v 7 filmech. Spolupracoval s rozhlasovými studii. Zemřel dne 18. 11. 1984 v Brně.

Před 100 lety - dne 9. března 1926 se v Olomouci narodil Josef PRUCEK, archivář, vlastivědný spisovatel a publicista.

Maturoval na Slovanském gymnáziu a poté vystřídal několik zaměstnání. Nejdéle však pracoval jako archivář Okresního archivu v Olomouci, kde působil od r. 1968 s pověřením vedení samostatné pobočky ve Šternberku a později od r. 1971 i deponitáře v Uničově. Souběžně se věnoval vlastivědné badatelské a publicistické činnosti, v níž pokračoval i po odchodu do důchodu v r. 1986. Publikoval ve vlastivědných sbornících, odborném a regionálním tisku. Hojně přispíval do Kulturního zpravodaje Šternberka, a to zejména v l. 1974-86. Jeho práce najdeme ve sbornících Historická Olomouc, Severní Morava, ve Výročních zprávách Památkového ústavu i Ročenkách Státního okresního archivu v Olomouci. Publikoval také ve Stráži lidu, olomouckém kulturním měsíčníku Kdy-kde-co v Olomouci, ve Zprávách Vlastivědného ústavu v Olomouci, Vlastivědných listech a v Lidové demokracii. Zemřel 16. 9. 2011.

Před 160 lety - dne 11. března 1866 se v městečku Kokory narodil Josef GEISLER, lékař, pedagog, divadelní ochotník a hudebník.

Maturoval na Slovanském gymnáziu v Olomouci r. 1884 a díky císařskému stipendiu pro nadané studenty mohl studovat na UK v Praze. Po promoci r. 1890 nastoupil praxi v Zemské nemocnici v Olomouci a r. 1894 se trvale usadil v Olomouci jako praktický lékař a soudní znalec krajského soudu. R. 1898 přednášel zdravotěvu v Pöttingeu, kde se stal ústavním lékařem. Hrál v Žerotíně na violoncello a zpíval. Ve výboru Žerotína působil v l. 1907-10. Byl též místopředsedou spolku divadelních ochotníků. Mnoho let působil jako šéflékař Okresní nemocenské pokladny a za svou veřejnou činnost byl v r. 1918 vyznamenán zlatým záslužným křížem. Zemřel 9. 5. 1936 v Olomouci.

Před 120 lety - dne 11. března 1901 se narodil v obci Horní Studénky Jan HUB, sbornísta a učitel.

Syn Jana Huba (1861-1930). Obecnou školu navštěvoval v působištích svého otce. Byl z patnácti dětí a projevoval největší hudební nadání. V r. 1912 přišel do Olomouce jako fundalista při arcibiskupském chrámu svatého Václava. Byl žákem Josefa Nešvery. Mohl studovat na Slovanském gymnáziu v Olomouci, ale studia dokončil až na učitelském ústavu, kde se mu věnoval výborný pedagog prof. František Waic. Po ukončení vojny v r. 1924 nastoupil jako učitel na obecné škole v Bušíně, v l. 1929-1938 učil v Šumperku. Jako zpěvák a první houslista byl členem PSSU v Zábřehu. V r. 1938 vstoupil do olomouckého pěveckého sboru Šestnáctka a v r. 1939 do PSMU, v němž se stal druhým tenoristou. V r. 1945 rozšířil mužský sbor z 16 na 60 členů a byl zakladatel MPS Nešvera. Zemřel 16. 5. 1985 v Olomouci.



Před 10 lety - dne 12. března 2016 zemřel v Olomouci Mgr. Miroslav SPÁČIL, duchovní Církve československé husitské.

Pocházel z Brodku u Přerova, kde se narodil 5. 11. 1929. V jedenácti letech začal studovat Státní reálné gymnázium v Přerově, kde maturoval v r. 1948. Poté odešel do Prahy na Husovu bohosloveckou fakultu, kde se seznámil se svou ženou Dagmar. Po promoci a vysvěcení v r. 1952 působil krátce ve Vsetíně. Po vojně v Lipníku nad Bečvou nastoupil jako farář v Pěnčíně, odkud v r. 1957 odešel do Bohuňovic. Zde působil do r. 1961, kdy mu byla státními úřady zakázána duchovní činnost a musel nastoupit do výroby. Do konce r. 1966 pracoval

v Hutní odbytové základně (později Ferona) v Olomouci. Poté v l. 1967-73 se vrátil k původnímu povolání a působil v náboženských obcích v Přerově a okolí. Ale v období normalizace opětovně ztratil státní souhlas s výkonem kněžské služby a opět se vrátil do Ferony, kde pracoval až do konce r. 1989. Ve volných chvílích se věnoval knihovnictví v závodní knihovně. Počátkem r. 1990 se trvale vrátil do služeb církve. V l. 1990-95 sloužil v Husově sboru v Olomouci, v l. 1995-2001 působil jako farář ve Velkém Týnci, kde duchovenskou službu definitivně ukončil. Měl možnost poznat i dalších 5 obcí z okolí a to: Grygov, Vsisko, Hostkovice, Vacanovice a Suchonice. Od r. 1997 bydlel s manželkou v Olomouci, a tak musel poslední čtyři roky denně dojíždět. Pravidelně publikoval v odborném i regionálním tisku. S jeho Duchovním slovem jsme se občas setkávali i na stránkách Týneckých listů.

Před 165 lety - dne 13. března 1861 se narodil v Ivanovicích na Hané Basil MACALÍK, agronom a středoškolský pedagog.

Maturoval na reálce v Prostějově r. 1880, poté studoval Vysokou školu zemědělskou ve Vídni, kde získal r. 1884 titul dipl. hospodář. V l. 1885-1911 působil jako profesor na Střední hospodářské škole v Přerově, poté do r. 1921 řediteloval na Hospodářské škole na Klášterním Hradisku u Olomouce. V r. 1922 odešel na trvalý odpočinek do Přerova. Po celou dobu pedagogické činnosti byl literárně činný. V r. 1888 napsal Drůbežnictví poučné a zábavné. Vypracoval osnovu



Učebnice chovu dobytka, založil ročenku Sborník zemědělský ad. Vykonal mnoho studijních cest po Evropě. V r. 1914 založil Macalíkovu zemědělskou knihovnu, kde vyšly jeho 2 spisy věnované chovu skotu a mlékařství. Zemřel 10. 11. 1940 v Přerově.

Před 155 lety - dne 13. března 1871 se v Bystrovanech u Olomouce narodil František OBZINA, knihtiskař a nakladatel.

Ve třinácti letech se učil tiskařem a sazečem v Arcibiskupské knihtiskárně v Olomouci. Pracoval zde i po vyučení, a to až do r. 1903, kdy se stal na krátký čas společníkem tiskárny Albína Smetany (1864-1925) v Litovli. V r. 1904 koupil ve Vyškově první českou tiskárnu Jana Hona (1851-1919), založenou v r. 1880, která tiskla noviny, plakáty, věstníky a obchodní tiskoviny. Teprve v r. 1911 se zde začaly tisknout knihy. Prostřednictvím vyškovského kněze Antonína Ludvíka Stříže (1888-1960) se seznámil s vydavatelem Josefem Floriánem (1873-1941) ze Staré Říše a spolupracoval s ním do r. 1919 na vydávání jeho edic Studium a Dobré dílo i jiných knih. Úpravy navrhoval nakladatel, tisklo se ve Vyškově. A tak Obzina tiskárna získala záhy dobré jméno spolehlivého typografického podniku, kde tiskli nejlepší spisovatelé, básníci a umělci. V r. 1919 začala tisknout pro Otakara Štorcha-Marienu (1897-1974) a jeho nakladatelství Aventinum. Tato spolupráce znamenala pro malou tiskárnu velkou změnu. Majitel byl nucen rozšířit prostory, zakoupit nové stroje a zvýšit počet pracovníků. Brzy poté následoval i zájem dalších nakladatelů z Brna, České Třebové a z dalších měst. Začátkem 20. l. začal tisknout bibliofilské svazky pro Břetislava Maria Kliku (1884-1958). Vlastní nakladatelskou činností spustil až v r. 1923, kdy začal vydávat knižní edici zvanou Obzinyovy tisky. Jednotlivé svazky byly číslovány a ilustrovali je přední umělci, jako např. Josef Čapek. V r. 1926 se stal zakládajícím členem Klubu moderních nakladatelů Kmen. Zemřel 26. 7. 1927 ve Vyškově. Po jeho smrti ve vydávání pokračoval až do r. 1947 jeho zeť Alois Báňa (1892-1977).



Před 75 lety - dne 13. března 1951 se v Brně narodila Ludmila MACHYTKOVÁ, operní pěvkyně.

Studovala zpěv na JAMU v Brně u doc. Václava a herectví u manželů Slavíkových. V r. 1971 jí nabídla angažmá v olomouckém divadle Svetozár Vítek. V Olomouci působila od r. 1972 a poslední rok JAMU dokončila formou dálkového studia. To už ale byla sólistkou olomoucké opery. Za téměř třicetileté působení v tomto divadle se setkala s vynikajícími dirigenty, režiséry i choreografy. Nastudovala více než 130 rolí operetního a později i operního žánru. Spolupracovala s operními soubory divadel v Brně, Plzni a Ostravě. Měla také příležitost nastudovat krásné operní role v opavském divadle. Za své umělecké výkony obdržela tvůrčí prémie Českého literárního fondu. V r. 1977 za roli Rózy v muzikálu Harryho Macourka Děti z hlíněné vesnice, v r. 1989 za roli Janky v operetě Niko Dostála Uherská svatba s přihlídnutím k roli paní Hussonové v muzikálu Jaromíra Vomáčky a Nadi Jedličkové Hledá se paník. V r. 1997 získala Cenu Thálie za ztvárnění postavy Anny Elisy v operetě Franze Lehára Paganini. V l. 2002-09 vykonávala funkci šéfa opery a operety Moravského divadla Olomouc.

K významnému životnímu jubileu přejeme umělkyni hodně zdraví a spokojenosti do dalších let!



Před 75 lety - dne 17. března 1951 zemřel v Brně Štěpán VYCHODIL, ředitel týnecké a holické měšťanské školy.

Narodil se 16. 2. 1886 v Tučapech u Dubu nad Moravou v rodině rolníka jako jeden z deseti dětí. Absolvoval reálku v Prostějově. Doplňovací maturitu si udělal na učitelském ústavu a poté ještě zkoušku učitelské způsobilosti a odbornou zkoušku z předmětů prvního odboru (český jazyk, zeměpis, dějepis). Zprvu působil na škole v Luboměři, poté v Tršicích. V r. 1922 byl jmenován ředitelem na nově založené měšťanské škole ve Velkém Týnci, kde působil do r. 1936. V r. 1936 byla postavena nová školní budova a založena měšťanská škola v Holici u Olomouce. Vyhrál konkurz a stal se zde ředitelem. V r. 1941 byl německým vedením jako politicky nespolehlivý předčasně penzionován. V r. 1945 se do holické školy opět vrátil a působil zde

jako ředitel ještě do r. 1949. Zemřel v brněnské nemocnici na zhoubný nádor hlasivek. Týnecká i holická škola dosahovaly za jeho vedení velmi dobrých výsledků. Pracoval veřejně v Sokole a v obecní knihovně.

Před 110 lety - dne 18. března 1916 se v Laštanech u Bělkovic narodil Josef BRYKS, československý voják a letec, účastník čs. protinacistického odboje a oběť komunistického teroru.

Českou měšťanskou školu vychodil ve Šternberku. Poté absolvoval Obchodní akademii v Olomouci a v r. 1935 nastoupil na armádní školu pro jezdecké důstojníky v Košicích. Po jejím ukončení nastoupil na Vojenskou akademii v Hranicích, kde



v průběhu dvouletého studia přestoupil na letecké oddělení. Po vyřazení v hodnosti poručíka se specializací leteckého pozorovatele sloužil v Leteckém pluku dr. Ed. Beneše v Olomouci, posléze se přeškolil na stíhacího pilota v Prostějově. Následně do r. 1939 působil u 33. stíhací letky v Olomouci. Začátkem r. 1940 odešel přes Slovensko, Jugoslávii, Turecko a Francii do Anglie, kde nastoupil u 310. stíhací perutě RAF v Cosfordu. V r. 1941 bylo jeho letadlo

ve Francii sestřeleno a on byl Němci zajat. Po osvobození v r. 1945 se nemohl kvůli zraněním znovu vrátit do aktivní vojenské služby a byl v hodnosti majora přidělen jako učitel létání a profesor angličtiny v Leteckém učilišti v Olomouci. Počátkem r. 1948 poslal svou druhou manželku s dcerou do Anglie, ale sám už nestihl odjet. Ve vykonstruovaném procesu byl odsouzen na deset let a uvězněn za úklady proti republice. Zemřel v uranových dolech v Jáchymově 11. 8. 1957. Zpráva o jeho životních osudech byla zveřejněna až po r. 1989 díky šternberskému rodákovi Václavu Kamarádovi (1929-2007) a Konfederace politických vězňů v Olomouci. Životní příběh odvážného vlastence inspiroval anglické filmaře k natočení filmu Srdce v zajetí. Manželovy osudy zachytila jeho manželka v knize Naděje a beznaděje (2003). Je nositelem řady vojenských vyznamenání. V r. 2004 mu byla udělena Cena města Olomouce, v r. 2006 obdržel Řád bílého lva a v r. 2008 byl povýšen na brigádního generála in memoriam. Jeho ostatky byly utajeně uloženy v Praze Motole a spolu s ostatky jeho dcery i manželky Trudie byly lež v rodinné hrobce v Bohuňovicích.

Před 100 lety - dne 21. března 1926 se v Příkazích u Olomouce narodil Boleslav VACA, hanácký písmák, kulturní a národopisný pracovník.

Narodil se v rolnické rodině jako nejmladší ze čtyř sourozenců. Obecnou školu navštěvoval v rodišti a pak se věnoval hospodářství. Vztah k dokumentaci života obce získal už od rodičů, kteří mu předali album dnes již historických fotografií rodiště a okolí. První album s názvem Kamarádská čtyřka, kde zachycuje kroniku čtenářského klubu Mladý hlasatel, vytvořil ve čtrnácti letech. Od mládí také miloval koně. Lásku k nim zdokumentoval v neobyčejné sbírce kreseb, fotografií, básní a další literatury. Lásku k rodišti, předkům, kulturní tradici, historii obce i okolí a k uchování národopisných zvyků a lidové kultury vůbec dokumentoval v albech nazvaných Cesta životem, Vzpomínky, Pěvecký sbor v Příkazích, Koně a jejich osud, Potopa 1997, Rod fotografů v Příkazech, Rodáci a nerodáci, Vzácná a milá setkání, Z tatínkova zápisníku, Přátelé ze zámoří aj. Články a fotografie ze života obce začal publikovat před více než čtyřiceti lety. Některé vyšly pod značkami -VA-, -VB-, -BV-, -AC- na stránkách regionálního a celostátního tisku, např. Obrana lidu (1964), Květy (1976), Zemědělské noviny (1976, 1990), Stráž lidu (1988), Hanácké noviny (1990, 1992, 1996), Puls (1992). V r. 2003 se stal vedoucím redaktorem občasníku Pod hanáckým žudrem. Řada zajímavých příspěvků byla pojata též do národopisných sborníků Lidová kultura na Hané a ročenky Hanácký kalendář. Spolu s Pavlem Pospěchem se podílel na tvorbě monografie Příkazy (Čtení o hanácké vesnici), která vyšla r. 2000. Člen obecního zastupitelstva, školské a kulturní komise, sboru pro občanské záležitosti, vedoucím místního Seniorklubu byl filmově zveřejněn na VHS Jiřím Linhartem. Videosnímek pod názvem Vyznáni rodáka z Hané - aneb chvíle s Boleslavem Vacou zaznamenal všechny tvůrčí aktivity příkazského jubilanta. V r. 2014 vyšla kniha Hanácké Vánoce. Je vyobrazen nejen na orloji Karlem Svolinským, ale i v hale Hlav-ního nádraží ČD v Olomouci malířem Wilhelmem Zlámallem. V r. 2015 byl v sídle Olomouckého kraje oceněn titulem Senior kraje jako dlouholetý člen a někdejší předseda Seniorklubu Příkazy. Hanácký patriot, folklorista a jezdec z orloje zemřel 2. 11. 2016 v Pasece.



Před 145 lety - dne 22. března 1881 se v Příkazích u Olomouce narodila Marie Kazimíra HAVELKOVÁ, generální představená provincie sester dominikánek.

Narodila se ve zbožné hanácké rodině. Její otec byl šafářem a matka po ovdovění se často uchýlovala k řádovým sestrám do Řepčína a Kokor, kde pomáhala v zahradě. Os osmi let tak poznávala život v klášteře. Také její tetička Antonína Juliána Havelková měla na její životní dráhu velký vliv. Po vychození měšťanské školy byla přijata do řepčinské přípravy a v I. 1896-1900 studovala na soukromém vychovávacím a vzdělávacím ústavu. Ve IV. ročníku, když se zakládal klášter sester premonstrátek na Svatém Kopečku, byla požádána, aby vstoupila do jejich řádu a stala se tak jeho zakladatelkou. Dříve se však rozhodla pro kongregaci sester dominikánek, kam byla přijata v r. 1900. Po maturitě v Brně v červenci téhož roku měla 9. září 1900 oblačku a další den nastupovala jako výpomocná učitelka do Klimkovic. Tam onemocněla s nohou a pro neúspěšná léčení v Brně, Olomouci i ve Vídni jí musela být v r. 1904 noha amputována. V r. 1909 složila zkoušky způsobilosti v Hradci Králové a vyučovala kromě němčiny a náboženství i ženským ručním pracím a nauce o polním hospodářství. Od r. 1910 zastávala úřad představené kláštera v Kokorách. V I. 1918-39 působila ve Vlastovičkách u Opavy. V r. 1939 byla poslána jako představená do Brna a na generální kapitule byla v r. 1943 zvolena za třetí generální představenou, kterou vykonávala nepřetržitě do r. 1968. V období 6. 7. - 17. 9. 1947 vykonávala visitaci u sester dominikánek v USA. Po odsunu sester z Řepčína v r. 1950 přesídlila ctihodná Matka Kazimíra s generální radou do Kokor. Dne 26. 6. 1952 byla odvezena do izolace v Hejnicích a tam žila, kromě tříměsíčního pobytu v Oseku u Duchova v r. 1954, v duchovním společenství 70 sester z 23 kongregací až do r. 1955. Pak se navrátila do Kokor, odkud v r. 1961 přemístěna do charitativního domova v Kadani, kde zemřela 18. 2. 1973. Slavnostně byla pohřbena do hrobky sester dominikánek na ústředním hřbitově v Olomouci.

Před 125 lety - dne 22. března 1901 se v Olomouci narodil Ing. arch. Vít OBRTTEL, architekt, básník, designér, knižní grafik, návrhář nábytku, redaktor, scénograf a typograf.

Studoval Slovanské gymnázium v Olomouci, ale střední školu dokončil až v Praze, kde maturoval r. 1918. Pak vystudoval ČVUT Fakultu architektury a pozemního stavitelství, kde promoval v r. 1925. Knižní grafikou a typografií se zabýval od r. 1926 a upravil na 50 knižních titulů, zejména z řad svých přátel Vladislava Vančury, Vítězslava Nezvala, Jaroslava Seiferta, Františka Halase aj. Stál v čele časopisu KVART (1930-37 a 1945-49). Byl členem řady spolků: KVART, ARDEV (architekti Devětsilu), Svazu architektů, Spolku výtvarných umělců Mánes, Spolku českých bibliofilů. V r. 1966 byl jmenován zasloužilým umělcem. V r. 2001 získal Poctu České komory architektů in memoriam. Je autorem řady básnických sbírek: Hudba o křehlosti (1983), Je krásný den (1962), Křtice Bereniky (1937), Rok plný dnů (1978), Z rosy zrozená (1944) a Železné opánky (1945). Zemřel 12. 6. 1988 v Praze, ale pohřben byl v Kroměříži.

Před 170 lety - dne 28. března 1856 se narodil v Milkově (n. Ludmírov) Jan SLAVÍČEK, učitel, botanik a zoolog.

Studoval Slovanské gymnázium v Olomouci, poté přestoupil do 3. ročníku učitelského ústavu, kde absolvoval r. 1876. Následně působil jako učitel v rodišti, od r. 1895 v Hrochově (n. část obce Lipová u Konice). V r. 1904 učil v Kozově u Bouzova. Penzionován byl v r. 1916 a usídlil se v Litovli, kde zemřel 2. 10. 1938. Publikoval odborné statě ve Věstníku Klubu přírodovědců v Prostějově. Sbírkou brouků předal Zemskému muzeu v Brně.

Před 105 lety - dne 30. března 1921 se v Kopřivnici narodila Oldřiška ČOČKOVÁ, folkloristka.

V mládí chodila do taneční školy, v Lipníku absolvovala rodinnou školu, za války pracovala jako úřednice na poště. Po r. 1945 pracovala v Meoptě Přerov a v r. 1965 odešla do invalidního důchodu. V r. 1948 založila ve Veselíčku při tělocvičné jednotě Sokol taneční soubor, který se později věnoval lidovým písním a tancům ze Záhoří. Vedoucí a choreografka souboru Veselíčko. V r. 1952 se programová náplň změnila ve prospěch lidových písní a tanců na Lipenském Záhoří. V té době také vzniká nový název: Záhořský soubor písní a tanců Veselíčko při Osvětové besedě na Veselíčku u Lipníka nad Bečvou. Zapisovala tance, zvyky a obyčeje, popsala záhořský kroj. Spolu s Marií Mrvovou (1930) připravila do tisku sbírku 120 záhořských tanců. V r. 1960 soubor Veselíčko reprezentoval Československo na 6. mezinárodním folkloristickém festivalu ve francouzském Poul de Dalazo, potom v Rodeo i Monte Carlo. R. 1963 odjíždí do Německa. Úspěchy lidového souboru v zahraničí zavinily administrativní zánik v r. 1964. V r. 1985 začala na popud prof. Zdeňky Jelínkové obnovovat tradici záhořských tanců a dojížděla do Velké Bystřice. Spolu s nastudováním Jiřího Čady z olomouckého Divadla Oldřicha Stibora uváděli tance ze Záhoří v souboru ve Velké Bystřici. Dosud zůstávají záhořské tance v repertoáru souboru Haná. Navíc připravila se souborem Maleníček v Lipníku nad Bečvou pořad Královničky. Zemřela 18. 5. 1991 v Lipníku nad Bečvou.



Před 95 lety - 31. března 1931 zemřel v Praze Kuneš SONNTAG, politik a žurnalista.

Narozen v Troubelicích 19. 2. 1878. Pocházel ze selského rodu, který vlastnil dědičnou rychtu v Lazcích u Uničova už v 17. st. Studoval na gymnáziu v Uničově, v Moravské Třebové a vzdělání dovršil v Sasku. Po návratu hospodařil v Lazcích a zapojil se do českého obrozeného hnutí v hraničářském kraji. V r. 1900 se přiznal do Střelice (n. m. č. Uničova). Psal do Litovelských novin, organizoval sokolské jednoty a hasičské spolky. Protože se přiznal do statku, který vedl tchán, mohl pokračovat ve veřejné činnosti. Už ve dvaceti dvou letech byl členem výkonného výboru strany radikálně pokrokové a r. 1904 se stal jedním ze zakladatelů agrární strany na Moravě. Byl výborným řečníkem i hudebníkem, hrál na několik hudebních nástrojů. Stal se šéfredaktorem Selských listů a r. 1909 založil vlastní Moravský venkov. Organizoval zemědělský družstevní průmysl, založil Ústřední jednotu moravských řepářů v Kroměříži, kde vybudoval jeden z největších cukrovarů. Od r. 1912 byl předsedou Řepářské jednoty na Moravě a ve Slezsku. Redakci listu přenesl do Brna, kde vložil kapitál do Rolnické tiskárny, která se stala největším českým grafickým závodem. V r. 1913 byl zvolen do zemského sněmu. Záhy se stal vůdčí osobností moravské politiky. Od r. 1918 byl předsedou Zemské hospodářské rady pro Moravu a též místopředsedou Moravského národního výboru. V I. 1919-20 byl ministrem vlády ČSR a viceprezidentem Československé zemědělské akademie. V I. 1922-31 byl místopředsedou agrární strany. Stal se prezidentem Agrobanky.



ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

Genetika odhaluje rodinná pouta lovců sběračů

Podle zprávy agentury Live Science vědci z Uppsalské univerzity dokončili genetickou studii ostatků získaných během archeologického výzkumu ze čtyř vícenásobných pohřbů na Ajvide, 5 500 let starém pohřebišti lovců sběračů na švédském ostrově Gotland.

Celkem pouze osm z 85 hrobů na tomto nalezišti obsahovalo kosti více než jedné osoby. První zkoumaný hrob ukrýval

ostatky ženy a dvou malých dětí. Ukázalo se, že děti jsou bratr a sestra, zatímco žena mohla být sestrou jejich otce nebo nevlastní sestrou. Druhý hrob obsahoval ostatky chlapce a dívky, kteří byli pravděpodobně bratranec a sestřenice. Třetí hrob patřil dívce a mladé ženě, které mohly být sestřenicemi nebo prarčetou a praneteří. Poslední hrob v rámci studie obsahoval ostatky do-

spívající dívky. Kosti, které byly nahromaděny na jejím nataženém těle, patřily jejímu otci. Jeho ostatky byly pravděpodobně vykopány a znovu uloženy k ostatkům jeho dcery.

„Analýza překvapivě ukázala, že mnoho z těch, kteří byli pohřbeni společně, byli příbuzní druhého nebo třetího stupně, spíše než příbuzní prvního stupně – tedy rodiče a děti nebo sourozenci – jak

se často předpokládá,“ uvedla Helena Malmström z Uppsalské univerzity. „To naznačuje, že tito lidé měli dobrou znalost svých rodinných linií a že důležitou roli hrály i vztahy nad rámec nejbližší rodiny,“ vysvětlila. Vědci budou v analýze rodinných vztahů u ostatních pohřbů na hřbitově i nadále pokračovat.

Vendula Vránová

Autorka je šéfredaktorka TL a archeoložka

Lokalita Ajvide

- zapomenutý svět lovců tuleňů

Osada a pohřebiště Ajvide na švédském ostrově Gotland patří k nejvýznamnějším nalezištím doby kamenné v celé Skandinávii. Tato lokalita nabízí unikátní vhled do života posledních lovců a sběračů, kteří zde prosperovali v době, kdy zbytek Evropy už dávno ovládal zemědělství.

Ve středu naleziště se nachází rozlehlá oblast s velmi tmavou půdou. Chemické analýzy odhalily, že je prosycena obrovským množstvím tuku z tuleňů. Vědci se domnívají, že šlo o rituální místo (tzv. *käutaltare*), kde se tuleň porcovali a jejich tuk se vyvařoval. Tento „oltář“ byl obklopen hroby v půlkruhu, což naznačuje, že zpracování tuleňů mělo pro komunitu hluboký duchovní význam.

Ajvide je výjimečné nálezy předmětů, které vědci interpretují jako jedny z nejstarších hudebních nástrojů v Evropě: v hrobech se našly stovky provrtaných zubů z tuleňů, lišek a psů. Byly našly na lemech oděvů tak, aby při tanci nebo chůzi narážely do sebe a vydávaly chrastivý zvuk.

Našli se zde trubičky vyrobené z křídelních kostí labutí, které mohly sloužit jako flétny nebo vábníčky na ptactvo.

Zatímco na pevnině se lidé usazovali a pěstovali obilí, obyvatelé Ajvide si udrželi životní styl lovců sběračů po další století. Izotopové analýzy kostí ukazují, že jejich strava byla téměř výhradně mořská (tuleň, ryby, sviňuchy). Zkoumání svalových úponů na kostrách odhalilo, že muži z Ajvide byli specializovaní lukostřelci. Opakované napínání luku zanechalo na jejich kostech specifické stopy. Výzkum také potvrdil jasnou dělbu práce mezi muži a ženami v rámci komunity.



LIDOVÉ ZVYKY

Zapomenutá březnová magie našich předků: zamykání zimy a klíče k úrodě

Březen je v kalendáři měsícem paradoxů. Zatímco rána nás ještě mrazem štípou do tváří, odpolední slunce už má sílu, která vytahuje ze země první sněženky. Pro naše předky nebyl březen jen časem úkladu po zimě. Byl to kritický zlomový bod, kdy se rozhodovalo o tom, zda bude v nadcházejícím roce co jíst. Věřilo se, že země je přes zimu „zakletá“ nebo „zamčená“ a k tomu, aby vydala

svou sílu, je potřeba víc než jen pluh a osivo. Bylo zapotřebí magické odemknutí.

V lidové tradici na Moravě se často vyprávělo, že klíče od země drží v rukou svatý Petr (případně svatý Jiří, pokud jaro přicházelo později). Tradovalo se, že Petr musí sestoupit z nebes, aby jarní vláhou a teplem odemkl zámky, které na půdu nasadila zima.

Tento symbolický akt měl ale i svou praktickou, lidskou podobu. Hospodyně a hospodáři na vesnicích věřili, že mohou tomuto procesu pomoci. Klíč se v březnu stal důležitým rituálním předmětem. „Vstávej, země, už je čas, odemkni nám zlatý klas,“ šeptávaly ženy na Hané i na Slovácku, když poprvé po zimě symbolicky poklepaly klíčem o hlínu na zahradě.

Jedním z nejméně známých, a přitom poetických zvyků, bylo březnové buzení ovocných stromů. Pokud se zdálo, že se příroda probouzí pomalu, vzala hospodyně svazek klíčů a obcházela sad. Každý stromek jemně „probudila“ cinkáním nebo lehkým poklepem železným klíčem na kmen.

Proč právě železo? Železo bylo odpradána považováno za kov, který odhání zlé síly a nemoci. Cinkání klíčů mělo vyplašit zbytky „zimních démonů“, kteří by mohli způsobit, že květy pomrzou nebo strom zůstane jalový.

Nejdůležitějším okamžikem března nebylo datum v kalendáři, ale první jarní bouřka. První hřmění bývalo posvátným signálem. Věřilo se, že rány hromu jsou ve skutečnosti zvukem padajících zámků, kterými byla země přes zimu spoutána. Jakmile lidé zaslechli první hřmění: Hospodáři padali na kolena a líbali zem, aby jí poděkovali za probuzení.

Lidé se opírali zády o stromy nebo o stěny domů, aby je v příštím roce nebolela

záda při práci na poli.

Dívky si myly obličej v ranní rose, aby byly čisté a zdravé jako ta „odemčená“ země.

Březnová bouřka přinášela hlavně velkou úlevu. Znamenala totiž, že příroda je v pořádku a všechno běží tak, jak má. Odemčená země ale neznamenala jen příchod dobrého. S jarem se podle lidové víry probouzelo všechno – i to, co lidem škodilo. Hadi, štiři a „nečisté síly“ se prý drali ven skulinami v zemi. Proto byl březen měsícem, kdy se klíče používaly i k ochraně. Klíč položený pod práh domu měl zajistit, že přes něj nepřejde nic zlého. Na Valašsku se zase tradovalo, že pokud březnový vítr příliš fouká, má se klíčovou dírkou „profouknout“ požehnaný dým z bylinek, aby se stavení vyčistilo od zimních nemocí a špatné nálady.

Březnové odemkání země nám připomíná, že nic netrvá věčně – ani ta nejdelší a nejtemnější zima. Stačí jen najít ten správný klíč, mít trpělivost a naslouchat, kdy země poprvé vydechne. A až přistě v březnu uslyšíte v dále dunění hromu, usmějte se. To jen svatý Petr právě odemkl pole, aby nám i letos mělo co rozkvétat.

Vendula Vránová

Autorka je šéfredaktorka TL a archeoložka



KAPSÁŘ

Na shromáždění, které svolal spolek Milion chviliek pro demokracii na podporu prezidenta Petra Pavla, konaném první únorový den, dorazily jen v Praze odhadem desítky tisíc lidí. Z pódia na Staroměstském náměstí zazněly požadavky na odstoupení ministra Petra Macinky, který je s Pavlem ve sporu ohledně jmenování jeho kolegy z kandidátky Filipa Turka ministrem životního prostředí. Organizátoři už teď slibují další akce.



Téměř dvě století nás legenda o sněžném muži nutila vzhlížet k vrcholům Himálaje s posvátnou hrůzou. Pátrali po něm nacisté, vědci i Reinhold Messner, zatímco indická armáda ještě nedávno hlásila nálezy obřích stop. Jenže pak promluvila analýza DNA a ukázala pravdu, která je fascinující i trochu komická. Yetti existuje, ale ne jako primát. Věda má bohužel pro milovníky záhad studenou sprchu. Genetička Charlotte Lindqvistová z univerzity v Buffalu v roce 2017 prozkoumala devět „zaručených“ vzorků yettiho. Výsledek? Jeden pes a osm medvědů.

„Trestná činnost dětí se každý rok zvyšuje, jen loni musela policie vyjet ke třem stovkám zásahů ve školách. Činy mají navíc čím dál agresivnější podobu. Bavíme se o vraždách, loupežných přepadeních nebo ublížení na zdraví s těžkými následky,“ upozorňuje nejvyšší státní zástupkyně Lenka Bradáčová. Děti podle ní často páchají násilí kvůli zážitkům a rituálům. V Česku pro takové případy podle jejích slov chybí detenční zařízení.

Začaly zimní olympijské hry v Itálii. Ihned první víkend získala zlato snowboardistka Zuzana Maděrová a stříbro rychlobruslař Metoděj Jílek.



Ve věku 86 let zemřela v pátek 6. února 2026 mezinárodně úspěšná česká herečka Jana Brejchová, jejíž kariéra trvala šest dekad a zahrnovala širokou škálu žánrů od civilistických dramát po komedie.



Český tenis má novou kometu, která sice nevyniká výškou, ale o to více udivuje svou hrou. Dvacetiletá Sára Bejlek prošla v Abú Zabí životní turnaj. Z pozice nenápadné kvalifikantky došla až pro cennou trofej, když ve finále zdolala světovou jedenáctku Jekatěrinu Alexandrovou.

Černé uhlí se v České republice dobývalo téměř 250 let. V posledním funkčním porubu dolu společnosti OKD se v noci 31. ledna 2026 zastavily stroje.

OKD těžbu symbolicky ukončila 4. února.



Národní ekonomická rada vlády (NERV), která předchozímu kabinetu radila při reformě veřejných financí nebo s důchodovou reformou a dávala doporučení v ekonomických věcech, končí. Kabinet Andreje Babiše (ANO) totiž rozhodl o jejím zrušení. Oznámila to ministryně financí Alena Schillerová (ANO).

Čeští fotbalisté se v pátém ročníku Ligy národů utkají s oběma finalisty z posledního mistrovství Evropy – vítězným Španělskem a Anglií. Zbylým soupeřem svěřenců nového trenéra Miroslava Koubka v mimořádně nabitě skupině A3 bude Chorvatsko, s nímž si reprezentanti zopakují souboje z nedávné světové kvalifikace. To budou nářezy! Jako v hokeji na olympijských hrách s Kanadou. První zápas a 0:5. Brutální převaha Javorových listů.

Němečtí zákazníci se během ledna k autodealerům příliš nehrnuli. Celkem si zaregistrovali 193 981 nových osobních aut, což bylo o 6,6 procenta méně než loni stejnou dobou. K několika málo značkám, jimž se daří, patří Škoda Auto, které prodej stoupl o více než 12 procent na 18 550 kusů. Tím těsně předstihla Mercedes, jemuž prodej naopak klesl, a zaujala v žebříčku prodejnosti druhou pozici. Tu první si i přes citelný propad udržuje značka VW osobní vozy.

Rychlobruslař Metoděj Jílek získal v pátek třináctého zlatou medaili v rychlobruslení v závodě na 10 000 metrů. Ještě před rokem si Eva Adamczyková nebyla jistá, zda se ke snowboardcrossu ještě někdy vrátí. A vida! Tentýž den získala olympijské stříbro!!!



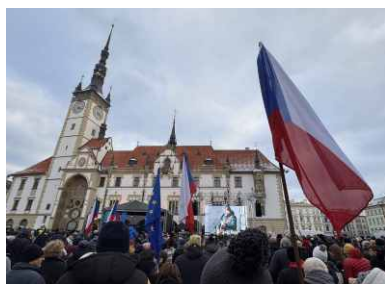
Ve věku 72 let zemřel hudebník, pedagog a muzikolog Pavel Klikar. Založil Originální pražský synkopický orchestr (OPSO) a instrumentální sbor Musica Antiqua Praha zaměřený na barokní hudbu. Byl průkopníkem autentické interpretace barokní hudby i klasického jazzu.



To, co se odehrálo na Mnichovském fóru, zůstane dlouho v paměti. Sociální síť zaplavila videa, na kterých se český ministr zahraničních věcí Petr Macinka (Motoristé) dostal do debaty se světovými státníky. „To je zase ostuda. Nikam už ho nepouštějte! Je sice ‘blíž’ voliči, ale s každým dalším vystoupením se volič víc a víc stydí ... On si asi myslel, že je někde na kulturáku v dolní horní,“ napsal například europoslanec Tomáš Zdechovský (KDU-ČSL).



Ve velkých krajských městech, ale také v malých vesnicích napříč republikou, vyšli lidé v neděli odpoledne do ulic, aby podpořili prezidenta Petra Pavla. Do akce, kterou inicioval spolek Milion chviliek pro demokracii, se zapojilo více než 400 lokalit. Setkání navázala na nedávnou demonstraci na Staroměstském a Václavském náměstí, kde se podle organizátorů sešlo až 90 tisíc občanů.



Rok 2026 přinese do módy barevnou paletu, která je na jedné straně minimalistická a klidná, na straně druhé přináší energii a odvahu být vidět. Právě tento kontrast se promítá do barev, které se objevily na přehlídkových molech i v kampaních věhlasných módních domů pro jaro a léto 2026. Tři odstíny se přitom skloňují nejčastěji: éterická bílá Cloud Dancer, hlubinná modrozelená Transformative Teal a výrazná oranžová, známá pod názvem Persimmon.

Existence racionálního voliče je mýtus. Je chybou předpokládat, že se občané rozhodují racionálně na základě vlastního zájmu nebo dostupných informací. Ve skutečnosti formují své požadavky na politiky především skrze emoce – a to konkrétně vztek. Potvrdila to rozsáhlá studie týmu vědců ze Social Economics Lab pod vedením Yanna Alguna a Stefanie Stantchevové nazvaná Emotions and Policy Views. Výzkumníci analyzovali tři miliony příspěvků na sociálních sítích, miliony tweetů kongresmanů, nespočet politických projevů z let 2013 až 2025, provedli stovky dotazníkových šetření a prokázali, že dominantním operačním systémem moderní západní společnosti se stal hněv.



Zemřel zpěvák a akordeonista Jim Čert, vlastním jménem František Horáček,

který byl důležitou postavou undergroundu 80. let. Zpíval jak vlastní písně, tak zhudebněné texty Bohuslava Reynka, Andreje Stankoviče a Ludka Markse.



Čeští hokejisté prohráli na olympijských hrách čtvrtfinále s Kanadou 3:4 po prodloužení. Několik minut před koncem vedli 3:2, když třetí gól vstřelili v době, kdy jich bylo na kluzišti šest.



Itálii po absolutní senzaci, kterou způsobil Jakub Menšík, zachvátila panika. Český tenista ve čtvrtfinále prestižního podniku v Dauhá přehrál světovou dvojku Jannika Sinnera 7:6, 2:6, 6:3 a na Apeninském poloostrově se ptají: „Co se to děje?“



Hokejové finále na olympijských hrách zvládli lépe Američané, kteří v prodloužení přetlačili Kanadu 2:1. Do sportovní euforie a patriotických prohlášení (mj. prezidenta Donalda Trumpa) se však promítá i politický podtext. Oficiální účet Bílého domu zveřejnil obrázek orla bělohlavého stojícího nad kanadskou husou. Šlo o zjevnou narážku na výrok bývalého kanadského premiéra Justina Trudeaua, který po předchozím vítězství Kanady nad USA na turnaji Four Nations prohlásil: „Nemůžete si vzít naši zemi – a nemůžete si vzít ani naši hru.“ Rivalita mezi oběma zeměmi byla v posledních letech přirostlá právě politickými výroků. Trump Trudeaua opakovaně označoval za pouhého guvernéra a mluvil o Kanadě jako o možném 51. státě Spojených států.



Připravil Petr Hanuška

Moravská filharmonie Olomouc

mfo.cz

Koncerty
březen 2026Srdečně vás zveme také
na dubnové koncerty:

3. 3. C4 / Valašské čarování
19.00
Reduta
České a moravské písně v osobitých
autorských úpravách

8. 3. NM3 / Bláznivá jízda
10.30
Reduta
s holkama od kolotočů
Nedělní matiné pro celou rodinu

10. 3. S3 / Romantismus
17.30
Mozartův
sál
v dobovém hávu
Brahms, Schumannová, Kuhlau

19. 3. JAMU2 / Klasika na dosah
19.00
Reduta
Parisi, Castelnuovo-Tedesco, Kaprálová,
Humperdinck, Mendelssohn-Bartholdy

26. 3. K4 / Komorní večer
19.00
Červený
kostel
v Olomouci
s Tomášem Jamníkem
Vivaldi, Bach, Dvořák, Gubajdulina, Villa-Lobos

7. 4. R4 / Klavírní recitál
19.00
Reduta
Marka Kozáka
Bach, Smetana, Liszt, Ravel
Po mimořádně úspěšném polském turné
s Moravskou filharmonií Olomouc a šéfdirigentem
Zsoltem Hamarem, v rámci kterého společně
sedmkrát uvedli Dvořákův klavírní koncert, se
Marek Kozák opět vrací do Olomouce, aby provedl
sólový klavírní recitál s kompozicemi Bacha,
Smetany, Liszta a Ravela. Jméno tohoto mladého
pianisty je obvykle spojováno s neomylnou
technikou, smyslem pro proporce a gradaci,
s bohatou paletu rejstříků, obrovskou muzikalitou
a vnitřní pokorou k notovému zápisu. Jeho
hudební cesta se dlouhodobě pojí s úspěchy
na mezinárodních kláních. Přijďte si užít večer
plný virtuozity.

23. 4. D4 / Exotické rytmy
19.00
Reduta
východních kultur
Rimskij-Korsakov, Vasks, Chačaturjan
Máte rádi hudbu, která má šťávu a exotický
nádech? Pak si nenechte ujít koncert s názvem
„Exotické rytmy východních kultur“ 23. dubna
v olomoucké Redutě. Moravská filharmonie
pod vedením Tomáše Braunera zahraje strhující
melodie z Chačaturjanova *Spartaka* i Rimského-
Korsakova. Těšit se můžete také na vystoupení
jednoho z nejlepších českých violoncellistů Jiřího
Bárty v působivém koncertu Pëterise Vaskse.

Koncerty MFO se konají za podpory:

MINISTERSTVO
KULTURY

Gen. partner MFO:



Hl. partner MFO:



Březen v Moravském

1.	ne	09:00	Spolučas - workshop pro páry / Sedmička			Workshop
		16:00	YO	Konečně jsi doma! aneb Papírové mausoleum	M. Sýkora	Činohra
2.	po	19:00	K	La traviata	G. Verdi	Opera*
4.	st	19:00		Nedotknutelní / Dramaturgický úvod od 18:15 hod.	O. Nakache, É. Toledano	Činohra
6.	pá	19:00		Tosca	G. Puccini	Opera*
7.	so	09:00		Víkendový herecký workshop / Sedmička / Arter -50%		Workshop
		10:00		Poznejte zblízka divadelní profesi: garderoba		Workshop
		19:00		Prodaná nevěsta / Senioři -30% / senior TAXI	B. Smetana	Opera
8.	ne	19:00		Splašené nůžky / Arter -50%	P. Pörtner	Činohra
9.	po	16:30		Tajemství ukryté v masce - kreativně-výtvarná dílna / KEC		Workshop
10.	út	19:30	L	Láska mezi nebem a zemí	P. Valentine	Činohra
11.	st	19:00	C	Chvilky	B. Parkanová	Činohra°
12.	čt	19:00		Novinářem v Číně: Nezešílet! / Tomáš Etzler / Sedmička		Beseda
		19:30	D	Kati / Arter -50%	M. McDonagh	Činohra
13.	pá	19:00	P	Romeo a Julie / Premiéra	S. Prokofjev	Balet
14.	so	19:00	X	Romeo a Julie	S. Prokofjev	Balet
15.	ne	10:00	RPP	O čertovi / Divadlo Scéna Zlín / Výtvarné dílny ve foyer	P. Čech	Pohádka
		14:00	OPP	O čertovi / Divadlo Scéna Zlín / Výtvarné dílny ve foyer	P. Čech	Pohádka
16.	po	19:00	A	Romeo a Julie	S. Prokofjev	Balet
		19:00		Když se zhasne / Sedmička	R. VencI, M. Doleželová	Činohra°
17.	út	19:00	B	Romeo a Julie	S. Prokofjev	Balet
18.	st	09:30		Jarní probouzení	Sedmička	Workshop
		19:00		Evita / Arter -50%	A. L. Webber	Muzikál
19.	čt	19:00		Evita	A. L. Webber	Muzikál
20.	pá	19:00		Dokud nás lež nerozdělí / Sedmička	J. DiPietro	Činohra
		19:00	V	Evita	A. L. Webber	Muzikál
21.	so	19:00		Sluha dvou pánů / Arter -50%	C. Goldoni	Činohra
22.	ne	09:30		Kdopak tu přebývá? - kreativně-výtvarná dílna / KEC		Workshop
		13:00		Tarzan - král džungle / Mimo ABO		Balet
		17:00		Tarzan - král džungle / Mimo ABO		Balet
24.	út	18:30		Michaelův Mashup: Jindřich Šídlo & Barbora Seidlová / Sedmička		Mashup
27.	pá	19:00		V hlavní roli JÁ / Sedmička		Mono-stand-up-drama
28.	so	16:00	ZO	Želary	Z. Lapčíková, H. Litterová	Balet
29.	ne	14:30	NO	Želary / Rodinné divadlo	Z. Lapčíková, H. Litterová	Balet
30.	po	19:00	K	Chvilky / Arter -50% / Senioři -30% / senior TAXI	B. Parkanová	Činohra°

* v italském originále s českými a anglickými titulky
 ° představení bez přestávky

www.moravskedivadlo.cz
tel.: 585 500 500

divadle Olomouc

